

דוחות כספיים

דין וחשבון לשנת 2017
בנק ירושלים בע"מ וחברות מאוחדות שלו

97	דוח רואה החשבון המבקר - בקרה פנימית על דיווח כספי
99	דוח רואה החשבון המבקר
101	דוח רווח והפסד
102	דוח מאוחד על הרווח הכולל
103	מאזן
104	דוחות על השינויים בהון
105	דוח על תזרימי המזומנים
107	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של בנק ירושלים בע"מ (להלן - הבנק) אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (Monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of COSO) the Treadway Commission. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (Believes) כי ליום 31 בדצמבר 2017, הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

אלכסנדר זלמן
סמנכ"ל, מנהל אגף
הכספים וחשבונאי ראשי

גיל טופז
מנהל כללי

זאב נהרי
יו"ר הדירקטוריון

27 בפברואר, 2018

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של בנק ירושלים בע"מ - בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של בנק ירושלים בע"מ וחברות בנות (להלן ביחד - "הבנק") ליום 31 בדצמבר, 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight (PCAOB) Board בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשותו); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של הבנק; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות, או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את המאזנים - של הבנק ומאוחדים - לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-2016 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק ומאוחדים - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 והדוח שלנו מיום 27 בפברואר, 2018 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של בנק ירושלים בע"מ - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של בנק ירושלים בע"מ (להלן - הבנק) לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-2016 ואת המאזנים המאוחדים לאותם תאריכים ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק ומאוחדים - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי - של הבנק ובמאוחד לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-2016 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים - של הבנק ובמאוחד - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- (Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), והדוח שלנו מיום 27 בפברואר, 2018 כלל חוות דעת בלתי מסוייגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

דוח רווח והפסד

סכומים מדווחים במליוני ש"ח

הכנסות		המאוחד		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ביאור
2015	2016	2017	2015	2016	2017		
407.2	438.2	473.5	406.3	438.3	473.5	2	הכנסות ריבית
74.1	96.2	111.1	72.2	95.3	110.1	2	הוצאות ריבית
333.1	342.0	362.4	334.1	343.0	363.4	2	הכנסות ריבית, נטו
40.4	30.4	36.9	40.4	30.4	36.9	13,30	הוצאות בגין הפסדי אשראי
292.7	311.6	325.5	293.7	312.6	326.5		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית							
0.9	35.4	(0.6)	0.9	35.4	(0.6)	3	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
118.6	115.0	108.6	124.5	120.9	114.6	4	עמלות
16.5	11.5	11.5	17.3	11.5	11.5	5	הכנסות אחרות
136.0	161.9	119.5	142.7	167.8	125.5		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות							
147.7	152.8	155.0	166.3	173.4	176.4	6	משכורות והוצאות נילוות
42.5	42.9	44.6	81.8	89.9	95.6	16	אחזקה ופחת בניינים וציוד
174.1	198.4	207.9	117.7	123.2	127.8	7	הוצאות אחרות
364.3	394.1	407.5	365.8	386.5	399.8		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
64.4	79.4	37.5	70.6	93.9	52.2		רווח לפני מיסים
21.2	35.0	11.8	22.0	38.3	15.2	8	הפרשה למיסים על הרווח
43.2	44.4	25.7	48.6	55.6	37.0		רווח לאחר מיסים
5.4	11.2	11.3	-	-	-		חלק של הבנק ברווח של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס
48.6	55.6	37.0	48.6	55.6	37.0		רווח נקי
רווח למניה (בש"ח)							
0.69	0.79	0.52	0.69	0.79	0.52	9	רווח נקי בסיסי ומדולל למניה (ש"ח)

אלכסנדר זלצמן
סמנכ"ל, מנהל אגף
הכספים וחשבונאי ראשי

גיל טופז
מנהל כללי

זאב נהרי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
27 בפברואר, 2018

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על הרווח הכולל

סכומים מדווחים במליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	ביאור
48.6	55.6	37.0	
			רווח נקי
			רווח (הפסד) כולל אחר:
			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו
3.9	(27.7)	2.0	10
			התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים
(0.9)	-	(3.2)	10
			רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים
3.0	(27.7)	(1.2)	
			השפעת המס המתייחס
(0.9)	10.2	0.3	10
			רווח (הפסד) כולל אחר לאחר מיסים
2.1	(17.5)	(0.9)	
			סך הכל הרווח הכולל
50.7	38.1	36.1	10

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הבנק		המאוחד		ליום 31 בדצמבר	ביאור	
2016	2017	2016	2017			
נכסים						
2,522.0	2,659.0	2,522.0	2,659.0	11	מזומנים ופיקדונות בבנקים	
1,434.5	858.3	1,434.5	858.3	12	ניירות ערך ⁽¹⁾	
9,892.6	9,772.4	9,892.6	9,772.4	13,30	אשראי לציבור	
(102.5)	(101.7)	(102.5)	(101.7)		הפרשה להפסדי אשראי	
9,790.1	9,670.7	9,790.1	9,670.7		אשראי לציבור, נטו	
397.0	408.3	-	-	15	השקעות בחברות מוחזקות	
11.3	10.3	157.8	150.6	16	בניינים וציוד	
0.8	0.4	0.8	0.4	17	נכסים בלתי מוחשיים	
151.1	64.0	151.1	64.0	28	נכסים בגין מכשירים נגזרים	
134.2	137.3	145.7	150.6	18	נכסים אחרים	
14,441.0	13,808.3	14,202.0	13,553.6		סך כל הנכסים	
התחייבויות והון						
12,147.7	12,114.8	10,868.3	10,560.1	19	פיקדונות הציבור	
36.5	33.6	36.5	33.6	20	פיקדונות מבנקים	
1.1	0.5	1.1	0.5		פיקדונות הממשלה	
590.4	34.4	590.4	34.4		ניירות ערך שהושאלו	
559.3	582.2	1,582.1	1,872.2	21	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים	
146.7	66.2	146.7	66.2	28	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
151.0	139.3	168.6	149.3	22	התחייבויות אחרות ⁽²⁾	
13,632.7	12,971.0	13,393.7	12,716.3		סך כל ההתחייבויות	
808.3	837.3	808.3	837.3	א25	הון עצמי	
14,441.0	13,808.3	14,202.0	13,553.6		סך כל ההתחייבויות והון	

(1) לפרטים בדבר ניירות ערך הנמדדים בשווי הוגן, ובדבר ניירות ערך ששועבדו, [ראה ביאור 27](#).
 (2) מזה הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בבנק ובמאוחד ליום 31 בדצמבר 2017 בסך 3.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-2.9 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון

סכומים מדווחים במליוני ש"ח

סך הכל הון עצמי	עודפים שנצברו	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	קרנות הון			הון הנפרע	
			סך הכל הון הנפרע וקרנות הון	מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	מפרמיה		
750.4	509.0	14.6	226.8	4.2	95.3	127.3	יתרה ליום 1 בינואר 2015
48.6	48.6	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(17.1)	(17.1)	-	-	-	-	-	דיבידנד
2.1	-	2.1	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
784.0	540.5	16.7	226.8	4.2	95.3	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
784.0	540.5	16.7	226.8	4.2	95.3	127.3	יתרה ליום 1 בינואר 2016
55.6	55.6	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(13.8)	(13.8)	-	-	-	-	-	דיבידנד
-	-	-	-	(4.2)	4.2	-	פקיעת הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
(17.5)	-	(17.5)	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
808.3	582.3	(0.8)	226.8	-	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
808.3	582.3	(0.8)	226.8	-	99.5	127.3	יתרה ליום 1 בינואר 2017
37.0	37.0	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(7.1)	(7.1)	-	-	-	-	-	דיבידנד
(0.9)	-	(0.9)	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
837.3	612.2	(1.7)	226.8	-	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי מזומנים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת						
48.6	55.6	37.0	48.6	55.6	37.0	רווח נקי לשנה
התאמות:						
(4.3)	(11.4)	(11.3)	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים בלתי מחולקים של חברות מוחזקות
1.9	1.5	1.3	44.6	52.1	55.7	פחת על בניינים וציוד
40.4	30.4	36.9	40.4	30.4	36.9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(4.5)	(35.2)	(1.8)	(4.5)	(35.2)	(1.8)	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
-	0.1	-	-	0.1	-	ירידת ערך של נכסים המוחזקים למכירה
1.4	0.1	2.5	1.4	0.1	2.6	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(5.0)	-	-	(5.8)	-	-	רווח ממימוש בניינים וציוד
-	-	-	-	-	-	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
9.6	24.2	(2.0)	9.4	25.4	(2.7)	מיסים נדחים, נטו
1.2	0.8	3.8	1.3	0.7	3.9	פיצוי פרישה - גידול בעודף עתודה על יעודה (גידול בעודף היעודה על העתודה)
(3.6)	28.9	8.5	(3.9)	11.1	8.5	הפרישי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
שינוי נטו בנכסים שוטפים:						
(363.2)	68.8	82.5	(363.2)	68.7	82.5	אשראי לציבור
(154.7)	44.0	87.1	(154.7)	44.0	87.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(303.5)	10.4	220.0	(303.5)	10.4	219.9	ניירות ערך למסחר
31.4	(36.4)	(0.4)	10.7	(34.9)	(1.5)	נכסים אחרים
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:						
(3.1)	(2.9)	(2.9)	(3.1)	(2.9)	(2.9)	פיקדונות מבנקים
253.4	(353.7)	(32.9)	41.8	(150.7)	(308.2)	פיקדונות הציבור
(4.2)	0.3	(0.6)	(4.2)	0.3	(0.6)	פיקדונות הממשלה
(195.4)	203.1	(556.0)	(195.4)	203.1	(556.0)	ניירות ערך שהושאלו
156.2	(48.5)	(80.5)	156.2	(48.5)	(80.5)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(13.3)	(2.4)	29.3	(2.3)	39.0	6.6	התחייבויות אחרות
(510.7)	(22.3)	(179.5)	(686.2)	268.8	(413.5)	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי מזומנים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה						
(3,242.9)	(4,365.4)	(2,845.3)	(3,242.9)	(4,365.4)	(2,845.3)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
2,618.4	4,281.9	2,468.3	2,652.4	4,281.9	2,468.3	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
27.8	414.3	726.0	27.8	414.3	726.0	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(0.3)	-	(0.3)	(56.0)	(50.9)	(51.1)	רכישת בניינים וציוד
6.7	-	-	8.2	-	0.5	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(590.3)	330.8	348.7	(610.5)	279.9	298.4	מזומנים נטו מפעילות בהשקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון						
-	224.5	-	465.3	224.5	505.4	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(88.0)	(69.1)	(25.1)	(357.6)	(309.3)	(246.2)	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(17.1)	(13.8)	(7.1)	(17.1)	(13.8)	(7.1)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
(105.1)	141.6	(32.2)	90.6	(98.6)	252.1	מזומנים נטו מפעילות מימון
(19.2)	(7.8)	(5.2)	(19.2)	(7.8)	(5.2)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
(1,186.9)	457.9	142.2	(1,186.9)	457.9	142.2	גידול במזומנים ופיקדונות בבנקים
3,278.0	2,071.9	2,522.0	3,278.0	2,071.9	2,522.0	יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים לתחילת השנה
2,071.9	2,522.0	2,659.0	2,071.9	2,522.0	2,659.0	יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים לסוף השנה
ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:						
733.5	611.0	599.6	733.5	611.0	599.6	ריבית שהתקבלה
191.2	163.5	149.3	191.2	163.5	149.3	ריבית ששולמה
14.0	21.9	30.3	16.4	24.8	33.1	מיסים על הכנסה ששולמו
15.7	16.1	15.7	29.4	18.6	18.7	מיסים על ההכנסה שהתקבלו
נספח ג' - פעולות השקעה שלא במזומן בתקופת הדוח						
-	-	-	8.6	10.6	8.5	רכישת רכוש קבוע באשראי

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לדוחות הכספיים

דין וחשבון לשנת 2017
בנק ירושלים בע"מ וחברות מאוחדות שלו

107	מדיניות חשבונאית	ביאור 1
111	א. בסיס העריכה של הדוחות הכספיים	
112	ב. מדיניות חשבונאית שיושמה בערכת הדוחות הכספיים	
127	ג. דוח על תזרימי המזמנים	
127	ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים	
129	ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם	
132	הכנסות והוצאות ריבית	ביאור 2
133	הכנסות מימון שאינן מריבית	ביאור 3
134	עמלות	ביאור 4
134	הכנסות אחרות	ביאור 5
135	משכורות והוצאות נלוות	ביאור 6
135	הוצאות אחרות	ביאור 7
138	הפרשה למיסים על הרווח	ביאור 8
139	רווח למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק	ביאור 9
140	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	ביאור 10
141	מזמנים ופקדונות בבנקים	ביאור 11
141	ניירות ערך	ביאור 12
144	סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	ביאור 13
146	אשראי לממשלה	ביאור 14
146	השקעות בחברות מוחזקות	ביאור 15
148	בניינים וציוד	ביאור 16
149	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	ביאור 17
149	נכסים אחרים	ביאור 18
150	פיקדונות הציבור	ביאור 19
150	פיקדונות מבנקים	ביאור 20
151	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים	ביאור 21
152	התחייבויות אחרות	ביאור 22
153	זכויות עובדים	ביאור 23
167	עסקאות תשלום מבוסס מניות	ביאור 24
168	הון עצמי	ביאור 25א
169	הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים	ביאור 25ב
171	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	ביאור 26
175	שעבודים, תנאים מגבילים ובטחונות	ביאור 27
176	פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון	ביאור 28
181	מגזרי פעילות פיקוחיים	ביאור 29

192	ביאור 30א	מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזני
195	ביאור 30ב	מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - חובות
201	ביאור 30ב3	מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך השנה
202	ביאור 30ג	מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של לווה
203	ביאור 30ד	מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - מכשירים פיננסיים חוץ - מאזניים
204	ביאור 31	נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
208	ביאור 32	נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון
212	ביאור 33א	יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
214	ביאור 33ב	פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה
216	ביאור 33ג	שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
216	ביאור 33ד	מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
217	ביאור 34	בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק והחברות המאחדות שלו
224	ביאור 35	נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך מאזן
225	ביאור 36	מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית

בנק ירושלים בע"מ (להלן - הבנק) הינו בנק מסחרי העוסק בעיקר במתן אשראי לדיור ואשראי קמע"ני אחר, במימון בנייה לדיור וכן בגיוס פיקדונות לזמן קצוב, פעילות בשוק ההון, ניהול חשבונות עו"ש ומתן שירותי בנקאות פרטית לתושבי חוץ. הבנק הינו חברה בת של "יצוא" חברה להשקעות בע"מ (להלן - "יצוא") ומניותיו רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

עיקרי המדיניות החשבונאית, אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים באופן עקבי, והתואמים את הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, הם:

א. בסיס העריכה של הדוחות הכספיים

1. בסיס המדידה של הדוחות הכספיים

הבנק ערך את דוחותיו הכספיים בעבר על בסיס העלות ההיסטורית המותאמת למדד המחירים לצרכן. הסכומים המותאמים, כאמור, שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003 שימשו נקודת מוצא לדיווח הכספי הנומינלי החל מיום 1 בינואר 2004. תוספות שבוצעו לאחר מועד המעבר נכללו בערכים נומינליים. בהתאם לתקן חשבונאות מספר 12 בדבר "הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים" הופסקה ההתאמה של הדוחות הכספיים לאינפלציה ביום 31 בדצמבר 2003 והחל מאותו מועד הבנק החל לדווח בסכומים מדווחים. סכומי הנכסים הלא כספיים אינם מייצגים בהכרח שווי מימוש או שווי כלכלי עדכני, אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.

בדוחות הכספיים "עלות" משמעותה עלות בסכום מדווח.

תמצית הנתונים של הבנק בערכים נומינליים היסטוריים לצורכי מס ניתנת בביאור 36.

2. מטבע פעילות ומטבע הצגה

מטבע הפעילות וההצגה של הבנק ושל החברות הבנות שלו הינו שקל חדש. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק.

3. מטבע חוץ והצמדה

נכסים והתחייבויות במטבע חוץ או הצמודים אליו ואלה הצמודים למדד המחירים לצרכן כלולים בדוחות הכספיים כדלהלן:

א. אלה הצמודים למדד המחירים לצרכן מוצגים לפי המדד הידוע בתאריך המאזן.

ב. אלה שבמטבע חוץ או הצמודים אליו מוצגים לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על-ידי בנק ישראל לתאריך המאזן, למעט במקרים בהם תנאי ההסכם קובעים אחרת.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן ושער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב ושיעורי עלייתם (ירידתם):

שיעור עליה (ירידה) בשנת			ליום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
באחוזים			בש"ח			
0.3	1.5	(9.8)	3.902	3.845	3.467	שער דולר
						מדד המחירים לצרכן-בסיס 1993 (נקודות):
(0.9)	(0.3)	0.3	221.4	220.7	221.3	מדד ידוע (נובמבר מול נובמבר)
(1.0)	(0.2)	0.4	221.1	220.7	221.6	מדד בגין (דצמבר מול דצמבר)

עסקאות שאינן במטבע הפעילות טופלו כלהלן:

- א. עסקה הנקובה במטבע חוץ נרשמה, בעת ההכרה לראשונה, במטבע הפעילות, תוך שימוש בשער החליפין המיידית בין מטבע הפעילות לבין מטבע החוץ במועד העסקה בכל תאריך מאז, פריטים כספיים במטבע חוץ מתורגמים תוך שימוש בשער החליפין המיידית בתאריך המאזן.
- ב. בכל תאריך מאזן, פריטים לא כספיים במטבע חוץ הנמדדים בעלות היסטורית, מתורגמים תוך שימוש בשער החליפין במועד העסקה.
- ג. בכל תאריך מאזן, פריטים לא כספיים במטבע חוץ הנמדדים בשווי הוגן מתורגמים תוך שימוש בשער החליפין במועד קביעת השווי ההוגן.
- ד. הפרשי שער הנובעים מסילוק של פריטים כספיים, או הנובעים מתרגום של פריטים כספיים לפי שער חליפין שונים מאלה ששימשו לתרגום בעת ההכרה לראשונה במהלך התקופה, או מאלה ששימשו לתרגום בדוחות כספיים קודמים, מוכרים בדוח רווח והפסד בתקופה בה נבעו.

4. שימוש באומדנים בעריכת דוחות כספיים

הכנת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, דורשת מהנהלה שימוש באומדנים, הערכות ושיקול דעת המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הגילוי המתייחס לנכסים תלויים והתחייבויות תלויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים והנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ב. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

1.1. איחוד דוחות כספיים

א. כללי:

כאשר התאגיד הבנקאי מחזיק בזכויות פיננסיות שמקנות שליטה בישות מושקעת, אותה ישות מסווגת כחברה בת. קיימים שני מודלים לאיחוד של ישות מושקעת: מודל הזכויות המשתנות ומודל זכויות ההצבעה. התאגיד הבנקאי נדרש להעריך תחילה אם הישות המושקעת הינה ישות בעלת זכויות משתנות, כמפורט מטה. אם נקבע כי הישות אינה נחשבת כישות בעלת זכויות משתנות, התאגיד הבנקאי נדרש להעריך אם הוא מחזיק בזכויות פיננסיות שמקנות שליטה בישות מושקעת, בהתבסס על זכויות ההצבעה המוחזקות על-ידו.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

הדוחות הכספיים המאוחדים מציגים את המצב הכספי ותוצאות הפעולות של התאגיד הבנקאי ושל החברות הבנות שלו כדוחות כספיים של ישות כלכלית אחת. לפיכך, יתרות תוך קבוצתיות המתייחסות לעסקאות בין הישויות של הקבוצה ורווחים והפסדים הנובעים מעסקאות תוך קבוצתיות על נכסים שנתרים בקבוצה, מבוטלים במלואם.

ב. מודל הזכויות המשתנות:

התאגיד הבנקאי מאחד ישות בעלת זכויות משתנות ונקרא הנהנה העיקרי של אותה ישות, כאשר יש לו זכות משתנה (או צירוף של זכויות משתנות) המעניקה לו זכות פיננסית שמקנה שליטה.

ג. מודל זכויות ההצבעה:

באופן כללי, החזקה, במישרין או בעקיפין, של יותר ממחצית מניות ההצבעה הקיימות בישות מושקעת, מצביעה על כך שיש לאחדה בדוחות כספיים. יחד עם זאת, לתאגיד הבנקאי יכול להיות כוח לשלוט בישות מושקעת גם אם הוא מחזיק בשיעור בעלות נמוך יותר, למשל באמצעות חוזה, הסכם עם בעלי מניות אחרים או לפי צו בית משפט.

2.2. צירופי עסקים

צירוף עסקים מתרחש כאשר הקבוצה משיגה שליטה בעסק אחד, או במספר עסקים (להלן: "הנרכש").

התאגיד הבנקאי מטפל בכל צירוף עסקים על-ידי יישום שיטת הרכישה. ביישום שיטה זו התאגיד הבנקאי מזהה את הרוכש, קובע את מועד הרכישה ומכיר בנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו, בהתחייבויות שניטלו ובזכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה בנרכש ומודד אותם בשוויים ההוגן במועד הרכישה, למעט חריגים.

התאגיד הבנקאי מודד את התמורה שהועברה לפי השווי ההוגן של הנכסים שהועברו, של ההתחייבויות שניטלו ושל הזכויות ההוגנות שהונפקו. עלויות הקשורות לרכישה כגון עמלות למתווכים, עמלות ייעוץ, עמלות משפטיות ועלויות הנהלה וכלליות, מוכרות כהוצאות בתקופות שבהן העלויות מתהוות והשירותים מתקבלים, למעט עלויות להנפקת ניירות ערך המהווים חוב וניירות ערך הוניים המוכרים בהתאם לכללים החלים על ניירות ערך אלה.

ביום 12 במרס 2014, נתקבלה מרשות המיסים החלטת המיסוי לכיצוע שינוי מבנה לפיו, אושרה תכנית המיזוג ליום 31 בדצמבר 2013, של חברת כלל פיננסים בטוחה ניהול השקעות בע"מ לתוך בנק ירושלים. כתוצאה מהצגת נכס המס הנדחה בגין הפסדים המועברים, נוצרה יתרת רווח מרכישה בסך של 57.1 מיליוני ש"ח.

על-פי הנחיית הפיקוח על הבנקים, רווח זה נרשם כהכנסה נדחית אשר תופחת על פני תקופה של 5 שנים בקו ישר (11.4 מיליוני ש"ח לשנה בשנים 2014 עד 2018) ממועד הרכישה ונכללת בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות אחרות.

יצוין כי לצורך מדידת הלימות הון, על-פי הסיכום עם הפיקוח על הבנקים לצורך יישום הוראות באזל III, מיתרת המס הנדחה שנוצרה כתוצאה מרכישה זו, מקוזזת יתרת ההכנסה הנדחית כאמור, לסוף כל תקופת דיווח.

3.2. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

ההכנסות וההוצאות מוכרות בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה, למעט:

1. לעניין הכרה בהכנסה בגין חובות פגומים, [ראה סעיף 6.ב](#) להלן.
2. עמלות מעסקי מימון שעניינן עמלות בגין קיבולים, ערבויות ואשראי תעודות מוכרות באופן יחסי לתקופות העסקאות.
3. לעניין ההכרה בהכנסות ובהוצאות בגין ניירות ערך ובגין מכשירים פיננסיים נגזרים, [ראה סעיף 4.ב](#) להלן [וראה סעיף 14.ב](#) להלן, בהתאמה.
4. עמלות ישירות ביצירת הלוואה נדחות ומוכרות כהתאמת תשואה על פני אורך החיים של הלוואה. עמלות אלו כוללות בין היתר עמלות שנתקבלו מהלווה כריבית ששולמה מראש או שמטרתן הפחתת שיעור הריבית הנומינלי על הלוואה, עמלות שמהוות החזר הוצאות לבנק בגין יצירת הלוואה, עמלות שמהותן פיצוי לבנק בגין הסכמתו לספק הלוואה בתנאים מורכבים או תוך פרק זמן מהיר וכן עמלות שהלווה חויב בהן בקשר להליך היצירה של הלוואה כגון דמי ניהול, עמלות השמה, עמלות ארגון, עמלות חיתום וכן עמלות אחרות הנלוות לעסקאות מתן הלוואות.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

5. העמלות שמתקבלות כתוצאה מארגון מחדש (שאינו ארגון מחדש של חוב בעייתי) מטופלות באופן הבא:
- הבנק בוחן את השינויים שבוצעו וקובע האם כתוצאה מהם תנאיה של ההלוואה החדשה עדיפים לבנק לפחות כמו התנאים של הלוואות בנות השוואה ללקוחות אחרים בעלי סיכונים גביה דומים או שמדובר בשינויים מינוריים בלבד.
- שינוי מינורי הוא שינוי בתנאי ההלוואה שכתוצאה ממנו הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים מההלוואה לאחר השינוי שונה בפחות מ-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הנוטרים בהתאם לתנאי מכשיר החוב המקורי. במקרה כזה כל העמלות נטו שלא הופחתו בגין ההלוואה המקורית, נכללות בסכום ההלוואה הקיימת ומוכרות כהתאמת תשואה, כחלק מהכנסות ריבית על פני יתרת תקופת ההלוואה. עם זאת, במידה ונקבע כי השינוי בתנאי ההלוואה אינו מינורי ההלוואה שמומנה מחדש מטופלת כהלוואה חדשה, ובהתאם העמלות שטרם הופחתו נזקפות מיידית כהכנסות ריבית בדוח רווח והפסד (כולל עמלת פירעון מוקדם אם יש).
6. עמלות מפירעון מוקדם שנוצרו מעסקאות לפני ה-1 בינואר 2014 מוכרות כחלק מהכנסות ריבית ונפרסות בדוח רווח והפסד בשיעורים שווים לפי יתרת התקופה לפירעון של האשראי או תוך שלוש שנים ממועד הפירעון - בהתאם לתקופה הקצרה מבין השתיים. עמלות מפירעון מוקדם שנוצרו לאחר ה-1 בינואר 2014, מוכרות מיידית או מטופלות בהתאם ליתר העמלות שטרם הופחתו.
- לעניין הוראות המפקח על הבנקים בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות", [ראה סעיף ה-2](#) להלן.

ב.4. קיזוז נכסים והתחייבויות פיננסיים

- הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים מיום 12 בדצמבר 2012, אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בחוזר נועדו להתאים את ההוראות בנושא זה לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.
- בהתאם להוראות, הבנק מקיזוז נכסים והתחייבויות הנובעים מצד נגדי זהה מוצגים במאזן בסכום נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:
- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (Legally Enforceable Right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים.
 - קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבויות ולממש את הנכסים על בסיס נטו ו/או בו זמנית.
 - הבנק והצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (Determinable Amounts).
- נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים מוצגים במאזן לפי סכום נטו בהתקיים כל התנאים המצטברים שנמנו לעיל ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות לקיזוז.
- במקרים מסוימים, בנק רשאי לקיזוז סכומי שווי הוגן שהוכרו בגין מכשירים נגזרים וסכומי שווי הוגן שהוכרו בגין הזכות לדרוש חזרה בטחון במזומן (חייבים) או המחויבות להשיב בטחון במזומן (זכאים) הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי בהתאם להסדר להתחשבנות נטו (Master Netting Arrangement). הבנק אינו מקיזוז בין נכסים בגין מכשירים נגזרים כנגד התחייבויות בגין מכשירים נגזרים אלא אם מתקיימים כל התנאים המצטברים שלעיל.
- הבנק בוחן קיומן של מגבלות משפטיות בכדי לקבוע כי זכות הקיזוז היא בת אכיפה. כדי שתתקיים זכות חוקית בת אכיפה, בוחן הבנק כי זכות הקיזוז תהיה תקפה גם במקרה של פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר.
- פיקדונות שפירעון למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי קוזזו מן האשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי. המרווח בפעילות הנ"ל נכלל בסעיף "עמלות".

ב.5. ניירות ערך

1. אגרות חוב המוחזקות לפדיון - איגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט איגרות חוב אשר ניתנות לפירעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל (Substantially All) השקעתו הרשומה. אגרות חוב המוחזקות לפדיון מוצגות לפי עלותן המופחתת ליום הדיווח.

2. ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך אשר לא סווגו כאיגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. ניירות ערך זמינים למכירה מוצגים במאזן לפי שווים ההוגן ביום הדיווח. השווי ההוגן מתבסס על מחיר ציטוט לגבי ניירות ערך שיש להם מחיר ציטוט או על נתוני שיערוך המתקבלים ממקורות חיצוניים לגבי איגרות חוב שאין להם שער. הרווח או ההפסד בגינם בניכוי העתודה המתאימה למס מוצג בסעיף נפרד במסגרת ההון העצמי הנקרא: "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
 3. ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרם בתקופה הקרובה או ניירות ערך אשר הבנק בחר למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח והפסד לפי חלופת השווי ההוגן, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים לפי שווים ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד, בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 4. סיווג הכנסות (הוצאות) בדוח רווח והפסד:
 - הכנסות ריבית על בסיס צבירה על איגרות חוב מוחזקות לפדיון, זמינות למכירה ומוחזקות למסחר יוכרו בסעיף "הכנסות ריבית".
 - רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב מוחזקות למסחר מוצגים בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילות למטרות מסחר".
 - רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (לרבות הפסדים לירידת ערך) מוצגים בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר".
 5. הבנק בוחן מידי תקופה האם ירידה שחלה בשווים ההוגן של ניירות ערך הממוינים לתיק הזמין למכירה או לתיק המוחזק לפדיון מתחת לעלותם (עלותם המופחתת) היא בעלת אופי אחר מזמני. לצורך כך נבחנו בין היתר הסימנים הבאים:
 - הכוונה והיכולת של התאגיד הבנקאי להחזיק בניירות הערך לתקופה מספקת, אשר תאפשר את השבת נייר הערך לעלותו המקורית.
 - ההיקף של שווי הביטחונות המגבים את נייר הערך.
 - פרק הזמן בו שווי הנייר היה נמוך בהשוואה לעלותו.
 - שיעור ירידת הערך מסך העלות.
 - בחינת תנאים המשקפים את מצבו הפיננסי של הגוף המנפיק, לרבות האם ירידת הערך נובעת מסיבות פרטניות הנובעות למנפיק או בשל קיומם של תנאים מאקרו כלכליים.
 - בנוסף, בהתקיים אחד מהמצבים הבאים, מכיר הבנק בירידת ערך שאינה זמנית:
 - נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו.
 - נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, התאגיד הבנקאי מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר.
 - איגרת חוב אשר חלה לגביה ירידת ערך משמעותית בין דירוג האג"ח במועד שבו היא נרכשה על-ידי התאגיד הבנקאי לבין דירוג האג"ח במועד פרסום הדוח לתקופה זו.
 - איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על-ידי התאגיד הבנקאי כבעייתית.
 - איגרת חוב שחל לגביה כשל בתשלום לאחר רכישתה.
 - נייר ערך אשר ככלל שוויו ההוגן לסוף תקופת הדיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים נמוך בשיעור משמעותי מהעלות (העלות המופחתת), אלא אם מוכח ברמה גבוהה של ביטחון ובהתבסס על ראיות אובייקטיביות כי ירידת הערך היא בעלת אופי זמני בלבד.
 - בנוסף, בהתקיים שני המצבים הבאים במצטבר, מכיר הבנק בירידת ערך שאינה זמנית:
 - ירידה של 40% בערך נייר הערך לעומת עלות מופחתת.
 - ירידה לתקופה רציפה של תשעה חודשים.
- במידה והירידה בשווי ההוגן נחשבת כבעלת אופי אחר מזמני, העלות (העלות המופחתת) של נייר הערך תופחת לשווי ההוגן באופן בו סכומי הפסד שנצברו להון בסעיף רווח כולל אחר יסווגו במועד ירידת הערך לדוח רווח והפסד. שווי זה ישמש כבסיס עלות חדש ולא יתוקן גם אם בתקופות דיווח עוקבות למועד ירידת הערך תירשם עליה בשווי ההוגן.
- במועדים עוקבים להכרה בירידת הערך, הכנסות ריבית מהשקעות בניירות ערך שהם מכשירי חוב יוכרו ככלל על בסיס צבירה בהתאם להפרש בין תזרימי המזומנים הצפויים של מכשיר החוב לשווי ההוגן של המכשיר

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

במועד הירידה (בסיס עלות חדש). בזכויות מוטב שנרכשו או זכויות מוטב הממשיכות להיות מוחזקות על-ידי התאגיד הבנקאי באיגוח נכסים פיננסיים והמטופלות לפי שיטת הריבית הפרוספקטיבית, יתכן שבמקרים נדירים אם לא קיים כל אומדן סביר לגבי סכומים ולגבי העיתוי של תזרימי המזומנים הצפויים להיגבות, יכיר הבנק בהכנסות לפי שיטת השבת העלות או בהתאם להכרה בהכנסה על בסיס מזומן.

6.2. העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי (FAS 140) ASC 860-10, העברות ושירות של נכסים פיננסיים ולסילוק של התחייבויות, כפי שתוקן על-ידי ASC 860-10, העברות ושירות של נכסים פיננסיים (FAS 166), לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות. בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבל (או, אם המקבלת היא ישות שכל יעודה הינו לעסוק באיגוח או בפעילות מימון מגובה נכסים ואשר אותה ישות מנועה מלשעבד או להחליף את הנכסים הפיננסיים שקיבלה, כל צד שלישי שמחזיק בזכויות מוטב) יכול לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל (או צד שלישי אשר מחזיק בזכויות המוטב) מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; (3) המעביר, או חברות מאוחדות שנכללו בדוחותיו הכספיים, או הסוכנים שלו, אינם שומרים שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים או בזכויות המוטב המתייחסים לנכסים המועברים האלה.

בנוסף, כדי שהעברה של חלק מנכס פיננסי תחשב כמכירה, החלק המועבר חייב לקיים את ההגדרה של זכויות משתתפות. זכויות משתתפות חייבות לעמוד בקריטריונים הבאים: הזכות צריכה לייצג זכויות פרופורציונאלית ביחס למלוא הנכס הפיננסי; כל תזרימי מזומנים המתקבלים מהנכסים מחולקים בין זכויות המשתתפות באופן פרופורציונאלי לחלקם בבעלות; הזכויות אינן זכויות נחותות (Subordinated) ביחס לזכויות אחרות; לא קיימת זכות חזרה למעביר או למחזיקים אחרים בזכויות משתתפות (למעט במקרה של הפרת מצגים או התחייבויות, התחייבויות חוזיות שוטפות לשירות בנכס פיננסי בשלמותו וניהול חוזה ההעברה ומחויבויות חוזיות להתחלק בקיזוז הטבות כלשהן שהתקבלו על-ידי מחזיק כלשהו בזכויות משתתפות); ולמעביר וגם למחזיק בזכויות משתתפות אין זכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו, למעט אם כל המחזיקים בזכויות משתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו.

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. במידה ולא מתקיימים תנאי המכירה, ההעברה נחשבת לחוב מובטח. מכירה של חלק מנכס פיננסי שאינו זכות משתתפת מטופלת כחוב מובטח, היינו, הנכסים המועברים ממשיכים להירשם במאזן של הבנק והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק.

הבנק עוקב אחר שווי הוגן של ניירות ערך שנשאלו והושאלו וכן של ניירות ערך שהועברו בהסכמי רכש ומכר חוזר על בסיס יומי ודרישת ביטחונות מבוצעת במקרים המתאימים. ריבית שהתקבלה או ששולמה בגין ניירות ערך כאמור מדווחת כהכנסות או הוצאות מימון, בהתאמה.

עסקאות השאלה או שאילה של ניירות ערך

1. שאילה לא מובטחת של ניירות ערך:

כאשר התאגיד הבנקאי שואל ניירות ערך בשאילה לא מובטחת, התאגיד הבנקאי מכיר בנייר ערך וכנגדו בפיקדון לפי השווי של אותו נייר ערך שהתקבל בעסקת השאלה. נייר הערך שהתאגיד הבנקאי שאל מסווג כנייר ערך בתיק למסחר.

2. השאלה לא מובטחת של נייר ערך:

כאשר התאגיד הבנקאי משאל נייר ערך ששאל מעסקת שאילה לא מובטחת מוכר אשראי ופיקדון כנגדו, בגובה שווי השוק של נייר הערך שהועבר. שינויים בבסיס הצבירה מטופלים כהכנסות ריבית ושינויים בשווי השוק (מעבר לשינויים בבסיס הצבירה) מסווגים בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית".

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

3. מכירה בחסר של נייר ערך שנשאל:

כאשר תאגיד בנקאי מוכר בחסר של נייר ערך שנשאל על-ידו, מוכר מזומן כנגד פיקדון. הפיקדון משוערך רק אם שווי נייר הערך עלה במהלך התקופה הזאת, ומוכר בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
הבנק גורע התחייבות אם ורק אם ההתחייבות סולקה, כלומר התקיים אחד מהתנאים הבאים (א) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות, או (ב) הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

7.7. מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראת המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2012, מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי.

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: פיקדונות בבנקים, איגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בנושא מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בנושא מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: איגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה.

סיווג חובות בעייתיים

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום כדלקמן:

- אשראי בהשגחה מיוחדת - אשראי בהשגחה מיוחדת מאזני הוא אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת התאגיד. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבויות התלויות בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.
- אשראי נחות - מוגדר כאשראי מוגן באופן לא מספק על-ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון שעועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר. לגבי חובות שנבחנו ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק ממשיך לציבור הכנסות ריבית.
- חוב פגום - אשראי שהתאגיד הבנקאי צופה כי לא יוכל לגבות את כל הסכומים בגינו, לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב וההפרשה להפסדי אשראי בגינו נמדדת במסלול של הפרשה פרטנית. יש להחיל את הסיווג הנ"ל, גם על אשראי המצוי בפיגור מעל 90 יום ועל חובות בעייתיים שאורגנו מחדש שבמסגרת הארגון מחדש העניק הבנק לחייב ויתור (Concession) אשר בתנאים אחרים הוא לא היה שוקל להעניק. חוב שיסווג כחוב פגום יוערך על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.
- חוב בעייתי בארגון מחדש - במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא החלטה בידי נותן אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי. בהתאם לתקינה אמריקאית בנושא (ASC 310), חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

פורמאלית ארגון מחדש, במסגרתו - מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב - הבנק העניק ויתור ללווה. לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על-ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו-(2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב. לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- למועד הסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל;
- לגבי החובות שלמועד ההסדר אינם בפיגור הבנק מעריך האם בהתאם ליכולת הפירעון הנוכחית קיימת סבירות כי בעתיד הנראה לעין הלווה ייקלע למצב של כשל ולא יעמוד בתנאים החוזיים המקוריים של החוב;
- החייב הוכרז כמושט רגל, נמצא בתהליך של כינוס נכסים או קיימים ספקות משמעותיים להמשך קיומו של הלווה כעסק חי; וכן
- ללא שינוי תנאי החוב, החייב לא יהיה מסוגל לגייס חוב ממקורות אחרים בריבית שוק המקובלת לגבי חייבים שאינם בכשל.

צבירת ריבית והכרה בהכנסות ריבית:

- **חוב פגום** - במועד סיווגו של חוב כפגום מבטל התאגיד הבנקאי כל ריבית שנצברה והוכרה בדוח רווח והפסד אך טרם נגבתה. כמו כן, ממועד הסיווג ואילך, התאגיד הבנקאי אינו צובר הכנסות ריבית בגין חוב המסווג כחוב פגום, למעט האמור להלן לגבי חוב בעייתי בארגון מחדש.

במידה וקיים ספק לגביית יתרת החוב הפגום, תשלומי ריבית שהתקבלו יירשמו כהקטנת הקרן.

במידה ויתרת החוב נחשבת לברת גביה במלואה, תשלומי ריבית שהתקבלו במזומן יוכרו כהכנסות ריבית ברווח והפסד. הכנסות הריבית יוכרו עד לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי השיעור החוזי. יתרה מעבר לסכום זה ואשר לא נרשמה כהקטנת היתרה הרשומה הנותרת, תירשם כגביית מחיקות חשבונאיות קודמות.

- **חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי** - חוב אשר עבר פורמלית ארגון מחדש של חוב בעייתי כך שלאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר, שהחוב ייפרע ויבוצע בהתאם לתנאיו החדשים, מטופל כחוב פגום, שצובר הכנסות ריבית, בתנאי שהארגון מחדש נתמך בהערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב לגבי מצבו הפיננסי של החייב ותחזית הפירעון לפי התנאים החדשים. אחרת, החוב בארגון מחדש מטופל כחוב פגום שאינו צובר הכנסות ריבית.

- **חובות שמחושבת בגינם הפרשה להפסדי אשראי קבוצתית** - חוב אשר הפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי, אינו מסווג כחוב פגום והתאגיד הבנקאי אינו מפסיק לצבור הכנסות ריבית בגינו, גם אם החוב בפיגור של 90 יום ומעלה. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה אחרות המבטיחות שהרווח הנקי של התאגיד הבנקאי אינו מוטה כלפי מעלה. עמלות בגין איחור על חובות אלה נכללות בהכנסה במועד שבו נוצרת הזכות לקבל את העמלה מהלקוח, בהנחה שהגביה מובטחת באופן סביר.

הפרשה להפסדי אשראי:

תאגיד בנקאי נדרש להחזיק הפרשה להפסדי אשראי ברמה המתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו, כולל בגין סיכון אשראי חוץ מאזני. ההפרשות להפסדי אשראי יכללו:

- **הפרשה פרטנית להפסדי אשראי** - ההפרשה מבוצעת על סמך מדידת ירידת הערך של החוב בהתבסס על הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב, או כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר צפויה תפיסת נכס, על-פי השווי ההוגן של הביטחון ששוועבד להבטחת אותו אשראי (בניכוי עלויות מכירה). הצורך בהפרשה הפרטנית נבחן לגבי כל חוב שיתרתו החוזית

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

(ללא ניכוי: מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הנה 1 מיליוני ש"ח או יותר וכל חוב אחר שזוהה לצורך בחינה פרטנית על-ידי התאגיד הבנקאי. לעניין זה הבנק מגדיר חוב כחוב מותנה בביטחון כאשר פרעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מהביטחון המשועבד לטובת הבנק או כאשר הבנק צפוי להיפרע מהנכס שמוחזק על-ידי הלווה, גם אם לא קיים שיעבוד ספציפי על הנכס, והכל כאשר אין ללווה מקורות החזר מהותיים זמינים ומהימנים אחרים.

• **הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי** - מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. מדידת הפסדי האשראי מבוססת על הכללים שנקבעו ב-FAS5 (ASC450) - טיפול חשבונאי בתלויות ועל הוראות השעה כמפורט להלן. לשנים 2011-2012 ניתנה הוראת שעה לחישוב ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי. על-פי הוראת השעה, שיעורי הפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, ייקבעו בהתבסס על טווח שיעורי ההפרשות ההיסטוריים לחובות מסופקים בחמש השנים האחרונות ובהתאם להנחיית המפקח באופן פרטני גם נתוני שנת 2011. בפילוח לפי ענפי משק וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל החל מיום 1 בינואר 2011. כמו כן, הבנק בוחן בכל מועד דיווח האם יתרת ההפרשה הקבוצתית אינה נמוכה מיתרת ההפרשה הכללית, הנוספת והמיוחדת לחובות מסופקים לאותו מועד המחושבת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 315 בדבר "הפרשה לחובות מסופקים", ברוטו ממס.

ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על-ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון- סיכון אשראי- הגישה הסטנדרטית, בהתאמות מסוימות במקרים בהם קיים בבנק ניסיון עבר המצביע על שיעורי המימוש לאשראי.

• **הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים** - ביום 19 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים. החוזר מעדכן כי בקביעת הפרשה נאותה להפסדי אשראי של תאגידיים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יש להביא בחשבון הן את הפסדי העבר בגין אשראי לאנשים פרטיים והן התאמות בגין גורמים רלוונטיים לסיכוי הגבייה של האשראי לאנשים פרטיים (להלן- התאמות איכותיות). על הבנקים לוודא כי החל מהדוחות לציבור לשנת 2014, שיעור ההתאמות האיכותיות להפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין אשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי לא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי לאותו מועד. מהאמור הוחרג סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית ונקבע טיפול פרטני לתאגידיים בנקאיים אשר שיעורי ההפסד השנתיים שלהם נמוכים במיוחד כמו כן לא יחולו התאמות בגין גורמים סביבתיים על תאגיד בנקאי אשר לגביו מסר הפיקוח על הבנקים הנחיות ספציפיות.

• הפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור

החל מיום 1 בינואר 2006 מיישם הבנק את הנחיות המפקח על הבנקים ליישום הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא "הפרשות לחובות מסופקים בגין הלוואות לדיור" (להלן - "הנחיות המפקח"). הנחיות המפקח התייחסו למספר סוגיות עיקריות בכל הקשור לאופן חישוב ההפרשות לחובות מסופקים בגין הלוואה לדיור ובכללם כללי חישוב אחידים לקביעת ההפרשה המזערית בגין הלוואות לדיור, אשר עומק הפיגור בהן עולה על שישה חודשים. ההפרשה מחושבת בשיעורים שבין 8% ל-80% מיתרת החוב שבפיגור, בהתאם לעומק הפיגור.

מדיניות הבנק למחוק חשבונאית הלוואות לדיור שמופרשות להפסד אך כתוצאה מהליכי הגבייה אין כנגדן יתרת בטוחה למימוש החוב. עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור (להלן- "ההנחיות")

בהתאם לחוזר המפקח מיום 21 במרץ 2013, החל מיום 30 ביוני 2013, יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות למועד הדיווח. האמור לא חל על הלוואות לדיור אשר מוחזקת בגין הפרשה לפי עומק הפיגור או הפרשה פרטנית.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

מחיקה חשבונאית:

הבנק מבצע מחיקה חשבונאית במקרים המפורטים להלן:

- כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כבלתי ניתן לגביה או חוב שבגינו ניהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח.
- חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ושנערכו בגינו הפרשות פרטניות להפסדי אשראי. בדרך כלל, בתקופה שאינה עולה על שנתיים.
- במקרה של חוב שגביתו מותנית בביטחון, כל חלק של חוב העודף על שווי הביטחונות אשר מזוהה כחוב שאינו בר גבייה ימחק מיידית כנגד ההפרשה להפסדי אשראי.
- חובות בעייתיים שההפרשה בגינם נמדדת על בסיס הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי כאשר תקופת הפיגור עולה על 150 יום.
- יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדשה לחוב בספרי הבנק.

8.2. רכוש קבוע

הכרה ומדידה

בניינים וציוד מוצגים לפי עלות, בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת עלויות שניתן לייחס במישרין לרכוש הקבוע ולהבאתו למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו. כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים יש אורך חיים שונה הם מטופלים כפריטים נפרדים של הרכוש הקבוע. בניינים העומדים למכירה, מוצגים לפי עלות או שווי מימוש שלהם, כנמוך שבהם.

עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט אם צפוי כי ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בחלק שהוחלף יזרמו אל הבנק ואם עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף - נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

עלויות תוכנה המיועדת לשימוש עצמי:

עלויות שהתאגיד הבנקאי מהוון כחלק מעלות הנכס כוללות עלויות חיצוניות ישירות של חומרים ושירותים שנצרכים במהלך הפיתוח או הרכישה של התוכנה, עלויות שכר בגין עובדים אשר קשורים במישרין לפרויקט ומקדישים לו מזמנם, על-פי היקף הזמן שמוקדש במישרין לתכנית וכן עלויות מימון הנוצרות במהלך פיתוח התוכנה. עלויות הנהלה וכלליות ועלויות עקיפות לא מהונות כחלק מעלות הנכס, אלא נזקפות לדוח רווח והפסד עם היווצרותן.

עלויות שהווננו מופחתות על בסיס קו ישר על פני אורך החיים השימושיים של התוכנה, החל מהמועד שבו התוכנה מוכנה לשימוש אליו יועדה. תוכנה נחשבת כמוכנה לשימוש אליו יועדה לאחר שהושלמו כל הבדיקות העיקריות. אורך החיים השימושיים של התוכנה מוערך מחדש בכל תקופה. בקביעת אורך החיים השימושיים התאגיד הבנקאי לוקח בחשבון גורמים רבים, כגון שינויים טכנולוגיים, התיישנות ותחרותיות.

פחת

הפחת מחושב מהעלות ונזקף לדוח רווח והפסד (אלא אם נכלל בערך בספרים של נכס אחר), בהתאם לאורך החיים השימושי שלו, לפי שיטת הקו הישר החל מהמועד בו הנכס מוכן לשימוש ביחס לעלות המקורית. שיפורים במושכר מופחתים על פני משך תקופת השכירות לרבות אופציה שסביר שתמומש, או אורך החיים השימושיים שלהם לפי התקופה הקצרה יותר. האומדנים בדבר אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש מעת לעת. הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים כדלקמן:

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

% הפחת		
4		משרדים להשכרה
7-10	(בעיקר 7%)	רהוט וציוד משרדי
20-33		מחשבים וציוד נלווה
20-33		עלויות תכנה
10		שיפורים במושכר

הפחתת נכסים בלתי מוחשיים, לרבות נכסי תוכנה, נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של נכסים בלתי מוחשיים, החל מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים בבנק (כגון: תוכנות בתהליך פיתוח) אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש על-פי החלטת ההנהלה. לפיכך, ירידת ערך בגין נכסים בלתי מוחשיים אלו נבחנת לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הופכים להיות זמינים לשימוש על-פי החלטת ההנהלה.

גריעה

ערך בספרים של רכוש קבוע נגרע בעת מימושו או כאשר לא חזויות עוד הטבות כלכליות עתידיות מהשימוש בו או ממימושו. ההפרש בין התמורה נטו מהמימוש, אם קיימת, לבין הערך בספרים של הנכס שנגרע נזקף לדוח רווח והפסד לסעיף "הכנסות אחרות".

ב.9. ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

הבנק בוחן, בכל מועד דיווח, את הצורך ברישום הפרשה לירידת ערך בנכסים הלא כספיים (כגון: בניינים וציוד ונכסים לא מוחשיים לרבות מוניטין) כאשר ישנם סימנים, כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות, המצביעים על כך שנכסיו במאזן מוצגים בסכום העולה על סכום בר-השבה שלהם.

הסכום בר-ההשבה של נכס או יחידה מניבת מזומנים הוא הגבוה מבין מחיר המכירה נטו לבין שווי השימוש. שווי השימוש הוא הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, המהוונים בשיעור הריבית לפני מס, הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס וממימושו. כאשר ערכו בספרים של הנכס עולה על סכום בר-השבה הבנק מכיר בהפסד מירידת ערך בגובה הפער בין ערכו בספרים של הנכס לסכום בר-השבה. ההפסד שהוכר כאמור יבוטל רק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת סכום בר-השבה של הנכס מהמועד בו הוכר ההפסד האחרון מירידת ערך, למעט הפסד מירידת ערך מוניטין שאינו מבוטל.

סמנים לירידת ערך של עלויות תוכנה לשימוש עצמי-

- התוכנה אינה צפויה לספק שירות משמעותי.
- צפוי להתבצע שינוי באופן או בהיקף בו נעשה שימוש בתוכנה כיום או בעתיד.
- צפוי להתבצע שינוי משמעותי בתוכנה.
- העלויות הצפויות לפתח או לשנות את התוכנה עולות באופן משמעותי על הסכום המקורי החזוי.

כמו כן נוספו סימנים לכך שתוכנה לא צפויה לשמש את התאגיד הבנקאי-

- מחסור בתקצוב או הוצאות עבור הפרויקט.
- חריגות תקציב.
- קשיי תכנות שלא צפוי כי יפתרו בזמן.
- הוצגה טכנולוגיה חדשה בשוק כך שהנהלה לא צפויה להמשיך את הפיתוח הנוכחי.
- הושג מידע שהתוכנה זמינה בשוק בעלות הנמוכה באופן מהותי מהעלויות הצפויות לצרכי פיתוח.

כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא "נכסים בלתי מוחשיים", [ראה סעיף 2.ד](#) להלן.

לעניין עלויות פיתוח תוכנה לשימוש עצמי והפחתתן, [ראה סעיף 7.ב](#) לעיל.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

10.ב. חכירות:

1. חכירה היא הסכם לפיו המחכיר מעביר לחוכר, בתמורה לתשלום או לסדרת תשלומים, את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן מוסכמת. קיימים שני סוגים של חכירות: חכירה מימונית (חכירה המעבירה באופן מהותי את כל הסיכונים וההטבות הנלווים לבעלות בנכס, ללא קשר להעברת הזכות הקניינית בסופו של ההסדר) וחכירה תפעולית (חכירה שאינה חכירה מימונית).
2. תקופת החכירה היא התקופה, שאינה ניתנת לביטול, שלגביה החוכר סיכם חוזית על חכירת הנכס, ביחד עם תקופות נוספות כלשהן שלגביהן קיימת לחוכר אופציה להמשיך את חכירת הנכס, בתשלום נוסף או ללא תשלום נוסף, כאשר במועד ההתקשרות בחכירה וודאי באופן סביר שהחוכר יממש את האופציה.
- אם התאגיד הבנקאי הוא החוכר בחכירה תפעולית: הנכסים החכורים אינם מוכרים במאזן והתאגיד הבנקאי מכיר בתשלומי חכירה בגין חכירה תפעולית כהוצאה על בסיס קו ישר לאורך תקופת החכירה (הכוללת את תקופת האופציה הקיימת לחוכר שבמועד ההתקשרות בחכירה ודאי באופן סביר שתמומש).

11.ב. דיווח מגזרי

1. מגזרי פעילות פיקוחיים:

התאגיד הבנקאי מדווח על מגזרי פעילות בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, הכוללת דרישת גילוי על "מגזרי פעילות פיקוחיים", בהתאם להגדרות של הפיקוח על הבנקים. החלוקה למגזרי הפעילות הפיקוחיים מבוססת בעיקרה על מאפייני הלקוחות. לקוחות פרטיים מסווגים בהתייחס לתיק הנכסים הפיננסיים שיש להם ולקוחות עסקיים מסווגים בהתייחס למחזור פעילותם.

מתכונת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ערוכה בהתאם לכללי החשבונאות שאומצו לצורך עריכה והצגה של הדוחות הכספיים של התאגיד הבנקאי.

2. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה:

גישת ההנהלה לפילוח פעילות הבנק אינה שונה מהותית מגישת פילוח המגזרים הפיקוחית ועל כן הבנק מדווח על מגזרי הפעילות בהתאם למתכונת האחידה שקבע המפקח בלבד.

12.ב. הוצאות הנפקה נדחות

הוצאות הנפקה והפצה של אגרות חוב מוצגות על בסיס העלות והן מופחתות במשך תקופת הפירעון של ההתחייבויות לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

13.ב. מיסים על הכנסה

1. שיעור המס החל על התאגיד הבנקאי הוא שיעור המס המוטל על מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף. שיעור זה כולל מס רווח ומס שכר המוטלים על הכנסה לפי חוק זה. מס השכר נכלל בסעיף "משכורת והוצאות נלוות" בדוח רווח והפסד.
2. הדוחות הכספיים כוללים מסים שוטפים ומסים נדחים. מסים שוטפים הנם סכום המסים על הכנסה שיש לשלם או שניתן להשיב בתקופה השוטפת. מסים נדחים הוכרו בגין הפרשים זמניים בין הדיווח הכספי לבין בסיס המס של נכס או התחייבות ובגין העברה קדימה של הפסדים לצרכי מס.
3. נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים נמדדים לפי שיעורי המס החוקיים הצפויים לחול על הכנסה חייבת במס בתקופות שבהן צפוי כי ימומש הנכס או תסולק ההתחייבות, בהתבסס על שיעורי המס ועל חוקי המס אשר נחקקו עד לסוף תקופת הדיווח. חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות".
4. התאגיד הבנקאי מכיר בהתחייבות מסים נדחים בגין כל הפרשים הזמניים החייבים במס, אלא אם התחייבות המסים הנדחים נובעת מהכרה במוניטין שאינו מופחת לצרכי מס או מהתחייבות מסים נדחים בגין חברות בנות, ראה סעיף 5 להלן.
5. התאגיד הבנקאי לא הכיר בהתחייבות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים שנוצרו עד ליום 31 בדצמבר 2016 בגין השקעה בחברות בנות מקומיות. הפרשים זמניים אלו עשויים להתחייב במס, במידה והתאגיד הבנקאי יממש את ההשקעה בחברות הבנות המקומיות. מכיוון שהשקעות אלה נרכשו על-ידי התאגיד הבנקאי כדי להחזיק

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

בהן ולפתחן והואיל ואין בכוונת התאגיד הבנקאי לממשן, לא הוכרה התחייבות כאמור. החל מיום 1 בינואר 2017, התאגיד הבנקאי הכיר בהתחייבות מסים נדחים, בגין הפרשים זמניים חייבים במס בגין חברות בנות מקומיות.

6. התאגיד הבנקאי מכיר בנכס מסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי והפסדים מועברים. נכס מס נדחה מופחת בסכום יתרת הפרשה (valuation allowance) אם, על סמך משקל הראיות הקיימות, יותר סביר מאשר לא כי חלק או כל נכס המס הנדחה לא ימומש. לעניין נכס מס בגין הפסדים מועברים, התאגיד הבנקאי מיישם קריטריונים נוספים על מנת להעריך את ההסתברות שתהיה מספיק הכנסה חייבת שכנגדה ניתן יהיה לנהל את ההפסדים לצרכי מס.

7. הכנסות והוצאות ריבית בגין מסים על הכנסה וכן קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מסים על הכנסה".

8. התאגיד הבנקאי מיישם את הטיפול החשבונאי בדבר חוסר ודאות במסים על הכנסה לעניין פוזיציות מס לא ודאיות מול רשויות המס (FIN 48). במקרים אלו, מיושמת גישה דו שלבית: בשלב הראשון, התאגיד הבנקאי מכיר בספרים רק בפוזיציות מס שצפוי (more likely than not) כי תתקבלנה על סמך העובדות הטכניות שלהן בלבד (בהתאם לחוקי המס, הנחיות הרגולציה והפרקטיקה הנהוגה, אם קיימת). תאגיד בנקאי שעומד בתנאי השלב הראשון מכיר בפוזיציות המס על בסיס הסכום הגבוה ביותר שצפוי (more likely than not) שיוכר, בהסתברות מצטברת מעל 50%.

לעניין הוראות המפקח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה", [ראה סעיף 2.ד](#) להלן.

ב.14. מכשירים פיננסיים נגזרים

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, על תאגיד בנקאי להכיר בכל המכשירים הנגזרים, לרבות מכשירים נגזרים מסוימים המשובצים בחוזים אחרים, כנכסים או כהתחייבויות במאזן ולמדוד אותם לפי שווי הוגן. השינוי בשווי ההוגן של מכשיר נגזר ידווח בדוח רווח והפסד, בהתאם לאופן הייעוד של המכשיר הנגזר. שינויים בשווי הוגן של מכשירים נגזרים אשר אינם מגדרים מוכרים בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

הבנק מתקשר בחוזים אשר אינם עומדים בשלמותם בהגדרת מכשיר נגזר - חוזים כאלה יכולים להכיל מכשירים נגזרים משובצים. מכשיר נגזר משובץ יופרד מהחווה המארח ויטופל כמכשיר נגזר בהתקיים שלושת התנאים הבאים, במצטבר: המאפיינים הכלכליים של הנגזר המשובץ אינם קשורים באופן ברור והדוק לאלה של החווה המארח, המכשיר המעורב אינו נמדד מחדש על-פי שווי הוגן בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים, תוך דיווח על שינויים בשווי הוגן בדוח רווח והפסד בעת היווצרותם ומכשיר נפרד עם אותם תנאים כשל המכשיר המשובץ היה מקיים את ההגדרה של מכשיר נגזר. משזוהה הנגזר המשובץ הוא מופרד מהחווה המארח ומטופל כנגזר בפני עצמו. נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החווה המארח. הנגזרים המשובצים המופרדים בבנק נובעים ממתן אשראי צמוד מט"ח הכולל רצפה לבסיס הצמדה וגיוס תכניות חסכון בעלות מאפיינים זהים.

רווח או הפסד מנגזר שלא יועד כמכשיר מגדר מוכר בדוח רווח והפסד באופן שוטף. העסקאות במכשירים נגזרים מהוות חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. השווי הוגן של המכשירים הנגזרים מוצג במאזן כנכסים בגין מכשירים נגזרים או כהתחייבויות אחרות בגין מכשירים נגזרים, לפי העניין והתוצאות מעסקאות במכשירים נגזרים הנובעות מרישומן על בסיס שווי הוגן נכללות בדוח רווח והפסד במסגרת סעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ב.15. מדידת שווי הוגן וחלופת שווי הוגן

ביום 28 באפריל 2011, פורסם חוזר של המפקח על הבנקים בנושא מדידת שווי הוגן וחלופת השווי הוגן. החוזר מאמץ בין היתר את:

מדידת שווי הוגן - תקן חשבונאות אמריקאי (ASC 820-10 FAS) להלן "ASC 820-10".

ASC 820-10 מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על-ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות.

החוזר מבחין בין שני סוגי נתונים המשמשים בקביעת השווי הוגן:

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

נתונים נצפים (observable inputs) מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים (unobservable inputs) משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים או התחייבויות זהים בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על-ידי נתוני שוק נצפים.
נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם לא נצפים.
במידת שווי הוגן, התאגיד הבנקאי עושה שימוש בטכניקות הערכת שווי המביאות למקסימום את השימוש בנתונים נצפים רלוונטיים ולמינימום את השימוש בנתונים לא נצפים
מדידת שווי הוגן מתבססת על ההנחה שהעסקה מתבצעת בשוק העיקרי (Principal market) של הנכס או ההתחייבות, או בהיעדר שוק עיקרי, בשוק המועיל ביותר של הנכס או ההתחייבות. השוק העיקרי הוא השוק בעל הנפח ורמת הפעילות הגבוהים ביותר עבור הנכס או ההתחייבות. השוק המועיל ביותר הוא השוק המביא למקסימום את הסכום שהיה מתקבל במכירת הנכס או מביא למינימום את הסכום שהיה משולם בהעברת ההתחייבות, לאחר שהובאו בחשבון עלויות עסקה ועלויות הובלה.
ככלל, במדידות שווי הוגן מסוימות שאינן רמה 1, התאגיד הבנקאי מבצע התאמות לנתוני השוק הרלוונטיים על מנת לשקף, בין היתר, את סיכון האשראי של הצד הנגדי, את איכות האשראי של התאגיד הבנקאי עצמו, אילוצי נזילות וכדומה. למידע נוסף, ראה [ביאור 33.D](#). כמו כן, כאשר קיים סיכון אשראי מהותי בגין מכשיר נגזר, שאין לגביו מחיר מצוטט בשוק פעיל, ואין אינדיקציות משוק פעיל לאיכות האשראי של הצד הנגדי שיכולות להחשב כנתון ברמה 1 או ברמה 2, מדידת השווי הוגן של המכשיר הנגזר נחשבת מדידת שווי הוגן ברמה 3.
כאשר הנתונים המשמשים למדידת שווי הוגן מסווגים לרמות שונות במדרג השווי הוגן, התאגיד הבנקאי מסווג את מדידת השווי הוגן בכללותה לרמה הנמוכה ביותר של הנתון שהוא משמעותי למדידה בכללותה.

16.3. זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה -פיצויים והטבות אחרות (להלן: "פיצויים") - תכניות להטבה מוגדרת הטבת פיצויים הינה חלק מהתגמול המשולם לעובד תמורת שירותיו. ברמה הכללית, סכום ההטבה שישולם תלוי באירועים עתידיים מסוימים הכלולים בנוסחת ההטבה של התכנית, אשר לעתים קרובות כוללת את משך הזמן שחי העובד או חיים שאריו, את מספר שנות השירות שסיפק העובד ואת התגמול של העובד בשנים מיד לפני הפרישה או הסיום.
הבנק מחשב את שיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התכנית תוך שימוש בשיעורי התשואה ההיסטוריים לאורך תקופת זמן ארוכה בתיק עם הרכב נכסים דומה. לצורך זה, הבנק נעזר בנתונים זמינים בשוק על כל אחת מהקטגוריות המשמעותיות של הנכסים בתיק, ומשקלל אותם לפי ההרכב של נכסי התכנית.
המחויבות בגין הטבה חזויה משקפת את הערך הנוכחי האקטוארי של כל ההטבות המיוחסות לשירות של העובד שסופק לפני מועד המאזן. מדידת מחויבות זו תתבסס על הנחות אקטואריות המתאימות למועד המאזן של הבנק (לדוגמה, תחלופה, תמותה, שיעורי היוון וכן הלאה) ונתוני מפקד אוכלוסין נכון למועד זה.
אם המחויבות בגין הטבה חזויה עולה על השווי הוגן של נכסי התכנית, הבנק מכיר במאזן בהתחייבות השווה להתחייבות הלא ממומנת בגין הטבה חזויה. אם השווי הוגן של נכסי התכנית עולה על המחויבות בגין הטבה חזויה, הבנק מכיר במאזן בנכס השווה להתחייבות שממומנת ביתר בגין ההטבה החזויה.
הבנק בוחן את הנחותיו על בסיס רבעוני ומעדכן הנחות אלה בהתאם.
רווח או הפסד אקטוארי, הינו שינוי בערך של מחויבות בגין הטבה חזויה או של נכסי תכנית, הנובע מכך שהניסיון בפועל שונה מהמשוער, או הנובע משינוי בהנחה אקטוארית.
רווחים והפסדים אקטואריים שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור היוון ליום 1 בינואר 2013 ובתקופות לאחר מכן, נכללים במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר ומופחתים בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על-פי התכנית.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ההפסד האקטוארי ליום 1 בינואר 2013, הנובע מהפער שבין שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים צמודות למדד המחירים לצרכן שנקבע עלפי הוראת השעה בהוראות הדיווח לציבור (4% לבין שיעורי ההיוון למועד זה של התחייבויות לעובדים צמודות למדד, שנקבעו עלפי האמור לעיל, נכלל במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר. רווחים אקטואריים מיום 1 בינואר 2013 ואילך, הנובעים כתוצאה משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך תקופת הדיווח, נרשמים ברווח הכולל האחר המצטבר, ומקטינים את יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, עד לאיפוסה.

הפסדים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך תקופת הדיווח ורווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך תקופת הדיווח לאחר איפוס יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, מופחתים בשיטת קו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על-פי התכנית.

שיעור ההיוון להטבות לעובדים מחושב על בסיס תשואת איגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, המרווח נקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופת פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב והכל במועד הדיווח.

הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים ו/או פנסיה מוקדמת.

תכניות להפקדה מוגדרת - הטבות לאחר פרישה

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית המספקת הטבות לאחר פרישה בתמורה לשירותים שסופקו, מספקת חשבון אישי לכל משתתף בתכנית ומגדירה כיצד ייקבעו ההפקדות לחשבון של העובד במקום לקבוע את סכום ההטבות שהעובד יקבל. בתכנית להפקדה מוגדרת אחרי פרישה, ההטבות שמשתתף בתכנית יקבל תלויות אך ורק בסכום המופקד לחשבון המשתתף בתכנית, בתשואות שנצברו על ההשקעות של הפקדות אלה ובחילוטם של הטבות של משתתפים אחרים בתכנית שעשויים להיות מוקצים לחשבון של אותו משתתף.

במידה שנדרש כי ההפקדות המוגדרות של תכנית לחשבון של אדם יעשו לתקופות שבהן אותו אדם מספק שירותים, עלות הפנסיה נטו או עלות ההטבה האחרת לאחר פרישה נטו לתקופה תהיה ההפקדה הנדרשת לאותה תקופה. אם תכנית דורשת שיעשו הפקדות לתקופות לאחר שאדם פורש לגמלאות או מסיים את העסקתו, העלות הנאמדת תיצבר במהלך תקופת השירות של העובד.

התחייבויות הבנק לתשלום פיצויים בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין מטופלות כתכנית להפקדה מוגדרת.

שי לחג

הבנק מכיר בסכום הלא מהוון של ההטבה השוטפת במועד מתן השירות. בנוסף, הבנק צובר את ההתחייבות לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה בהתאם לכללים של הטבות אחרות לאחר הפרישה.

היעדרויות בתשלום

חופשה

הבנק צובר את ההתחייבות לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה. לצורך חישוב ההתחייבות, לא מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה נזקפים מידית לדוח רווח והפסד. לצורך קביעת ריבית ההיוון ואופן ההקצאה לתקופות של עלות השירות, הבנק מיישם את העקרונות של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת בהתאמות הנדרשות.

מחלה

הבנק לא צובר התחייבות בגין ימי מחלה.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים - מענקי יובל

הבנק צובר את ההתחייבות לאורך התקופה המזכה בהטבה. לצורך חישוב ההתחייבות בגין הטבות אלה מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.

17.2. התחייבויות תלויות

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, אומצו הוראות תקן חשבונאות אמריקאי ASC 450 וההוראות הנלוות אליו לעניין הטיפול החשבונאי בתביעות משפטיות תלויות, למעט במקרים נדירים כמו בתביעות ייצוגיות שבהן אין באפשרות הבנק ויועציו המשפטיים להעריך את תוצאותיהן. בדוחות הכספיים של התאגיד הבנקאי נכללות הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכת היועצים המשפטיים.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, התאגיד הבנקאי יוצר הפרשה בגין תביעה, בהתקיים שני תנאים מצטברים:

1. צפוי (Probable), כלומר הסתברות מעל ל-70%, שההוונה מחויבות לסוף תקופת הדיווח בהתאם למידע הזמין עד למועד שבו הדוחות הכספיים פורסמו; וכן

2. ניתן לאמוד את סכום המחויבות באופן סביר.

הערכת הנהלת הבנק, הנסמכת על יועציה המשפטיים בקשר להסתברות להתממשות החשיפה לסיכון בתביעות נקבעת על בסיס שלושה תחומי הסתברות, כדלהלן:

1. סיכון צפוי - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל-70%. בגין תביעות הנכללות בקבוצת סיכון זו נכללו הפרשות מתאימות בדוחות הכספיים.

2. סיכון אפשרי - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין 20% ל-70%. בגין תביעות הנכללות בקבוצת סיכון זו לא נכללו הפרשות בדוחות הכספיים אלא רק ניתן גילוי.

3. סיכון קלוש - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה קטנה או שווה ל-20%. בגין תביעות הנכללות בקבוצת סיכון זו לא נכללו הפרשות בדוחות הכספיים ולא ניתן גילוי.

במקרה בו התממשות החשיפה צפויה נכללת הפרשה בדוחות הכספיים במלוא סכום החשיפה, כפי שנאמדה על-ידי הנהלת הבנק. במקרה של חשיפה אפשרית לא נכללת הפרשה בדוחות הכספיים אלא ניתן גילוי לסכום החשיפה. במקרה של חשיפה קלושה אין צורך בביצוע הפרשות ו/או במתן גילוי. בגין תביעות שהחשיפה בהן קלושה אולם ההתחייבות או ההפסד האפשרי המרבי עלולים להעמיד בספק את המשך פעולתו של הבנק, ניתן גילוי.

18.2. רווח למניה

הרווח למניה מחושב על-ידי חלוקה של הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות החברה במספר המניות הרגילות המשוקלל שקיים במהלך התקופה. ברווח הבסיסי למניה נכללות רק מניות אשר קיימות בפועל במהלך התקופה. מניות רגילות פוטנציאליות (ניירות ערך המירים כדוגמת אגרות חוב להמרה, כתבי אופציה ואופציות לעובדים) נכללות רק בחישוב הרווח המדולל למניה במידה שהשפעתן מדללת את הרווח למניה על-ידי כך שהמתן מקטינה את הרווח למניה או מגדילה את ההפסד למניה מפעילויות נמשכות. בנוסף, מניות רגילות פוטנציאליות שהומרו במהלך התקופה נכללות ברווח המדולל למניה רק עד למועד ההמרה ומאותו מועד נכללות ברווח הבסיסי למניה.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ב.19. בעלי עניין וצדדים קשורים

המידע על יתרות מאזניות וחוץ מאזניות והמידע על תוצאות העסקאות (להלן: "המידע") עם בעלי עניין צדדים קשורים ניתן לגבי כל אדם המוגדר כבעל עניין או צד קשור לפי ההגדרות בסעיף 1 בהוראות הדיווח לציבור, או כאיש קשור, לפי ההגדרות בהוראת ניהול בנקאי תקין 312 בדבר "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים". בנוסף לדרישות הגילוי הנדרשות מכוח הוראות הדיווח לציבור, התאגיד הבנקאי מיישם גם את הוראות הגילוי המתחייבות מיישום נושא 850 בקודיפיקציה בדבר "גילויים בהקשר לצד קשור". המידע על בעלי עניין וצדדים קשורים מתייחס לתאגיד הבנקאי והחברות המאוחדות שלו, ואינו מוצג על בסיס התאגיד הבנקאי לבדו.

ג. דוח על תזרימי המזומנים

הדוח נערך לפי הוראות המפקח על הבנקים ותקן חשבונאות בינלאומי 7 (IAS7) בדבר הדוח על תזרימי מזומנים. תזרימי המזומנים מפעילות בנכסים והתחייבויות הוצגו בנטו, למעט הפעילות באשראי לדיוח, בתנועה בפריטים לא כספיים, בניירות ערך שאינם למסחר ובאגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים. מזומנים כוללים גם פיקדונות בבנקים שתקופתם המקורית ממועד הפקדתם הינה עד שלושה חודשים.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2017, מיישם הבנק לראשונה תקנים חשבונאיים והוראות הפיקוח על הבנקים כמפורט להלן:

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב";
2. הוראות המפקח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על ההכנסה";
3. הגדרת מקור החזר ראשוני.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית דוחות כספיים שנתיים מאוחדים אלה והשפעת היישום לראשונה:

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב".

ביום 21 במרס 2016, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב". החוזר מעדכן את הטיפול החשבונאי ומאמץ תקני חשבונאות אמריקאים בנושאים הבאים: כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא ASC 830 - סוגיות במטבע חוץ, כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא 250 - מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות; וכן כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא ASC 855-10 - אירועים לאחר תאריך המאזן.

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר חלות מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי ההשוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה. ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, תאגיד בנקאי לא יכלול את הפרשי השער בגין איגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב אלו, אלא ימשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.

ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים אינה מהותית ליום 31 בדצמבר 2017.

2. הוראות המפקח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על ההכנסה"

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על ההכנסה". בהתאם לחוזר, תאגיד

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

בנקאי וחכ"א נדרשים לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 740 בקודיפיקציה בדבר "מסים על ההכנסה" ובנושא 830-740 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מסים על ההכנסה". בנוסף, ביום 23 באוקטובר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר הכולל מספר עדכונים בהוראות הדיווח לציבור וכן מעדכן את אופן היישום לראשונה של ההוראות החדשות, שנקבע בחוזר מיום 22 באוקטובר 2015.

להלן סקירה של השינויים העיקריים בעקבות היישום לראשונה של ההוראות כאמור:

- הכרה בנכסי מסים נדחים:
נכסי מסים נדחים מוכרים במלואם ומופחתים באמצעות יצירת "הפרשה בגין נכסי מסים נדחים" (valuation allowance) בסכומים אשר לגביהם לא ניתן לקבוע ברמת סבירות של "יותר סביר מאשר לא" (more likely than not) שהנכס ימומש. הוראות חוזר זה מיושמות החל מיום 1 בינואר 2017 ואילך.
• השקעה בחברות בנות מקומיות:
נדרש להכיר בהתחייבות מסים נדחים, למעט אם ההשקעה יכולה להיות מושבת על בסיס פטור ממס והתאגיד הבנקאי צופה להשתמש באמצעי זה בסופו של דבר.
• שיעורי המס וחוקי המס:
חישוב מיסים שוטפים ונדחים מתבסס על שיעורי מס שנחקקו. חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומם ב"רשומות".
• הקצאת הוצאות או הכנסות מסים עבור השנה:
כללי חשבונאות מקובלים בארה"ב מתווים כללים להקצאת סך הוצאות או הכנסות המסים בתקופה בין הרכיבים השונים בדוחות הכספיים (פעילויות נמשכות, פעילויות שהופסקו, רווח כולל אחר ופריטים הנזקפים בחובה או בזכות ישירות להון עצמי). במסגרת זו, שינויים עוקבים במסים נדחים בעקבות שינוי בשיעור המס מוכרים ברווח או הפסד גם אם הם מתייחסים לפריטים אשר הוכרו בעבר מחוץ לרווח והפסד.
• סיווג ריבית וקנסות בדוח רווח והפסד:
הכנסות והוצאות ריבית בגין מסים על הכנסה וכן קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מסים על הכנסה". ההוראות החדשות חלות מיום 1 בינואר 2017 ואילך. הפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ממשיכים להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2016.
• ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים אינה מהותית.

3. הגדרת מקור החזר ראשוני בסיווג חוב בעייתי:

ביום 20 בפברואר 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות מעודכן בדבר "יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". הקובץ כולל את שאלה ב'3 המתייחסת להגדרת מקור החזר ראשוני וכיצד הוא בא לידי ביטוי בסיווג חוב כבעייתי. בהתאם לתשובה, קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשההסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה (highly probable), ככלל מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני. מקור החזר ראשוני מוגדר כמקור מזומנים יציב לאורך זמן (sustainable) אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב, ואשר חייב להיות מופרד, במפורש או במהות, לכיסוי החוב. ככלל, מקור החזר יוכר כמקור החזר ראשוני במקרים בהם הבנק מראה שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפירעון כל התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם. לצד מקור החזר ראשוני, למרבית עסקות האשראי יהיה מקור החזר שני ואף שלישוני.

התאגיד הבנקאי מיישם הנחיות אלה מיום 1 ביולי 2017 ואילך.

ההשפעה של יישום ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים אינה מהותית.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב".

ביום 13 באוקטובר 2016, פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב" המתאים את הטיפול החשבונאי בנושאים שונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

להלן עיקר התיקונים להוראות:

1. נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את נושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו".
 2. רכוש קבוע, ירידת ערך רכוש קבוע, נדל"ן להשקעה - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את נושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע".
 3. רווח למניה - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את נושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה".
 4. דוח על תזרימי מזומנים - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את נושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוחות תזרימי מזומנים".
 5. דיווח לתקופות ביניים - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את נושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח כספי לתקופות ביניים".
 6. היוון ריבית - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את נושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית".
 7. ערבויות - תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את נושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".
- הוראות חוזר זה יישמו החל מיום 1 בינואר 2018 ואילך ויכללו תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש. להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. הוראות המפקח על הבנקים בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות"

ביום 11 בינואר 2015, פרסם המפקח על הבנקים חוזר ובו תיקונים להוראות הדיווח לציבור בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". התיקונים נועדו להתאים את הוראות הדיווח לציבור לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות".

בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע על-ידי הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום למפרע על-ידי רישום של ההשפעה המצטברת (Cumulative Effect) של יישום התקן לראשונה תוך זקיפת ההשפעה המצטברת שתוכר במועד היישום לראשונה להון.

ביום 10 בפברואר 2016 פרסם המפקח על הבנקים חוזר ובו נקבע כי התיקונים להוראות הדיווח לציבור יישמו לראשונה החל מיום 1 בינואר 2018. התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה כולל חכירות, ניירות ערך ונגזרים. בפרט, הוראות התקן אינן חלות על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית.

להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. תקן אמריקאי חדש בנושא "מדידת מכשירים פיננסיים"

בחודש ינואר 2016, פרסמה ה-FASB את ASU 2016-01 (להלן: "העדכון"), שמתייחס להיבטים מסוימים בכללי ההכרה, המדידה, ההצגה והגילוי של מכשירים פיננסיים.

להלן סקירה של השינויים העיקריים בעדכון:

השקעות בניירות ערך הוניים (למעט השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני או השקעות בחברות בנות), ככלל, תימדדנה לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד. למרות האמור לעיל, תאגיד בנקאי רשאי למדוד השקעות בניירות ערך הוניים שהשווי ההוגן שלהן אינו ניתן לקביעה בנקל לפי עלות בניכוי ירידת ערך, תוך התאמות לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות עבור השקעה זהה או דומה של אותו המנפיק. כל ההתאמות לעלות השקעה נזקפות לדוח רווח והפסד. העדכון מפשט את הבחינה לירידת ערך של השקעות אלו שמיושמת

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

לגביהן ההקלה הפרקטית כאמור, על-ידי הוספת דרישה לבחינה איכותית שתבוצע בכל תקופת דיווח, לצורך זיהוי ירידת ערך. כמו כן, ניתן 'לבטל' הפסד מירידת ערך שהוכר בעבר בגובה הגידול העוקב במחיר נצפה. ישום התקן החדש עבור חברות ציבוריות יחול בתקופות שנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2017, כולל תקופות הביניים בתקופות שנתיות אלו. התקן ייושם למפרע תוך רישום ההשפעה המצטברת כנגד העודפים בתחילת תקופת הדיווח בה התקן מיושם לראשונה. הבנק נערך ליישום ההוראה, בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעות הצפויות מיישום החוזר.

4. תקן אמריקאי חדש בנושא חכירות

ביום 25 בפברואר 2016, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") תקן חדש בנושא חכירות (ASU 2016-02).

התקן החדש מבשר על עידן חדש בו חוכרים יכירו על גבי המאזן בכל החכירות אשר תקופתן עולה על 12 חודשים, ללא תלות בסיווג החכירה.

על כן, בהתאם לתקן החדש, הבחינה האם חכירה תוכר במאזן או מחוץ למאזן, תלויה בשאלה המקדמית האם אכן מדובר בהסדר חכירה ולא בשאלת סיווג החכירה (כתפעולית או כמימונית). המבחנים בתקן החדש לזיהוי חכירה אינם זהים לתנאים הקיימים כיום ב-U.S. GAAP. מבחינה תוצאתית, לא צפוי להיות הבדל ביחס למצב כיום וזאת כתוצאה מאופן פריסת הוצאות השכירות והפחתת הסעיפים המאזניים.

כמו כן, התקן החדש מחליף את ההוראות הקיימות בעסקאות מכירה וחכירה בחזרה (Sale-Leaseback Transactions) וקובע מודל חדש המתייחס הן למחכיר והן לחוכר.

בהתאם לעדכון, נדרש ליישם את הכללים החדשים בארה"ב החל מתקופות ביניים ותקופות שנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2018.

5. תיקון מספר 13-2016 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי

בחודש יוני 2016 פרסמה ה-FASB את ASU 2016-13 (להלן: "העדכון"), שמטרתו העיקרית הינה לספק מידע שימושי יותר למשתמשי הדוחות הכספיים בנוגע להפסדי האשראי הצפויים בגין מכשירים פיננסיים ובגין מחויבויות אחרות למתן אשראי, בכל מועד דיווח.

להלן סקירה של השינויים העיקריים בעדכון:

נכסים הנמדדים בעלות מופחתת:

- נכס פיננסי (או קבוצה של נכסים פיננסיים) הנמדד בעלות מופחתת יוצג בסכום נטו שצפוי שייגבה. כלומר, ההפרשה להפסדי אשראי תקטין את העלות המופחתת של הנכס הפיננסי הקשור.
- דוח רווח והפסד ישקף את המדידה של הפסדי אשראי בגין נכסים פיננסיים שהוכרו במהלך התקופה, כמו גם שינויים בהפסדי האשראי הצפויים שחלו במהלך התקופה.
- המדידה של הפסדי האשראי הצפויים תתבסס על מידע רלוונטי בנוגע לאירועי עבר לרבות ניסיון היסטורי, לתנאים נוכחיים ולתחזיות סבירות ותומכות המשפיעות על יכולת הגבייה של הסכום המדווח.
- עודכנו ההנחיות בנוגע לנכסים פיננסיים שנרכשו עם איכות אשראי שהידרדרה.

ניירות ערך של חוב המסווגים כזמינים למכירה:

- הפסדי אשראי המתייחסים לניירות ערך של חוב המסווגים כזמינים למכירה יוכרו כהפרשה להפסדי אשראי ולא כמחיקה של נייר הערך. הפסדי אשראי וביטול הפסדי אשראי יוכרו בדוח רווח והפסד לתקופה השוטפת.
- התאגיד הבנקאי לא ישתמש במשך הזמן שבו נייר הערך נמצא במוציאת הפסד שטרם מומש כדי להימנע מהכרה בהפסדי אשראי. בקביעה אם קיימים הפסדי אשראי, לא נדרש להתחשב בתנודתיות ההיסטורית והמשתמעת של השווי ההוגן של נייר הערך ובשינויים בשווי הוגן לאחר מועד הדיווח.
- עודכנו ההנחיות בנוגע לנכסים פיננסיים שנרכשו עם איכות אשראי שהידרדרה.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

התיקונים בעדכון זה יחולו בארה"ב מתקופות שנתיות המתחילות לאחר יום 15 בדצמבר 2019 הפיקוח על הבנקים טרם קבע מהו האופן והמועד לגבי יישום הכללים האמורים, אך הבנקים התבקשו בשלב זה לאסוף נתונים מסוימים לצורך יישום עתידי של התקן.

6. **תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר תגמול - הטבות פרישה, שיפור ההצגה של עלות פנסיה נטו לתקופה ועלות הטבה לאחר פרישה נטו לתקופה:**

בחודש מרץ 2017 פרסמה ה-FASB את עדכון ASU 2017-07, שמטרתו לשפר את ההצגה של עלות פנסיה נטו לתקופה ועלות הטבה לאחר פרישה נטו לתקופה (להלן: "עלות ההטבה נטו"), בדוחות הרווח וההפסד וכן לצמצם את הסכומים המותרים להיוון לנכסים (להלן: "התיקונים").

התיקונים בעדכון מחייבים את המעביד לפצל את רכיב עלות השירות מרכיבים אחרים של עלות ההטבה נטו ולהציגם ברווח וההפסד כדלהלן:

- רכיב עלות השירות יוצג באותו סעיף או סעיפים כמו עלויות פיצוי אחרות הנובעות ממתן שירותים על-ידי העובדים במהלך התקופה.
- יתר הרכיבים של עלות הטבה נטו (כגון: עלות ריבית, תשואה בפועל על נכסי תכנית, הפחתה של כל עלות שירות קודם, הפחתה של הרווח או ההפסד נטו הכלול ברווח כולל אחר וכו') יוצגו בנפרד ממרכיב עלות השירות.

7. **חוזר בדבר מגבלת חבות ענפית**

ביום 10 ביולי 2017 פרסם המפקח על הבנקים חוזר המהווה עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 315. השינוי העיקרי בחוזר הוא ביטול המנגנון של הפרשה כללית והפרשה נוספת כתוצאה מחריגה ממאפייני סיכון שונים. הוראה זו תשפיע על חישוב הפרשה הקבוצתית, כך שלא יהיה נדרש לוודא שההפרשה הקבוצתית אינה נמוכה מיתרת הפרשה הכללית הנוספת והמיוחדת.

בנוסף לעיל נקבעה הוראה לחבות מקסימלית ענפית כאשר החבות לענף מסוים לא תעלה על 20% מסך החבות לציבור ובמקרים מסוימים מעל 22% וכן נוספה להוראת ניהול בנקאי תקין דרישה לקבלת דוח כספי מעודכן בעת מתן או חידוש אשראי.

מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 1 בינואר 2018 כאשר אימוץ מוקדם אפשרי.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
						א. הכנסות ריבית
393.6	432.3	469.0	393.6	432.3	469.0	מאשראי לציבור
1.9	0.9	1.3	1.9	0.9	1.3	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
0.2	0.1	-	0.2	0.1	-	מפיקדונות בבנקים
11.1	4.1	3.2	10.1	4.1	3.2	מאגרות חוב
0.4	0.8	-	0.5	0.9	-	מנכסים אחרים
407.2	438.2	473.5	406.3	438.3	473.5	סך הכל הכנסות הריבית
						ב. הוצאות ריבית
63.7	83.5	95.0	48.3	64.2	74.4	על פיקדונות הציבור
1.6	1.7	1.9	1.6	1.7	1.9	על פיקדונות מבנקים
0.4	0.4	0.3	0.4	0.4	0.3	על ניירות ערך שהושאלו
8.4	10.6	13.9	21.9	29.0	33.5	על תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
74.1	96.2	111.1	72.2	95.3	110.1	סך הכל הוצאות הריבית
333.1	342.0	362.4	334.1	343.0	363.4	סך הכנסות ריבית, נטו
						ג. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב
10.1	3.1	2.7	9.1	3.1	2.7	זמינות למכירה
1.0	1.0	0.5	1.0	1.0	0.5	למסחר
11.1	4.1	3.2	10.1	4.1	3.2	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	המאחד			הבנק		
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר						
1. מפעילות במכשירים נגזרים						
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽¹⁾⁽²⁾	4.9	(0.9)	4.9	(0.9)	4.9	(0.9)
2. הפרשי שער, נטו (ללא השפעת נגזרים)	(7.8)	(3.5)	(7.8)	(3.5)	(7.8)	(3.5)
3. מהשקעה באגרות חוב						
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ⁽³⁾	5.3	36.2	2.7	5.3	36.2	2.7
הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ⁽³⁾	(0.7)	(1.1)	(0.9)	(0.7)	(1.1)	(0.9)
ביטול הפרשה לירידת ערך בגין אג"ח זמין למכירה ⁽³⁾	-	-	-	-	-	-
סך הכל מהשקעה באג"ח	4.6	35.1	1.8	4.6	35.1	1.8
4. הפסדים מהשקעה במניות						
הפרשה לירידת ערך בגין מניות זמינות למכירה ⁽³⁾	-	(0.1)	-	-	(0.1)	-
5. רווחים בגין הלוואות שנמכרו						
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר	1.7	34.7	(0.1)	1.7	34.7	(0.1)
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*						
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים	(1.6)	(1.7)	(1.2)	(1.6)	(1.7)	(1.2)
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו ⁽⁴⁾	0.9	2.4	0.7	0.9	2.4	0.7
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽⁵⁾	(0.1)	-	-	(0.1)	-	-
סך הכל בגין פעילויות למטרות מסחר	(0.8)	0.7	(0.5)	(0.8)	0.7	(0.5)
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית	0.9	35.4	(0.6)	0.9	35.4	(0.6)

- (1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (2) מזה בגין נגזרי אשראי, בהם התאגיד הבנקאי מוטב לימים 31.12.2017, 31.12.2016 ו-31.12.2015 בסך של 1.1 מיליוני ש"ח, 0 מיליוני ש"ח ו-0 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
 (3) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
 (4) מזה חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים לאג"ח ותעודות סל למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בבנק ובמאחד, לימים 31.12.2017, 31.12.2016 ו-31.12.2015 בסך של 4.4 מיליוני ש"ח, (5.4) מיליוני ש"ח ו-(3.1) מיליוני ש"ח, בהתאמה.
 (5) לימים 31.12.2017, 31.12.2016 ו-31.12.2015 לא היו רווחים (הפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בבנק ובמאחד.
 (6) מציין סכום הנמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 4 - עמלות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
47.8	39.4	32.5	47.8	39.4	32.5	פעילות בניירות ערך
18.7	22.4	22.6	18.7	22.4	22.6	עמלות ליווי פרויקטים
13.2	12.7	11.0	13.2	12.7	11.0	הפרשי המרה
12.3	11.0	10.0	12.3	11.0	10.0	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
2.0	4.5	7.9	2.0	4.5	7.9	עמלות משיכה ממכשירים אוטומטיים
9.2	7.8	7.1	9.2	7.8	7.1	טיפול באשראי
4.1	3.2	2.8	8.3	7.5	7.3	עמלות מביטוח חיים
7.0	8.0	7.4	7.0	8.0	7.4	עמלות מעסקי מימון
-	-	-	1.8	1.6	1.5	עמלות מביטוח נכס
3.5	3.1	3.4	3.5	3.1	3.4	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
0.8	2.9	3.9	0.7	2.9	3.9	עמלות אחרות
118.6	115.0	108.6	124.5	120.9	114.6	סך כל העמלות התפעוליות

ביאור 5 - הכנסות אחרות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
5.0	-	-	5.8	-	-	רווח הון ממכירת בניינים וציוד ⁽¹⁾
11.5	11.5	11.5	11.5	11.5	11.5	רווח מהפחתת הכנסה נדחית בגין רכישת חב' כלל בטוחה ⁽²⁾
16.5	11.5	11.5	17.3	11.5	11.5	סך כל ההכנסות האחרות

(1) ביום 28 באוקטובר 2015 מכר הבנק נכס מקרקעין בירושלים, אשר בו היה ממוקם סניף הבנק. הרווח ממכירת הנכס הינו כ-5.0 מיליוני ש"ח לפני מס.

(2) כתוצאה מהתאמת שווי הנכסים שנרכשו על-ידי הבנק בעת רכישת חברת כלל בטוחה ביום 15 לדצמבר 2013, נוצר רווח בסך של 57.1 מיליוני ש"ח. על-פי הנחיית הפיקוח על הבנקים, רווח זה נרשם כהכנסה נדחית במאזן הבנק, אשר תופחת על פני תקופה של 5 שנים בקו ישר. לפרטים ראה ביאור 2.ב.1.

ביאור 6 - משכורות והוצאות נלוות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
105.2	106.4	106.9	120.4	122.5	123.6	משכורות
26.2	25.6	26.5	27.4	26.9	27.8	ביטוח לאומי ומס שכר
13.1	16.5	15.6	14.4	18.7	19.4	הוצאות נלוות אחרות לרבות קרן השתלמות חופשה ומחלה
1.9	3.0	4.8	3.1	4.3	4.8	הוצאות בגין הטבה מוגדרת (פיצויים)
1.3	1.3	1.2	1.0	1.0	0.8	הוצאות נלוות אחרות
147.7	152.8	155.0	166.3	173.4	176.4	סך הכל משכורות והוצאות נלוות

ביאור 7 - הוצאות אחרות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
106.9	131.4	139.9	49.2	54.9	58.5	מחשב
13.9	13.2	14.3	14.4	13.7	14.8	שירותים מקצועיים
14.2	13.8	16.5	14.2	13.8	16.5	שיווק ופרסום
9.0	10.0	8.4	9.2	10.2	8.6	עמלות
4.2	3.7	4.0	4.7	4.1	4.3	אחזקת רכב
7.8	7.7	4.6	7.8	7.7	4.6	מוקד טלפוני
2.8	2.7	4.0	2.9	2.8	4.0	הדרכה והשתלמויות
3.5	4.2	4.7	3.5	4.2	4.7	תקשורת (דואר, טלפון, משלוחים וכד')
1.8	1.7	1.7	1.8	1.7	1.7	שכר חברי דירקטוריון ⁽¹⁾
2.5	2.9	2.6	2.5	2.9	2.6	משרדיות
1.3	1.4	1.4	1.3	1.4	1.4	ביטוח
0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
5.8	5.3	5.4	5.8	5.4	5.7	אחרות
174.1	198.4	207.9	117.7	123.2	127.8	סך כל ההוצאות האחרות

(1) לא כולל שכר י"ר הדירקטוריון אשר נרשם בסעיף הוצאות שכר.

ביאור 8 - הפרשה למסים על הרווח

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
א - הרכב ההפרשה למסים על הרווח

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
26.3	23.4	11.1	27.9	24.3	12.5	מיסים שוטפים בגין שנת החשבון
-	-	2.9	-	-	2.9	מיסים שוטפים בגין שנים קודמות
26.3	23.4	14.0	27.9	24.3	15.4	סך כל המיסים השוטפים
בתוספת (בניכוי):						
(5.1)	11.6	0.5	(5.9)	14.0	2.5	מיסים נדחים בגין שנת החשבון
-	-	(2.7)	-	-	(2.7)	מיסים נדחים בגין שנים קודמות
(5.1)	11.6	(2.2)	(5.9)	14.0	(0.2)	סך כל המיסים הנדחים
21.2	35.0	11.8	22.0	38.3	15.2	הפרשה למיסים על ההכנסה

ב - התאמה בין סכום המס התאורטי שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על הבנק לבין ההפרשה למיסים על הרווח כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

הבנק			המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
64.4	79.4	37.5	70.6	93.9	52.2	רווח לפני מס
37.58%	35.90%	35.04%	37.58%	35.90%	35.04%	שיעור המס הסטטוטורי החל על בנק בישראל
24.2	28.5	13.1	26.5	33.7	18.3	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
מס (חסכון במס) בגין:						
1.2	1.2	1.1	1.2	1.2	1.1	הוצאות אחרות לא מוכרות
(4.9)	(4.2)	(4.0)	(5.2)	(4.2)	(4.0)	הכנסות פטורות ובעלות שיעור מס מוגבל
-	-	0.2	-	(0.2)	0.2	מיסים בגין שנים קודמות
0.7	9.0	-	0.7	9.2	(0.1)	שינוי יתרת מיסים נדחים עקב שינוי בשיעור המס
-	-	1.6	(0.6)	(1.6)	-	הכנסות חברות בת בישראל
-	0.5	(0.2)	(0.6)	0.2	(0.3)	הפרשים אחרים
21.2	35.0	11.8	22.0	38.3	15.2	הפרשה למיסים על ההכנסה

ג - שומות

לבנק שומות שנחשבות סגורות עד וכולל 2014, וכן שומות ניכיים עד וכולל 2013, בהתאם לאישור פקיד שומה. בחברות מאחדות השומות נחשבות לסופיות עד וכולל 2012.

ביאור 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד - יתרות מסים נדחים לקבל ועתודה למסים נדחים⁽¹⁾

הבנק		המאוחד						
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
שיעור מס ממוצע		שיעור מס ממוצע						
מיסים נדחים לקבל:								
23.2%	23.0%	34.1	29.8	23.1%	23.0%	37.3	31.0	נכס מס בגין הפסדים
בגין הפרשי עיתוי:								
32.7%	34.2%	1.2	3.0	30.8%	32.0%	1.3	3.1	הפרשה לחופשה ומענק יובלות ופיצויים
34.7%	34.2%	0.2	0.1	34.7%	34.2%	0.2	0.1	כתבי התחייבויות נדחים
34.2%	34.2%	44.1	49.6	34.3%	34.2%	44.1	49.6	מהפרשה להפסדי אשראי
34.4%	34.2%	0.1	0.1	34.4%	34.2%	0.1	0.1	מריבית שלא נזקפה להכנסות השנה
33.9%	34.2%	0.3	(0.1)	23.0%	34.2%	(2.5)	(0.4)	בגין התאמת נכסים לא כספיים ואחרים
29.5%	29.1%	80.0	82.5	29.4%	28.9%	80.5	83.5	סך הכל מיסים נדחים לקבל
עתודה למיסי נדחים								
-	-	-	-	-	23.0%	-	(2.8)	בגין התאמת נכסים לא כספיים ואחרים
-	-	-	-	-	23.0%	-	(2.8)	סך הכל עתודות למיסי נדחים

המיסים השוטפים והמיסים הנדחים חושבו בהתאם לשיעורי המס החדשים שהיו בתוקף ביום הדוח.

(1) מימוש המסים הנדחים לקבל נטו, מבוסס על תחזית לפיה תהייה לבנק הכנסות חייבות במס בעתיד בסכומים מתאימים והערכת ההנהלה לגבי מימושם כי סביר יותר מאשר לא, כי ימומשו.

ה - שיעורי המס החלים על הבנק ועל חברות הבנות

- א. הבנק מוגדר כ"מוסד כספי" לעניין חוק מס ערך מוסף התשל"ה-1975 וככזה מוטלים על פעילותו מס שכר ומס רווח לפי השיעור שנקבע בחוק מע"מ.
- ב. בחודש נובמבר 2015 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ו-2015 אשר קבע כי שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 17% מהשכר ששולם בעד עבודה בחודש אוקטובר ואילך ומס הרווח יעמוד על 17% מהרווח שהופק.
- ההוראה לגבי מס הרווח בשנת המס 2015 תחול לגבי החלק היחסי מהרווח בשנה זו.
- ג. בחודש ינואר 2016 אושר החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216) (הפחתת שיעור מס חברות), התשע"ו-2016, אשר כולל הפחתת שיעור מס החברות מ-26.5% ל-25%. תחילתו של תיקון זה ביום 1 בינואר 2016. בהתאם לתיקון האמור שיעור המס הכולל שיחול על מוסדות כספיים, ובכלל זה החברה, החל משנת 2016 יעמוד על 35.90%.
- ד. בחודש דצמבר 2016, אושר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב (2017 ו-2018)), התשע"ז-2016. אשר יכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2017. במסגרת זאת, אושרה, בין היתר, הורדת מס חברות משיעור של 25% ל-24% החל מינואר 2017 ולשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך. בהתאם לתיקון האמור שיעור המס הכולל שיחול על מוסדות כספיים ובכלל זה החברה, בשנת 2017 יעמוד על 35.04% והחל מינואר 2018 על 34.19%.
- ה. בעקבות השינויים האמורים בשיעור מס החברות בשנת 2016, רשם הבנק בדוח המאוחד הוצאות מיסים בסך של 9.2 מיליוני ש"ח כנגד הקטנת נכסי המס הנדחים (בדוח הבנק 9.0 מיליוני ש"ח).

ביאור 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)

ו. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה בעקבות השינויים האמורים:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח באחוזים	שיעור מס כולל
2014	26.50	18.00	37.71
2015	26.50	⁽¹⁾ 17.75	⁽¹⁾ 37.58
2016	25.00	17.00	35.90
2017	24.00	17.00	35.04
2018 ואילך	23.00	17.00	34.19

(1) שיעור משוקלל.

ז. החל משנת 2017 הבנק מיישם את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "דיווח של תאגידיים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כלל חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה". על-פי ההוראות הבנק נדרש להכיר בהתחייבויות עבור מיסים נדחים בגין גידול בהון עצמי של חברות בנות שנצבר החל מ-2017 ואילך, אשר נחשבות ל"עוסק מורשה" לצרכי מס ערך מוסף, ההשפעה של יישום ההוראה על רווחי הבנק איננה מהותית. למידע נוסף, [ראה ביאור 2.ד.1](#).

ח. לפרטים אודות הסדר המס בעקבות רכישת כלל בטוחה, [ראה ביאור 2.ב.1](#).

ביאור 9 - רווח למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

המאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
48.6	55.6	37.0	סך הכל רווח נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק
70.5	70.5	70.5	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש בחישוב הרווח הבסיסי והמדולל
			רווח למניה (בש"ח)
0.69	0.79	0.52	רווח בסיסי ומדולל

ביאור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לאחר השפעת מס

סה"כ	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו	
14.6	1.2	13.4	יתרה ליום 1 בינואר 2015
2.1	(0.5)	2.6	שינוי נטו במהלך התקופה
16.7	0.7	16.0	יתרה ליום 1 בינואר 2016
(17.5)	-	(17.5)	שינוי נטו במהלך התקופה
(0.8)	0.7	(1.5)	יתרה ליום 1 בינואר 2017
(0.9)	(2.2)	1.3	שינוי נטו במהלך התקופה
(1.7)	(1.5)	(0.2)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום								
2015			2016			2017		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן								
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן								
5.5	(3.0)	8.5	4.7	(2.6)	7.3	2.5	(1.4)	3.9
(רווחים) הפסדים בגין ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾								
(2.9)	1.7	(4.6)	(22.2)	12.8	(35.0)	(1.2)	0.7	(1.9)
2.6	(1.3)	3.9	(17.5)	10.2	(27.7)	1.3	(0.7)	2.0
השינוי נטו במהלך התקופה								
הטבות לעובדים								
רווחים (הפסדים) אקטוארי נטו בתקופה								
(0.4)	0.3	(0.7)	0.2	(0.1)	0.3	(2.0)	0.9	(2.9)
(רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾								
(0.1)	0.1	(0.2)	(0.2)	0.1	(0.3)	(0.2)	0.1	(0.3)
(0.5)	0.4	(0.9)	-	-	-	(2.2)	1.0	(3.2)
השינוי נטו במהלך התקופה								
סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה								
2.1	(0.9)	3.0	(17.5)	10.2	(27.7)	(0.9)	0.3	(1.2)

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרטים, ראה ביאור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות עובדים. לפרטים, ראה ביאור 23.

ביאור 11 - מזומנים ופיקדונות בבנקים - במאוחד ובבנק

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
2,426.3	2,577.1	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
95.7	81.9	מזומנים ופיקדונות בבנקים מסחריים
2,522.0	2,659.0	סה"כ מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,522.0	2,659.0	מזה: מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בבנק ישראל לתקופה מקורית של עד 3 חודשים

ביאור 12 - ניירות ערך - במאוחד ובבנק

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2017					
רווח כולל אחר מצטבר					
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
					א. ניירות ערך זמינים למכירה
					אגרות חוב ותעודות סל
404.0	-	0.3	403.7	404.0	של ממשלת ישראל ⁽⁴⁾
118.7	0.6	-	119.3	118.7	של ממשלות זרות
0.6	-	-	0.6	0.6	של אחרים בישראל
523.3	0.6⁽²⁾	0.3⁽²⁾	523.6	523.3	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
					ב. ניירות ערך למסחר
					אגרות חוב ותעודות סל
333.3	0.2	4.4	329.1	333.3	של ממשלת ישראל ⁽⁵⁾
1.7	-	0.2	1.5	1.7	תעודות סל
335.0	0.2	4.6	330.6	335.0	סה"כ אגרות חוב ותעודות סל
335.0	0.2⁽³⁾	4.6⁽³⁾	330.6	335.0	סך הכל ניירות ערך למסחר
858.3	0.8	4.9	854.2	858.3	סך הכל ניירות ערך

הערות השוליים בסוף ביאור 12.

ביאור 12 - ניירות ערך - במאוחד ובבנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016				
רווח כולל אחר מצטבר				
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן
א. ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב				
637.2	3.4	0.5	640.1	637.2
של ממשלת ישראל ⁽⁴⁾				
232.8	0.2	0.3	232.7	232.8
של ממשלות זרות				
0.8	-	0.1	0.7	0.8
של אחרים בישראל				
870.8	3.6	0.9	873.5	870.8
סה"כ אגרות חוב				
6.1	-	0.4	5.7	6.1
מניות וקרנות				
876.9	(2)3.6	(2)1.3	879.2	876.9
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				

שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן
ב. ניירות ערך למסחר				
אגרות חוב				
531.2	6.4	3.7	533.9	531.2
של ממשלת ישראל ⁽⁵⁾				
26.4	2.7	-	29.1	26.4
של ממשלות זרות				
557.6	(3)9.1	(3)3.7	563.0	557.6
סך הכל ניירות ערך למסחר				
1,434.5	12.7	5.0	1,442.2	1,434.5
סך הכל ניירות ערך				

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) מזה שועבד למסלקות הבורסה והמעו"ף סכום של 59.1 מיליוני ש"ח ו-78.9 מיליוני ש"ח לימים 31 בדצמבר 2017 ו-31 בדצמבר 2016, בהתאמה.
- (5) מזה שועבד למסלקות הבורסה והמעו"ף סכום של 116.5 מיליוני ש"ח ו-234.5 מיליוני ש"ח לימים 31 בדצמבר 2017 ו-31 בדצמבר 2016, בהתאמה. בהתאם להסדר חלוקת הון המניות של הבורסה בין חברי הבורסה, הוקצו על שם הבנק 5,390,416 מניות רגילות ללא ע"נ לבנק נמסרה תעודת מניה בגין אחזקתו במניות אלו, הבנק מחזיק לאחר השינוי המבני הנ"ל 5.39% ממניות הבורסה.
- (6) בהתאם להסדר חלוקת הון המניות של הבורסה בין חברי הבורסה, הוקצו על שם הבנק 5,390,416 מניות רגילות ללא ע"נ לבנק נמסרה תעודת מניה בגין אחזקתו במניות אלו, הבנק מחזיק לאחר השינוי המבני הנ"ל 5.39% ממניות הבורסה.
- כיום ליום 31 בדצמבר 2017, הבנק מציג מניות אלו במאזן בעלות של 0.
- ביום 18 בינואר 2018, החליט דירקטוריון הבנק לאשר הגשת הצעה לבורסה למכירת כל מניות הבנק בבורסה בהתאם לעקרונות שמורטו בפניית הבורסה מיום 28 בדצמבר 2017 שהופנתה לכלל בעלי המניות בבורסה למכור ולהעביר את מניותיהם בחברת הבורסה, ככל שתתקבל הצעת הבנק במלואה, צפוי הבנק לקבל בתמורה במעמד השלמת העסקה (קלוזינג) סך של כ-26,952 אלפי ש"ח ולרשום רווח בדוחותיו הכספיים בסכום דומה (התמורה בגין המניות כאמור משקפת מחיר של 500 מיליון ש"ח לבורסה).
- במועד זה לא קיימת כל ודאות כי מכירת מניות הבנק בבורסה, כולן או חלקן, תושלם לנוכח התנאים הנכללים בהצעת הבנק על-פי העקרונות שמורטו בפניית הבורסה.

לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב, ראה ביאור 2 וביאור 3.

ביאור 12 - ניירות ערך - מאוחד ובנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך⁽¹⁾, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

ליום 31 בדצמבר 2017				
(מבוקר)				
פחות מ-12 חודשים ⁽²⁾				
הפסדים שטרם מומשו ⁽¹⁾				
סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	
אגרות חוב				
-	-	-	70.1 ⁽³⁾	של ממשלת ישראל
0.6	-	0.6	118.6	של ממשלות זרות
0.6	-	0.6	188.7	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ליום 31 בדצמבר 2016				
(מבוקר)				
אגרות חוב				
3.4	-	3.4	296.5	של ממשלת ישראל
0.2	-	0.2	87.6	של ממשלות זרות
3.6	-	3.6	384.1	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

(1) להערכת הבנק ירידות הערך המוצגות בביאור זה הינן בעלות אופי זמני ועל כן אין צורך ברישום ירידת ערך.
 (2) בתקופות המדווחות לא נרשמו הפסדים שטרם מומשו לתקופות העולות על 12 חודשים.
 (3) מציין סכום הנמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 בדצמבר 2017					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
יתרת חוב רשומה⁽¹⁾					
1,133.2	-	1,133.2	15.6	1.3	1,116.3
חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
8,639.2	-	8,639.2	1,125.0	7,276.8	237.4
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(*)					
7,017.1	-	7,017.1	-	6,830.1	187.0
מזה: לפי עומק הפיגור					
9,772.4	-	9,772.4	1,140.6	7,278.1	1,353.7
סך הכל חובות^(**)					
מזה: ^(**)					
19.3	-	19.3	14.2	-	5.1
חובות בארגון מחדש					
21.9	-	21.9	-	1.3	20.6
חובות פגומים אחרים					
41.2	-	41.2	14.2	1.3	25.7
סך הכל חובות פגומים					
165.0	-	165.0	9.9	152.4	2.7
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
10.6	-	10.6	10.5	-	0.1
חובות בעייתיים אחרים					
216.8	-	216.8	34.6	153.7	28.5
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
14.2	-	14.2	9.4	0.1	4.7
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
87.5	-	87.5	43.7	42.9	0.9
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(*)					
43.6	-	43.6	-	42.9	0.7
מזה: לפי עומק הפיגור					
101.7	-	101.7	53.1	43.0	5.6
סך הכל^(**)					
מזה: בגין חובות פגומים ^(**)					
10.5	-	10.5	9.4	0.1	1.0
ליום 31 בדצמבר 2016					
יתרת חוב רשומה⁽¹⁾					
1,552.4	-	1,552.4	19.7	-	1,532.7 ⁽³⁾
חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
8,340.2	-	8,340.2	1,104.2	7,014.1	221.9 ⁽³⁾
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(*)					
6,822.2	-	6,822.2	-	6,669.7	152.5
מזה: לפי עומק הפיגור					
9,892.6	-	9,892.6	1,123.9	7,014.1	1,754.6
סך הכל חובות^(**)					
מזה: ^(**)					
-	-	-	-	-	-
21.8	-	21.8	15.7	-	6.1
חובות בארגון מחדש					
24.1	-	24.1	-	-	24.1
חובות פגומים אחרים					
45.9	-	45.9	15.7	-	30.2
סך הכל חובות פגומים					
153.1	-	153.1	10.6	137.4	5.1
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
12.1	-	12.1	10.6	-	1.5
חובות בעייתיים אחרים					
211.1	-	211.1	36.9	137.4	36.8
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
15.7	-	15.7	9.8	-	5.9
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
86.8	-	86.8	40.7	44.6 ⁽²⁾	1.5
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(*)					
45.1	-	45.1	-	44.6	0.5
מזה: לפי עומק הפיגור					
102.5	-	102.5	50.5	44.6⁽²⁾	7.4
סך הכל^(**)					
מזה: בגין חובות פגומים ^(**)					
11.1	-	11.1	9.7	-	1.4

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך 0.7 מיליוני ש"ח ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 25.1 מיליוני ש"ח. (ליום 31 בדצמבר 2016: 1.0 מיליוני ש"ח ו-24.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
 (3) הוצג מחדש.

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
110.7	-	110.7	36.0	64.5	10.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2014
40.4	-	40.4	40.3	0.5	(0.4)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(43.1)	-	(43.1)	(37.1)	(4.9)	(1.1)	מחיקות חשבונאיות
6.4	-	6.4	5.9	0.1	0.4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(36.7)	-	(36.7)	(31.2)	(4.8)	(0.7)	מחיקות חשבונאיות נטו
114.4	-	114.4	45.1	60.2	9.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2015*
30.4	-	30.4	37.4	(7.7)	0.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(49.4)	-	(49.4)	(41.3)	(7.7)	(0.4)	מחיקות חשבונאיות
10.0	-	10.0	9.8	-	0.2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(39.4)	-	(39.4)	(31.5)	(7.7)	(0.2)	מחיקות חשבונאיות נטו
-	-	-	-	-	-	אחר
105.4	-	105.4	51.0	44.8	9.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2016*
36.9	-	36.9	40.0	(1.3)	(1.8)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(48.8)	-	(48.8)	(47.8)	(0.5)	(0.5)	מחיקות חשבונאיות
11.4	-	11.4	10.4	0.4	0.6	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(37.4)	-	(37.4)	(37.4)	(0.1)	0.1	מחיקות חשבונאיות נטו
104.9	-	104.9	53.6	43.4	7.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2017*
						(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2.8	-	2.8	0.6	0.4	1.8	ליום 31.12.2015
2.9	-	2.9	0.5	0.2	2.2	ליום 31.12.2016
3.2	-	3.2	0.5	0.4	2.3	ליום 31.12.2017

ביאור 14 - אשראי לממשלה (מאוחד ובנק)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
0.2	(1)-	אשראי במסגרת הסדרים להשלמת הריבית לזכאי משרד הבינוי והשיכון ⁽¹⁾
(0.2)	(1)-	בינכוי - השלמת ריבית מראש, מהממשלה
-	(1)-	סך הכל אשראי לממשלה

(1) מייצג מספר הנמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח
 על-פי הסכם בין ממשלת ישראל לבין הבנק התחייבה הממשלה להשלים לבנק, בגין הלוואות מסויימות לדיר שניתנו לזכאים לסיוע על-פי הנחיות משרד הבינוי והשיכון, את פער הריבית שבין שיעור הריבית הממוצעת הנמוכה שהיתה נהוגה בבנקים למשכנתאות, על-פי נוסחה מוסכמת, לבין שיעור הריבית בפועל על הלוואות הנ"ל. השלמת הריבית כאמור בגין כל תקופת הלוואה מראש כשהיא מהוונת לפי ריבית בשיעור של 2% לשנה הועמדה כפיקדון לזכות הבנק אצל החשב הכללי, הנושא ריבית בשיעור זהה.

ביאור 15 - השקעה בחברות מוחזקות

א. הרכב ההשקעה

הבנק		המאוחד		
ליום 31 בדצמבר				
2016	2017	2016	2017	
397.0	408.3	-	-	חברות מאוחדות
300.1	311.4	-	-	השקעה במניות
				מזה: רווחים שנצברו ממועד הרכישה

ב. חלק הבנק ברווחים או בהפסדים של חברות מוחזקות

הבנק			המאוחד			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
7.0	14.9	14.7	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות מוחזקות
1.6	1.3	1.4	-	-	-	הפרשה למיסים
-	2.4	2.0	-	-	-	מיסים שוטפים
1.6	3.7	3.4	-	-	-	מיסים נדחים
5.4	11.2	11.3	-	-	-	סך כל הפרשה למיסים
						חלקו של הבנק ברווחים של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס

ביאור 15 - השקעה בחברות מוחזקות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
ג. פרטים על החברות המוחזקות

שם החברה	פרטים על החברה	חלק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים ובזכויות הצבעה	השקעה במניות לפי שווי מאזני ליום 31 בדצמבר		תרומה לרווח הנקי ביום 31 בדצמבר ⁽⁸⁾	
			2016	2017	2016	2017
תומר ירושלים בע"מ	(1)	100	157.7	164.5	6.6	6.8
עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ	(2)	100	169.9	174.3	4.2	4.4
ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ	(3)	100	35.3	35.4	-	0.1
ירושלים שוקי הון ניהול קרנות (1980) בע"מ	(4)	100	1.6	1.6	-	-
ירושלים חיתום והנפקות בע"מ	(5)	100	6.6	6.6	-	-
החברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ	(6)	100	0.5	0.5	-	-
ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ	(7)	100	25.4	25.4	0.4	-

- (1) עיקר פעילותה של תומר ירושלים בע"מ (להלן: "תומר") הינה לשמש כחברת הנכסים של הבנק ולהעניק שירותי מחשב לבנק.
 (2) עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ פועלת כסוכנות ביטוח הנותנת שירותים בקשר לביטוחי הנכסים ולביטוחי החיים של מקבלי ההלוואות בבנק.
 (3) ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ עסקה במתן שירותי ייעוץ וניהול תיקי השקעות בשנת 2014 - לא פעילה.
 (4) ירושלים שוקי הון ניהול קרנות (1980) בע"מ עסקה בניהול קרנות נאמנות. בשנת 2006 נמכרה פעילות קרנות הנאמנות - לא פעילה.
 (5) ירושלים חיתום והנפקות בע"מ עסקה בתחום חיתום להנפקות, החברה קיבלה החלטה על הפסקת פעולתה כחתם ועברה במרשם החתמים למעמד "לא פעיל".
 (6) החברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ עוסקת בהחזקת חשבונות ונכסים פיננסיים של תושבי חוץ ואחרים בנאמנות.
 (7) ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ (חברה בת בשליטה ובבעלות מלאה של הבנק) פועלת לגיוס מקורות בדרך של הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים לציבור, עבור הבנק. בשנת 2017 חברת מימון והנפקות (2005) גייסה כ-508.6 מיליוני ש"ח ע"ג נבאמצעות הנפקת תעודות התחייבות ובשנת 2016 כ-128.4 מיליוני ש"ח ע"ג לפרטים, [ראה ביאור אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים](#).
 (8) סכומים הנמוכים מ-0.1 מיליוני ש"ח אינם מוצגים בביאור זה.

ד. רכישת תעודות התחייבות שהונפקו על-ידי חברת בת

ליום 31 בדצמבר 2017 וליום 31 בדצמבר 2016 לבנק אין החזקות בתעודות התחייבות של החברה הבת ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ.

ביאור 16 - בניינים וציוד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק				המאוחד				
סך הכל	עלויות תוכנה	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בניינים ומקרקעין ⁽¹⁾⁽⁵⁾	סך הכל	עלויות תוכנה ⁽³⁾	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בניינים ומקרקעין ⁽¹⁾⁽⁵⁾	
עלות הנכסים ⁽²⁾⁽³⁾								
70.6	0.8	29.7	40.1	375.8	251.3	57.8	66.7	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
-	-	-	-	53.0	⁽⁴⁾ 49.2	2.6	1.2	תוספות
-	-	-	-	40.1	37.7	2.4	-	גריעות
70.6	0.8	29.7	40.1	388.7	262.8	58.0	67.9	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
0.3	0.3	-	-	48.9	⁽⁴⁾ 45.3	2.8	0.8	תוספות
-	-	-	-	0.4	-	0.4	-	גריעות
70.9	1.1	29.7	40.1	437.2	308.1	60.4	68.7	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
פחת והפסדים מירידת ערך								
57.8	0.4	27.2	30.2	218.9	135.0	45.1	38.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
1.5	0.2	0.5	0.8	52.1	44.5	4.4	3.2	פחת לשנה
-	-	-	-	40.1	37.7	2.4	-	גריעות
59.3	0.6	27.7	31.0	230.9	141.8	47.1	42.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
1.3	0.2	0.4	0.7	55.8	47.9	4.2	3.7	פחת לשנה
-	-	-	-	0.1	-	0.1	-	גריעות
60.6	0.8	28.1	31.7	286.6	189.7	51.2	45.7	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
יתרה להפחתה (הערך בספרים)								
10.3	0.3	1.6	8.4	150.6	118.4	9.2	23.0	ליום 31 בדצמבר 2017
11.3	0.2	2.0	9.1	157.8	121.0	10.9	25.9	ליום 31 בדצמבר 2016
12.8	0.4	2.5	9.9	156.9	116.3	12.7	27.9	ליום 31 בדצמבר 2015
	25.51	7.79	5.22		22.98	14.91	9.72	שיעור פחת ממוצע משוקלל ב-% ליום 31 בדצמבר 2017
	25.00	8.66	5.52		21.92	15.33	9.79	שיעור פחת ממוצע משוקלל ב-% ליום 31 בדצמבר 2016

- (1) כולל שיפורים במושכר.
 (2) בבעלות הבנק וחברות הבנות רכוש שעלותו 143.9 מיליוני ש"ח במאוחד, ו-44.9 מיליוני ש"ח בבנק (2016 - 58.2 מיליוני ש"ח, ו-42.5 מיליוני ש"ח בהתאמה) שהופחת במלואו והוא עדיין בשימוש. במהלך שנת 2016 בוצעה גריעה של נכסים שהופחתו במלואם בסך 40.2 מיליוני ש"ח.
 (3) כולל עלויות לצריכת חומרים ושירותים הקשורים לפיתוח התוכנה.
 (4) לרבות הוצאות שהונו בגין שכר עבודה בסך 14.0 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2016 - 14.5 מיליוני ש"ח).
 (5) אין לבנק זכויות שטרם נרשמו בלשכת רישום מקרקעין.

ביאור 17 - נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

קשרי לקוחות ⁽¹⁾	
עלות	
2.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
-	תוספות במהלך השנה
2.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
-	תוספות במהלך השנה
2.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
הפחתות	
(0.8)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
(0.4)	הפחתה לשנה
(1.2)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
(0.4)	הפחתה לשנה
(1.6)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
הערך בספרים	
0.4	ליום 31 בדצמבר 2017
0.8	ליום 31 בדצמבר 2016
1.2	ליום 31 בדצמבר 2015

(1) השווי ההוגן של קשרי הלקוחות שנרכש בעסקת רכישה מלוא אחזקותיה של כלל פיננסיים בע"מ בחברת כלל בטוחה מיום 15 בדצמבר 2013, חושב באמצעות היוון תזרים המזומנים, נטו ממס, הצפוי להיות מופק מקשרי הלקוחות של החברה הנרכשת ובניכוי הוצאות הרעיוניות בגין השימוש בנכסי העסק. קשרי הלקוחות מופחתים באופן שווה לתקופה של 5 שנים. ביום 16 באוקטובר 2017, הבנק התקשר עם מיטב דש טרייד בע"מ ו-מיטב דש ברוקראז' בע"מ בהסכמים למכירת תיקי הלקוחות העצמאיים ותיקי הלקוחות המוסדיים של הבנק בתחום פעילות הברוקראז' (Brokerage). עם השלמת העסקה, הבנק צפוי לגרוע את יתרת העלות המופחתת של קשרים. למפרטים נוספים אודות הסכם המכירה, ראה [ביאור 35](#) לדוחות הכספיים.

ביאור 18 - נכסים אחרים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

		מאוחד		
		2016	2017	
הבנק		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
80.0	82.5	80.5	83.5	מיסים נדחים לקבל, נטו (ראה באור 8)
23.2	23.3	25.7	26.2	עודף מקדמות ששולמו
5.5	5.5	7.6	7.2	הוצאות מראש והכנסות לקבל
-	-	6.3	7.5	הוצאות הנפקת אגרות חוב ⁽¹⁾
0.2	-	0.1	-	עודף נכסי התכנית על ההתחייבות בגין הטבות לעובדים (ראה ביאור 23)
25.3	26.0	25.5	26.2	חייבים אחרים ויתרות חובה
134.2	137.3	145.7	150.6	סך כל הנכסים האחרים

(1) הוצאות הנפקה של אגרות חוב מופחתות בשיטת הריבית האפקטיבית.

ביאור 19 - פיקדונות הציבור

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
א. סוגי פיקדונות לפי סוג המפקיד

בנק		מאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
				בישראל
				לפי דרישה
1,602.3	1,487.0	1,564.8	1,442.8	אינם נושאים ריבית
746.1	1,470.8	746.1	1,470.8	נושאים ריבית
2,348.4	2,957.8	2,310.9	2,913.6	סה"כ לפי דרישה
9,799.3	9,157.0	8,557.4	7,646.5	לזמן קצוב
12,147.7	12,114.8	10,868.3	10,560.1	סה"כ פיקדונות הציבור*
				*מזה:
8,450.2	8,320.6	8,450.2	8,320.6	פיקדונות של אנשים פרטיים
1,005.2	727.4	1,005.2	727.4	פיקדונות של גופים מוסדיים
2,692.3	3,066.8	1,412.9	1,512.1	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל על בסיס מאוחד

31 בדצמבר		תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח
2016	2017	
5,773.6	5,740.6	עד 1
2,630.3	2,569.7	מעל 1 עד 5
319.4	300.7	מעל 5 עד 10
862.9	1,001.7	מעל 10 עד 50
394.6	133.3	מעל 50 עד 100
887.5	814.1	מעל 100 עד 201
10,868.3	10,560.1	סה"כ

ביאור 20 - פיקדונות מבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר		בישראל
2016	2017	
36.5	33.6	פיקדונות לזמן קצוב מבנקים מסחריים

ביאור 21 - אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א - ההרכב

בנק	מאוחד		שיעור תשואה פנימי ⁽²⁾	משך חיים ממוצע ⁽¹⁾	שנים באחוזים
	2016	2017			
	31 בדצמבר				
	2016	2017	2016	2017	
	212.2	197.9	428.6	342.3	1.62
	346.8	384.3	1,153.2	1,529.9	1.52
	0.3	-	0.3	-	
	559.3	582.2	1,582.1	1,872.2	
	338.7	262.5	338.7	262.5	
	126.7	232.1	126.7	232.1	

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים שאינם ניתנים להמרה במניות:

במטבע ישראלי לא צמוד	2.99	1.62			
במטבע ישראלי צמוד מדד	3.07	1.52			
במטבע ישראלי צמוד לדולר					
סך הכל אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים					
מזה: כתבי התחייבות נדחים (שאינם מותנים)					
מזה: כתבי התחייבות נדחים מותנים					

(1) משך חיים ממוצע, הינו ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור התשואה הפנימי.
 (2) שיעור תשואה פנימי, הינו שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.

ב - פרטים נוספים

- א. (1) ביום 9 ביוני, 2016 הנפיקה ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ, חברה בת בבעלותו המלאה של הבנק (להלן: "חברת הבת") 128.4 מיליוני ש"ח כתבי התחייבות נדחים מותנים (סדרה 11) מסוג CoCo (Contingent Convertibles) הכוללים גם מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן. כתבי התחייבות הונפקו באמצעות דוח הצעת מדף מיום 7 ביוני 2016 והודעה משלימה מיום 9 ביוני 2016. כתבי התחייבות הנדחים עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 7 ביוני, 2026 עם אופציה אשר הינה בידי חברת הבת, לפירעון מוקדם לא לפני 7 ביוני, 2021 ולא לאחר 7 ביולי, 2021, צמודים למדד אפריל 2016, נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 3.2% לשנה, עד למועד הפירעון המוקדם. במועד זה, וככל שהחברה לא תממש את זכותה לפדיון מוקדם, תעודכן הריבית הנקובה באגרת בהתאם להפרש בין ריבית העוגן (התשואה השנתית הממוצעת של אג"ח ממשלתית שהתקופה הנותרת לפירעון הינה 5 שנים) במועד ההנפקה לבין זו שבמועד עדכון הריבית. בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן, כמוגדר להלן, תבצע החברה מחיקה של קרן כתבי התחייבות.
- אירוע מכונן יקרה במידה ויחס ההון העצמי של בנק ירושלים בע"מ ירד מ-5% או כמוקדם מבין: (1) הודעת המפקח על הבנקים כי מחיקה הכרחית על מנת לא להגיע לנקודת אי קיימות, או, (2) החלטת המפקח על הבנקים לבצע הזרמת הון מהמגזר הציבורי, או תמיכה שוות ערך, שבלעדיה יגיע הבנק לנקודת אי קיימות, כפי שקבע המפקח על הבנקים. כתבי התחייבות עומדים בתנאי הוראות נב"ת 202 ומוכרים על-ידי המפקח על הבנקים כהון רובד 2.
- ב. בתאריך 29 בדצמבר 2016 הונפק על-ידי הבנק שטר חוב צמוד אשראי (CLN) אשר עומד בדרישת הוראת ניהול בנקאי תקין 203 בסך 98.3 מיליוני ש"ח. תיק האשראי שעבורו הונפק שטר החוב כולל הלוואות לדיור על-פי הוראות ניהול בנקאי תקין 451 ואשר ניתנו על-ידי הבנק. הבנק יעדכן מדי חודש את סכום ההתחייבות בהתאם לשינויים בהיקף תיק האשראי. פרעון סופי של סכום ההתחייבות יערך ביום 15 בפברואר 2044.
- ג. ביום 11 בדצמבר 2017, הנפיקה החברה 402.7 מיליוני ש"ח ערך נקוב אג"ח סדרה יג'. לפי תנאי האג"ח על החברה לשלם ריבית בסך 0.68% כל 31 במאי, הקרן נפרעת ב-3 תשלומים החל ממאי 2022.
- ד. ביום 11 בדצמבר 2017 הנפיקה ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ 105.9 מיליוני ש"ח, כתבי התחייבות נדחים מותנים (סדרה 12) מסוג CoCo (Contingent Convertibles) הכוללים גם מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן. לפי תנאי האג"ח כתבי התחייבות הנדחים עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 11 בדצמבר 2027 עם אופציה אשר הינה בידי החברה לפירעון מוקדם, לא לפני 11 בדצמבר 2022 ולא לאחר 11 בינואר 2023, צמודים למדד נובמבר 2017, נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 1.9% לשנה המשולמת כל חצי שנה, עד למועד הפירעון המוקדם. במועד זה וככל שהחברה לא תממש את זכותה לפדיון מוקדם,

תעודכן הריבית הנקובה באגרת בהתאם להפרש בין ריבית העוגן (התשוואה השנתית הממוצעת של אג"ח ממשלתית שהתקופה הנותרת לפירעון הינה 5 שנים) במועד ההנפקה לבין זו שבמועד עדכון הריבית. בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן, כמוגדר בסעיף א לעיל, תבצע החברה מחיקה של קרן כתבי התחייבות כתבי ההתחייבות עומדים בתנאי הוראות נב"ת 202 ומוכרים על-ידי המפקח על הבנקים כהון רובד 2.

ה. לחברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" הסכם עם הבנק לפיו נקבע כי תמורת ההנפקה של תעודות הפיקדון על-פי התשקיף יופקדו בבנק בפיקדון נושא ריבית אשר יהיה בתנאי פירעון זהים לתנאי תעודות פיקדון ובתנאי ריבית אשר יהיו תנאים זהים או עדיפים מהם, כפי שיסוכם מעת לעת עם הבנק. הפיקדון יהיה לשימוש של הבנק, על-פי שיקוליו, ובדרגת פירעון שווה ליתר הפיקדונות בבנק.

ו. ביום 9 במאי 2017 הודיעה חברת הדירוג Standard & Poor's Maalot כי היא מותירה את דירוג המנפיק של הבנק העומד על ilA+, ומשנה את תחזית הדירוג לחיובית מיציבה. דירוג של ilA-.

ביום 7 בדצמבר 2017 הודיעה חברת הדירוג Standard & Poor's Maalot כי היא קובעת את דירוג אגרות החוב סדרה יג ואת דירוג כתבי התחייבות מותנים נדחים סדרה 12 שהונפקו על-ידי החברה על ilA+ ו ilBBB+, בהתאמה.

ז. ביום 14 בנובמבר 2016, פרסמה חברת ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ (חברת בת בבעלות מלאה של הבנק) תשקיף מדף חדש על בסיס דוחותיה הכספיים ליום 30 ביוני 2016, על-פיו החברה רשאית להנפיק בעתיד ניירות ערך שונים בהיקף ובתנאים אשר יקבעו על-פי דוחות הצעות מדף, אם וככל שיפורסמו על-ידי החברה בעתיד ("תשקיף המדף").

(2) במסגרת הנפקות לציבור של תעודות התחייבות על-ידי "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ", התחייב הבנק כלפי "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" והנאמן לאותן הנפקות, לקיים את כל תנאיהן של תעודות ההתחייבות אשר הונפקו על-ידיה ושיוחזקו על-ידי הציבור.

ביאור 22 - התחייבויות אחרות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר				
2016	2017	2016	2017	
22.8	11.4	22.8	11.4	הכנסה נדחית
21.8	24.9	21.8	24.9	הכנסות מראש
34.5	30.7	34.5	30.7	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	10.6	8.5	זכאים בגין רכוש קבוע
10.2	9.5	11.1	10.9	משכורות ונלוות לשלם
-	3.7	-	3.7	עודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי התוכנית (ראה ביאור 23)
2.9	3.2	2.9	3.2	הפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפים חוץ מאזניים (ראה באור 30D)
-	-	-	2.8	עתודה למיסים נדחים
58.8	55.9	64.9	53.2	זכאים אחרים ויתרות זכות
151.0	139.3	168.6	149.3	סך הכל התחייבויות אחרות

ביאור 23 - זכויות עובדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

להלן פירוט עיקרי הזכויות וההטבות המגיעות לעובדים:

א - פיצויי פרישה

העתודה לפיצויי פרישה הכלולה במאזן, ביחד עם תשלומים בגין פוליסות ביטוח, מכסים את ההתחייבות לתשלום פיצויי פרישה לעובדים. הסכומים שהופקדו על-ידי הבנק והחברות הבנות שלו בחברות ביטוח במסגרת תוכנית אישית לביטוח מנהלים אינם כלולים במאזן, מאחר ואינם נמצאים בשליטתו של הבנק. משיכת כספי היעודה מותנית בקיום הוראות חוק פיצויי פיטורין.

לחלק מעובדיו התחייב הבנק להעביר לבעלותם עם סיום עבודתם מכל סיבה את מרכיב פיצויי הפיטורים שבקופות גמל מוכרות (לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין). לעובדים אלה לא נדרש הבנק להשלים את ההפרש שבין המשכורת האחרונה של העובדים מוכפלת במספר שנות העבודה, לבין הסכום שנצבר לזכותם בקופות האמורות ולכן בעתודה לפיצויי פרישה וכן ביעודה לפיצויים לא כלולים סכומים בגין עובדים אלה.

ליום 31 בדצמבר 2017 יתרת עודף העתודה לפיצויי פרישה על היעודה (נכללה בסעיף התחייבויות אחרות) עמדה על 3.7 מיליון בבנק ובמאזן ליום 31 בדצמבר 2016 יתרת עודף היעודה לפיצויים על העתודה (נכללה בסעיף נכסים אחרים) עמדה על 0.1 מיליוני ש"ח בבנק ו-0.2 מיליוני ש"ח במאזן.

לפרטים נוספים ראה בהמשך הביאור.

ב - עתודה למענקי יובלות

עובדי הבנק וחברות הבנות זכאים, בהגיעם לוותק מסוים, למענק מיוחד ("מענק יובלות"). בדוחות הכספיים נכללו הפרשות למענקי יובלות שיתרתן: במאזן 2.4 מיליוני ש"ח (2016 - 2.2 מיליוני ש"ח), בבנק 1.8 מיליוני ש"ח (2016 - 1.7 מיליוני ש"ח), בסעיף "משכורות ונלוות לשלם" במסגרת "התחייבויות אחרות".

ג - חופשה

עובדי הבנק והחברות הבנות זכאים על-פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. יתרת ההפרשה לחופשה לתאריך המאזן מסתכמת ב-2.4 מיליוני ש"ח במאזן ובבנק בסך 2.2 מיליוני ש"ח (2016 - 2.1 מיליוני ש"ח במאזן ו-1.9 מיליוני ש"ח בבנק) והיא נכללת בדוחות הכספיים בסעיף "משכורות ונלוות לשלם" במסגרת "התחייבויות אחרות".

ד - זכויות אחרות

ככלל עובדי הבנק ובכללם חברי ההנהלה אינם זכאים לפיצויים מוגדלים בעת פרישה.

ה - תשלום מבוסס מניות

לפרטים בדבר עסקאות תשלום מבוסס מניות, ראה להלן [בביאור 24](#).

ו - מדיניות התגמול

1. מדיניות תגמול לנושאי משרה (2016 - 2014)

ביום 20 ביולי 2014, אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק את מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק לשנים 2014-2016 לפי סעיף 267 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") ובהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 301A בעניין מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי (להלן: "הוראה 301A"). ביום 20 באוגוסט 2015, אישרה האסיפה הכללית עדכון למדיניות התגמול הנ"ל (להלן: "מדיניות התגמול הקודמת לנושאי משרה").

ביום 13 באוגוסט 2015, המפקח על הבנקים עדכון להוראה 301A שעיקריה, כדלקמן: (א) הוראות לעניין השבת תגמולים משתנים ששולמו לעובד מרכזי; (ב) הוראה לפיה תגמול יו"ר הדירקטוריון וחברי הדירקטוריון האחרים יהיה תגמול קבוע בלבד. עדכון זה חל על מדיניות תגמול לנושאי משרה הנ"ל, בהתאם להוראות המעבר הקבועות בו (להלן: "התיקון להוראה 301A").

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

בעקבות אישורו של חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן: "חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים") והשלכותיו הצפויות על גובה התגמול בתאגידים בנקאיים והרכבו, ביום 29 לספטמבר 2016, פרסם המפקח על הבנקים עדכון להוראה 301A שעיקריה כדלקמן: (א) קבוצת העובדים המרכזיים המינימאלית צומצמה; (ב) אימוץ השינוי שנערך בתוספת הראשונה א' לחוק החברות (חלק ב') בצו החברות (שינוי התוספת הראשונה א' לחוק), התשע"ו-2016 לגבי המנכ"ל, והחלתו גם על יתר העובדים המרכזיים; (3) העלאת רף התגמול המשתנה הפטור מדרישת הדחייה.

מדיניות התגמול הקודמת לנושאי משרה חלה על נושאי משרה כהגדרת המונח בחוק החברות, וכוללת את הדירקטורים, לרבות יו"ר הדירקטוריון וכן את המנכ"ל, חברי הנהלה ונושאי משרה שאינם חברי הנהלה; מדיניות התגמול הקודמת לנושאי המשרה דנה בתנאי התגמול של נושאי משרה, הכולל תגמול קבוע (ובכלל זה רכיב השכר ותנאים נלווים), תגמול משתנה, תנאי פרישה, ביטוח ושיפוי והיא חלה מיום 1 בינואר 2014 למשך תקופה של שלוש שנים (2014-2016), כמפורט בדוח השנתי של הבנק לשנת 2016.

2. מדיניות תגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה (2014-2016)

יום 1 ביולי 2014, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר המלצת וועדת תגמול, עקרונות למדיניות תגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה בהתאמה להוראה 301A. מסמך מדיניות מפורט על בסיס העקרונות הנ"ל אושר על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 11 בנובמבר 2014, לאחר המלצת וועדת תגמול. ביום 31 במרץ 2015, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר המלצת וועדת תגמול, עדכון למסמך המדיניות כאמור (להלן: "מדיניות התגמול הקודמת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה").

מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה חלה גם על עובדים מרכזיים כהגדרת המונח בהוראה 301A שאינם נושאי משרה (להלן: "עובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה"). המדיניות דנה בתנאי התגמול של עובדי הבנק ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה, כולל תגמול קבוע (ובכלל זה רכיב השכר ותנאים נלווים) ותגמול משתנה, ותנאי פרישה, כמפורט בדוח השנתי של הבנק לשנת 2016 יצוין, כי התיקון להוראה 301A מיום 13 לאוגוסט 2015, כאמור לעיל חל על השבת תגמולים משתנים ששולמו לעובד מרכזי בהתאם ובכפוף להוראת המעבר שנקבעו בו. מדיניות התגמול הקודמת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה חלה מיום 1 בינואר 2014 למשך תקופה של שלוש שנים (2014-2016). החל מיום 1 בינואר 2017, חלה מדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה לשנים 2017-2019, כמפורט להלן.

מדיניות תגמול לשנים 2017-2019

1. כללי

החל מיום 1 בינואר 2017, חלה מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה לשנים 2017-2019, כמפורט להלן.

1.1 מדיניות תגמול לנושאי משרה לשנים 2017-2019

ביום 21 בדצמבר 2016 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק מדיניות תגמול לנושאי המשרה בבנק לשנים 2017-2019 (לעיל ולהלן: "מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה"), בהתאם לסעיף 267א ו-267ב לחוק החברות, להוראה 301A ולהוראות חוק התגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים.

מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה חלה על נושאי משרה כהגדרת המונח בחוק החברות וכוללת את הדירקטורים, לרבות יו"ר הדירקטוריון וכן את המנכ"ל, חברי הנהלה ונושאי משרה שאינם חברי הנהלה; למען הסדר הטוב יובהר כי המונח "נושא המשרה" להלן לא יכלול את חברי דירקטוריון הבנק, למעט יו"ר הדירקטוריון, אשר ייחשב כנושא משרה לצורך מדיניות התגמול לנושאי משרה.

מדיניות התגמול הקיימת לנושאי המשרה דנה בתנאי התגמול של נושאי משרה, הכולל תגמול קבוע (ובכלל זה רכיב השכר ותנאים נלווים), תגמול משתנה, תנאי פרישה, ביטוח ושיפוי והיא חלה מיום 1 בינואר 2017 למשך תקופה של שלוש שנים (2017-2019).

1.2 מדיניות תגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה לשנים 2017-2019

ביום 27 באוקטובר 2016, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר המלצת וועדת תגמול, מדיניות תגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה בהתאמה להוראה 301A (לעיל ולהלן: "מדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה").

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

המדיניות דנה בתנאי התגמול של עובדי הבנק ועובדים מרכזיים שאינם נושא משרה, כולל תגמול קבוע (ובכלל זה רכיב השכר ותנאים נלווים) ותגמול משתנה, ותנאי פרישה והיא חלה מיום 1 בינואר 2017 למשך תקופה של שלוש שנים (2017-2019).

מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה ומדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינן נושאי משרה, יקראו להלן ביחד: "מסמכי מדיניות התגמול הקיימים".

יצוין, כי על-פי מסמכי מדיניות התגמול הקיימים דירקטוריון הבנק, יבחן מעת לעת, בין היתר, באמצעות ועדת התגמול את מסמכי מדיניות התגמול הקיימים ואת הצורך בהתאמתם לקבוע בחוק החברות, לעניין נושאי משרה, ולהוראה 301A ויודא שהסכמי התגמול הקיימים ומנגנון התגמול מיושמים על-פי המדיניות והנהלים באופן הולם. בכלל זה, יודא הדירקטוריון כי תמריצי התגמול שנקבעו במסמכי מדיניות התגמול הקיימים אינם מעודדים חריגה ממגבלות הסיכון של הבנק וממדיניות ההון של הבנק. בנוסף, ועדת התגמול תודא, אחת לשנה, ביצוע בדיקה של מנגנון התגמול ותפעולו אשר תיבחן, בין היתר, עמידת מנגנון התגמול במדיניות שנקבעה על-ידי הדירקטוריון.

2. הגופים המפקחים על התגמול בבנק

2.1 למועד דוח זה, ועדת הביקורת המשמשת גם כוועדת התגמול של הדירקטוריון הנה הגוף העיקרי המפקח על נושא התגמול בבנק ותפקידיה לעניין זה הן כמוגדר וכמפורט בחוק החברות, בהוראה 301A, ובמסמכי מדיניות התגמול. הרכב ועדת הביקורת של הבנק המשמשת כאמור גם כוועדת תגמול כולל את חברי הדירקטוריון הבאים: ש. אשל (יו"ר) (דח"צ), י. אורבך (דח"צ), ר. ארד (דח"צ), ר. הרמלך (דירקטור), א. סובל (דירקטורית חיצונית לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 301 ודירקטורית בלתי תלויה לפי חוק החברות) (מטעמי נוחות, ועדת ביקורת בתפקידיה כוועדת תגמול תקרא להלן: "ועדת תגמול").

ועדת התגמול והדירקטוריון הסתייעו בייעוץ משפטי של משרד עורכי הדין יהודה רוז ושות' ושל עו"ד רונית יפה אשר סייעו בסקירת ההוראות הרלוונטיות מהוראות הפיקוח על הבנקים, וחוק החברות ובגיבוש מסמכי מדיניות התגמול הקיימים.

מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה חלה גם על הדירקטורים בבנק (למועד אישור דוח זה, מכהנים בבנק עשרה דירקטורים, לרבות יו"ר הדירקטוריון) ונושאי משרה אחרים שאינם דירקטורים (למועד אישור דוח זה, מכהנים אחד עשר נושאי משרה בבנק שאינם דירקטורים, לרבות המנכ"ל).

2.2 מדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה חלה, למועד אישור דוח זה, גם על שתי עובדות מרכזיות שאינן נושאות משרה בהתאם לחוק החברות, כמפורט מטה. נושאי המשרה הבכירה בבנק, כהגדרת המונח בהוראה 301A, כוללים את בעלי התפקידים המנויים במונח זה בהוראה הנ"ל; למועד דוח זה, כל בעלי התפקידים המנויים בהגדרה זו הנם גם נושאי משרה על-פי חוק החברות ולכן חלה עליהם מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה, למעט בעלות התפקידים הבאים שהנן נושאות משרה בכירה כהגדרת המונח בהוראה 301A אך אינן נושאות משרה לפי חוק החברות, כדלקמן: (א) קצינת הציות ואחראית מניעת איסור הלבנת הון (ב) מנהלת מחלקת משאבי אנוש.

למעט נושאות המשרה הבכירה כהגדרת המונח בהוראה 301A כאמור לעיל שכאמור, אינן נושאות משרה בהתאם לחוק החברות, לא סווגו בבנק עובדים נוספים כעובדים מרכזיים; זאת בהתאם להוראות נב"ת 301A. כמו כן ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק, לאחר המלצת ועדת התגמול ולאחר שנבחנה פעילותם של בעלי תפקידים שונים בבנק, לא נמצאו בעלי תפקידים אשר לפעילותם עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק או קבוצות של עובדים הכפופות לאותם הסדרי תגמולים ואשר עשויות, במצטבר, לחשוף את הבנק לסיכון מהותי, אפילו אם כל אחד מהעובדים בנפרד לא יחשוף את הבנק לסיכון מהותי. בשנת 2015 ובהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדון הנושא שוב בוועדה לניהול סיכונים ולאחר שהוועדה בחנה את פעילותם של בעלי תפקידים שונים בבנק, חזרה ואישרה הוועדה את החלטת הדירקטוריון משנת 2014 דלעיל ולפיה לא נמצאו בעלי תפקידים אשר לפעילותם עשויה להיות השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק.

3. תכנון ומבנה תהליכי התגמול

3.1 מאפייני ויעדי מסמכי מדיניות התגמול הקיימים:

(א) מטרת מסמכי מדיניות התגמול הקיימים הינה, בין היתר, לקבוע כללים לאופן תגמול נושאי המשרה והעובדים המרכזיים שאינם נושאי המשרה בבנק המתאמים לתוכניות האסטרטגיות של הבנק, תכניות

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

העבודה של הבנק, עמידה ביעדים הפיננסיים האסטרטגיים של הבנק הנקבעים מעת לעת בדיוני האסטרטגיה של הבנק, רווחיות הבנק ותנאי השוק בראייה ארוכת טווח וזאת תוך התחשבות ואיזון ראויים בין הרצון ליצור תמריצים ראויים להשגת יעדי הבנק בטווח הקצר והארוך והגברת תחושת ההזדהות עם הבנק ופעילותו.

מסמכי מדיניות התגמול הקיימים נערכו בהתחשב בשיקולים כלל ארגונים כגון, עלויות התגמול בכללותן, ובפערי התגמול הרצויים בין הדרגים השונים בבנק, שיפור יחסי היעילות בבנק תוך מתן דגש על מיתון העלויות הקבועות בבנק, גודלו של הבנק והיקף פעילותו לבין הרצון להבטיח עמידה במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק.

(ב) רכיבי התגמול המפורטים במסמכי מדיניות התגמול הקיימים כוללים:

- **תגמול קבוע** - רכיב זה נועד לתגמל את נושאי המשרה, העובדים והעובדים המרכזיים עבור הזמן המושקע על-ידם בביצוע תפקידים ולשמרם לאור כישוריהם, הידע והמומחיות שלהם, התואמים את צרכי הבנק וכן לאפשר גיוס כוח אדם איכותי לבנק; רמת השכר תקבע, על-ידי האורגנים המוסמכים בבנק, תוך התחשבות בהשכלה, כישורים, מומחיות, ניסיון מקצועי הישגים, תפקיד, תחומי אחריות והסכמי שכר קודמים שנחתמו והיחס בין תנאי כהונה אלה לתנאי כהונה והעסקה של שאר עובדי הבנק.
- רכיבי התגמול הקבוע כוללים: פרמטרים לקביעת המשכורת החודשית של עובדים, עובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה ונושאי המשרה וכן קביעת תקרת המשכורת החודשית של היו"ר (בהתאם להיקף המשרה) והמנכ"ל; פירוט התנאים הנלווים; תשלום שנתי קבוע למנכ"ל ולחברי הנהלה על-פי החלטת ועדת התגמול והדירקטוריון אשר יהיו רשאים להעניק תשלום בגובה של עד משכורת חודשית אחת, לאחר תקופת כהונה של 4 שנות עבודה לפחות כמנכ"ל ו/או כחבר הנהלה בבנק; מענק חתימה במקרים מיוחדים, המצדיקים זאת, לנושא משרה חדש בבנק המוגבל לשנת העבודה הראשונה בגובה של עד שתי משכורות חודשיות.
- **תגמול משתנה** - התגמול המשתנה נועד בין היתר לעודד ולהגביר את המוטיבציה של העובדים, עובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה ונושאי המשרה לפעול למען השגת מטרות הבנק ויעדי, בראייה ארוכת טווח, תוך יצירת זהות אינטרסים בינם לבין הבנק ובעלי מניותיו ותוך עמידה במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק. התגמול המשתנה מורכב ממענק שנתי משתנה ומהענקת מענקים מיוחדים. ככלל, המענק השנתי המשתנה יתבסס על סל מדדים המורכב מעמידה ביעדים האישיים, ביצועי היחידה בבנק עליו נמנה נושא המשרה וביצועי הבנק בכללותו וכמפורט בסעיף 5.3 להלן במדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה נקבעה תקרת מענק השנתי משתנה לכל אחד מהבאים: למנכ"ל, לחברי הנהלה ולנושאי המשרה שאינם חברי הנהלה.
- **תשלומים בגין סיום העסקה** - במקרה של פיטורים של נושאי המשרה ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה הם יהיו זכאים לשיעור של 100% פיצוי פיטורים, אלא אם כן, הסכם ההעסקה של נושא המשרה או העובדים המרכזיים שאינם נושאי משרה כוללים הוראה לפיה חל סעיף 14 לחוק פיצוי פיטורים, תשכ"ג-1963 ובמקרה זה תחול הוראה זו. תקופת הודעה מוקדמת - על-פי מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה: יו"ר - עד 3 חודשים, מנכ"ל - עד 6 חודשים, נושא משרה - עד 3 חודשים; מענק הסתגלות בתנאים הקבועים במסמכי המדיניות: יו"ר - עד 3 משכורות חודשיות, מנכ"ל - עד 6 משכורות חודשיות, נושא משרה - עד 3 משכורות חודשיות.
- בהתאם להוראה 301A תגמולים בגין סיום העסקה מעבר לקבוע בתנאי ההעסקה של כלל עובדי הבנק, ייקחו בחשבון את הביצועים בפועל על פני זמן וסיבת סיום ההעסקה ויסווגו בהתאם כתגמול משתנה ויהיו כפופים להסדרי דחיית תשלומים מעבר למועד העזיבה על פני תקופה מינימאלית שלא תפחת מ-3 שנים. על-פי מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה נקבע כי מענק הסתגלות עד לגובה של 3 משכורות חודשיות יסווג כתגמול קבוע.
- במסמכי מדיניות התגמול הקיימים נקבעה האפשרות, מטעמים מיוחדים, להפחית את התגמול המשתנה על-פי שיקול דעת הדירקטוריון לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול.
- במסמכי מדיניות התגמול הקיימים נקבעה התניה שלפיה עובד ו/או עובד מרכזי שאינו נושא משרה ונושא המשרה יחזיר לבנק, בתנאים המפורטים במדיניות, סכומים ששולמו לו כחלק מתנאי הכהונה

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

והעסקה, אם שולמו לו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק. כמו כן, הוספה התניה כי כל תגמול משתנה יוענק וישולם בכפוף להתניה שהינו בר השבה בהתקיימותם של קריטריונים מוגדרים הקבועים במסמכי מדיניות התגמול הקיימים. בהתייחס לעובדים ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה תקופת ההשבה תהיה קצובה ל-5 שנים ממועד הענקת התגמול המשתנה. לגבי עובדים מרכזיים שהינם נושאי משרה כהגדרתם בחוק החברות, תוארך תקופת ההשבה בשנתיים נוספות בהתקיים התנאים הקבועים בהוראה. דירקטוריון הבנק לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, יהיה רשאי להאריך את תקופת ההשבה, מעבר לשנתיים הנוספות, ככל שהחקירה הרלוונטית טרם הסתיימה וטרם התבררה מידת אחריותו של נושא המשרה.

3.2 הבנק מבטיח כי עובדים העוסקים בסיכונים ובציות מתוגמלים ללא תלות בעסקים עליהם הם מפקחים, באופן הבא: בהתייחס לנושאי משרה הנמנים על פונקציית הבקרה והדיווח, הכוללים, בין היתר, נושאי משרה העוסקים בסיכונים ובציות, נקבע כי היחס בין התגמול המשתנה לתגמול הקבוע יטה יותר לטובת התגמול הקבוע בהשוואה ליחס זה אצל מי שאינם נמנים על פונקציית הבקרה והדיווח.

4. תיאור הדרכים בהן סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול:

4.1 הסיכונים העיקריים אותם הבנק מביא בחשבון בעת יישום מדדי תגמול (remuneration measures) הנם אלה הקבועים במסמך "התיאבון לסיכון" של הבנק הכוללים סיכוני אשראי, סיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים וסיכוני ציות והלבנת הון.

4.2 במטרה ליצור מבנה תמריצים מאוזן ולמנוע נטילת סיכונים מעבר לתאבון הסיכון נקבעו, במסמכי מדיניות התגמול הקיימים, מספר דרכים שבהן סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול, כמפורט להלן: (א) נקבעה תקרת תקציב למענק השנתי לכל אחד מנושאי המשרה ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה באופן אישי; כמו כן, נקבעה תקרה לכלל נושאי המשרה ותקרה לכלל העובדים (שאינם עובדי נוסטרו) והעובדים המרכזיים.

(ב) בהתאם להוראה 301A נקבעו יחסים בין התגמול המשתנה לתגמול הקבוע, כך שבכל מקרה התגמול המשתנה לנושא המשרה ולעובד מרכזי שאינו נושא משרה לא יעלה על 100% מעלות השכר עבור כל נושא משרה.

(ג) בהתאם למסמכי מדיניות התגמול הקיימים, עמידה ביעדים האישיים שיקבעו לנושאי המשרה יכללו בין היתר בחינה של עמידה בתאבון הסיכון של הבנק כפי שיקבע על-ידי הדירקטוריון, עמידה במדדי סיכון של הבנק לרבות ציות לחוקים ולהוראות רגולטוריות ועמידה במדד סיכון להלבנת הון וסיכונים תפעוליים.

כמו כן, דירקטוריון הבנק, יבחן מעת לעת, בין היתר, באמצעות ועדת התגמול, את מסמכי מדיניות התגמול הקיימים ואת הצורך בהתאמתם לקבוע בחוק החברות לעניין נושאי משרה וכן הוראה 301A ויודא שהסמכי התגמול הקיימים ומנגנון התגמול מיושמים על-פי מסמכי המדיניות והנהלים באופן הולם. כמו כן, יודא הדירקטוריון שהתגמולים בפועל על-פי מסמכי מדיניות התגמול הקיימים, מדדי הסיכון ותוצאות מדדי הסיכון עקביים עם המנגנון המתוכנן ויבצע בהם התאמות על-פי הצורך. בכלל זה, יודא הדירקטוריון כי תמריצי התגמול שנקבעו במסמכי מדיניות התגמול הקיימים אינם מעודדים חריגה ממגבלות תיאבון הסיכון של הבנק וממדיניות ההון של הבנק.

4.3 הדרכים בהן מובאים הסיכונים בחשבון בעת קביעת התגמול המשתנה הן מעצם קביעת התקרות השונות לגובה התגמול המקסימאלי; כמו כן, מובאים הסיכונים בחשבון בדרך של הפחתת התגמול במקרים של אי עמידה במדדי הסיכון.

5. הקשר בין ביצועים במהלך תקופת מדידת הביצועים לבין רמות התגמול:

5.1 מדדי הביצוע העיקריים עבור הבנק ומדדי הביצוע האישיים הנם, כדלקמן:

(א) תשלום המענק השנתי המשתנה מותנה בעמידה בשני תנאי סף מצטברים:

- עמידה בשיעורי תשואה כדלקמן: שנת 2017- 7.8%; שנת 2018- 8.25%; שנת 2019- 8.25% (להלן: "שיעור תשואה מינימאלי")
- עמידה ביחסי הלימות ההון הנדרשים על-פי הוראות המפקח על הבנקים בשנת המענק ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

- "שיעור תשואה" משמעו - רווח כולל כמדווח בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ביחס להון עצמי ממוצע כהגדרתו בהוראות המפקח על הבנקים- הוראות הדיווח לציבור, הוראה מס' 620. בחישוב שיעור תשואה ינטרלו רווחים/הפסדים שמקורם באירועים חד פעמיים (רווחים/הפסדים פיננסיים דוגמת נוסטרו לא ייחשבו לחד פעמיים) וכן רווחי/הפסדי הון בהתאם לשיקול דעתו של הדירקטוריון. למען הסר ספק, הרווח הכולל יהיה לאחר קיזוז של הוצאות בגין תשלום מענק למנכ"ל, לנושאי המשרה ולעובדים ולרבות לעובדים המרכזיים ולאחר לקיחה בחשבון של ההוצאות בגין האופציות לנושאי משרה (ולכל גורם אחר, אם וככל שקיימים או שיהיו), כפי שאלו רשומים או ירשמו בספרי הבנק. נטרול רווחים/הפסדים שמקורם באירועים חד פעמיים, רווחי/הפסדי הון ינטרלו בהתאם לשיקול דעתו של הדירקטוריון.
- ככלל, המענק השנתי המשתנה לנושאי משרה ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה יתבסס על הענקת תגמול של עד שלוש משכורות חודשיות על-פי שיקול דעת אשר יהיה מבוסס, בין היתר, על שילוב של הביצועים הבאים: ביצועי נושא המשרה, ביצועי היחידה בבנק שאליו נושא המשרה משתייך וביצועי הבנק בכללותו. בנוסף, יהיו ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים להעניק לנושאי המשרה מענק משתנה נוסף מעבר ל-3 המשכורות החודשיות האמורות עד לתקרת המענק השנתי שנקבע לנושא המשרה, על-פי פרמטרים מדידים אשר יקבעו בסמוך לתחילת כל שנת מענק כאשר במדדים אלו יכללו יעדים שונים.
- 5.2 הדרך בה סכומים בגין תגמול אישי קשורים לביצועים של הבנק בכללותו הנה על-ידי קביעת תנאי הסף לתשלום המענק המשתנה וגובהו המקסימאלי של המענק שניתן להעניק; גובה התגמול האישי נקבע על-פי עמידה ביעדים אישיים שנקבעו מראש ויעדים מדידים.
- 5.3 התגמול המשתנה שיוענק לנושאי המשרה (למעט יו"ר) הינו בהלימה לעמידתם ביעדים שנקבעו להם הקשורים לביצועי התאגיד ולביצועי האישים של נושא המשרה, כדלקמן:
(א) מנכ"ל:

 - הענקה של עד 3 משכורות חודשיות על-פי שיקול דעת אשר, יהיה מבוסס, בין היתר, על שילוב של ביצועי המנכ"ל וביצועי הבנק בכללותו.
 - בנוסף, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להעניק למנכ"ל מענק שנתי משתנה נוסף, מעבר ל-3 המשכורות לעיל עד לתקרת המענק השנתי המשתנה על-פי פרמטרים מדידים אשר יקבעו בסמוך לתחילת כל שנת מענק על-ידי הדירקטוריון לאחר אישור ועדת התגמול ובכפוף למגבלות ולכללים הקבועים בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים הפיננסיים.

(ב) נושאי משרה:

 - הענקה של עד 3 משכורות חודשיות על-פי שיקול דעת אשר, יהיה מבוסס, בין היתר, על שילוב של ביצועי נושאי המשרה, ביצועי היחידה בבנק שאליו משתייך נושא המשרה וביצועי הבנק בכללותו.
 - בנוסף, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להעניק לנושא המשרה מענק שנתי משתנה נוסף, מעבר ל-3 המשכורות לעיל עד לתקרת המענק השנתי המשתנה על-פי פרמטרים מדידים אשר יקבעו בסמוך לתחילת כל שנת מענק על-ידי הדירקטוריון לאחר אישור ועדת התגמול ובכפוף למגבלות ולכללים הקבועים בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים הפיננסיים.

- 5.4 מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה כוללת אפשרות להעניק מענק בנסיבות מיוחדות לנושאי המשרה (למעט מנכ"ל ויו"ר) בשנה בה שיעור התשואה בפועל נמוך משיעור התשואה המינימאלי אך לא פחות משיעור תשואה של 6% ובכפוף לעמידה ביחסי הלימות הון הנדרשים על-פי הוראות המפקח על הבנקים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הון. היקף המענק הכולל כאמור לעיל מוגבל לסכום לא מהותי שלא יעלה על 150,000 ש"ח תוך קביעת תקרה של עד משכורת אחת לנושא משרה.
- 5.5 מדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה מאפשרת להעניק בונוס מצטיינים לעובדים ולעובדים מרכזיים באופן הבא (בתחילת כל שנה על המנכ"ל יהיה להציג לאישור ועדת התגמול את העקרונות לחלוקת בונוס המצטיינים לעובדים ולעובדים מרכזיים):
מנכ"ל הבנק יהיה רשאי להעניק בונוס מצטיינים לעובדים ולעובדים מרכזיים בסכום שלא יעלה על 1,150,000 ש"ח בתנאים הבאים:

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

(א) עד 40% מסכום הבונוס יחולק לאורך שנת המענק על-פי יעדים שיקבעו על-ידי המנכ"ל במטרה להניע את העובדים להצטיינות, בכפוף לעמידה ביחסי הלימות ההון הנדרשים על-פי הוראות המפקח על הבנקים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון.

(ב) יתרת סכום בונוס המצטיינים תחולק אך ורק במקרה בו לא חולק תגמול שנתי משתנה מאחר והבנק לא עמד בתנאי הסף בכפוף לתנאים הבאים: שיעור תשואה שנתי באותה שנת מענק לא פחת משיעור תשואה של 6%; עמידה ביחסי הלימות ההון הנדרשים על-פי הוראות המפקח על הבנקים בשנת המענק ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון; חלוקת יתרת סכום המענק תחולק לעד 20% מהעובדים והעובדים המרכזיים שאינם עובדי דילרים ו/או עובדי נוסטרו; המענק יחולק עד למשכורת חודשית אחת לעובד ולרבות לעובד מרכזי ולא יותר מ-20,000 ש"ח לעובד ולרבות לעובד מרכזי.

5.6 על אף האמור בסעיף 5.5 (א) (ב) לעיל ולמען הסדר הטוב יובהר, כי בשנת 2017, לאור הפריקטיים המשמעותיים שאותם קידם הבנק במהלך השנה אישרו ועדת התגמול והדירקטוריון העברה חד פעמית של 300 אלפי ש"ח מסעיף 5.5 (א) לסעיף 5.5(ב) לעיל בכדי לחלק לעובדים מצטיינים (לא כולל עובדים מרכזיים) לשנת 2017, גם אם הבנק לא יעמוד בתנאי הסף המזכה בחלוקת יתרת בונוס למצטיינים (עמידה בשיעור תשואה של 6%) אך יעמוד ביתר התנאים לחלוקת יתרת בונוס מצטיינים.

6. הדרכים בהן הבנק מתאים את התגמול כדי להתחשב בביצועים לטווח ארוך יותר

6.1 במסמכי מדיניות התגמול הקיימים נקבע הסדר לפריסת התגמול המשתנה, הסדר המחזק את ביסוס הרכיב המשתנה על ביצועים ארוכי טווח ולפיו תשלום המענק המשתנה, כולל הסדר לפיו ככל שהתגמול המשתנה שהוענק לנושא המשרה אינו עולה על 40% מהתגמול הקבוע של אותו נושא משרה, הפריסה והדחייה של התגמול המשתנה תהיה כדלקמן: 40% ממנו יידחה ויפרס על פני שנתיים בקו ישר ותשלומו של כל תשלום יותנה בעמידה בשיעור תשואה של 6% ומעלה לגבי השנה בה אמור להשתלם התשלום ובכך שלא יהיה במתן אותו חלק מהתגמול המשתנה הנדחה כדי לפגוע ביחסי הלימות ההון הנדרשים על-פי הוראות המפקח על בנקים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון. היה ובשנה מסוימת שיעור התשואה יהיה נמוך מ-6% ו/או הבנק לא עמד ביחס הלימות ההון הנדרשים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון אזי התשלום הנדחה לא ישולם וידחה לשנה הבאה (להלן: "מועד התשלום המעודכן"). במקרה בו שיעור התשואה בדוחות הכספיים המתפרסמים בסמוך לפני מועד התשלום המעודכן יהיה נמוך משיעור תשואה של 6% ו/או הבנק לא עמד ביחס הלימות ההון הנדרשים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון, אותו חלק מהמענק המשתנה הנדחה יבוטל ונושא המשרה לא יהיה זכאי לקבלו.

6.2 ככל שהתגמול המשתנה שהוענק לנושא המשרה עלה על 40% מהתגמול הקבוע של אותו נושא משרה, הפריסה והדחייה של התגמול המשתנה יהיה כדלקמן: 50% מהתגמול המשתנה יידחה ויפרס על פני שלוש שנים בקו ישר ותשלומו של כל תשלום יותנה בעמידה בשיעור תשואה של 6% ומעלה לגבי השנה בה אמור להשתלם התשלום ובכך שלא יהיה במתן אותו חלק מהתגמול המשתנה הנדחה כדי לפגוע ביחסי הלימות ההון הנדרשים על-פי הוראות המפקח על בנקים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון. היה ובשנה מסוימת שיעור התשואה יהיה נמוך מ-6% ו/או הבנק לא עמד ביחס הלימות ההון הנדרשים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון אזי התשלום הנדחה לא ישולם וידחה לשנה הבאה (להלן: "מועד התשלום המעודכן"). במקרה בו שיעור התשואה בדוחות הכספיים המתפרסמים בסמוך לפני מועד התשלום המעודכן יהיה נמוך משיעור תשואה של 6% ו/או הבנק לא עמד ביחס הלימות ההון הנדרשים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי הלימות ההון, אותו חלק מהמענק המשתנה הנדחה יבוטל ונושא המשרה לא יהיה זכאי לקבלו. ההסדר חל על כלל נושאי המשרה והעובדים המרכזיים שאינם נושאי משרה. אלא אם כן, התגמול המשתנה שהוענק לנושא משרה ו/או עובד מרכזי שאינו נושא משרה בגין שנת המענק לא עלה על שישית (1/6) מהתגמול הקבוע של אותו נושא משרה ו/או עובד מרכזי שאינו נושא משרה באותה שנה ואז ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להחליט שאין צורך בדחיית תשלום כלשהו בגין אותו תגמול משתנה.

6.3 עוד נקבעה במסמכי מדיניות התגמול הקיימים התניה שלפיה נושא המשרה, עובד ועובד מרכזי שאינו נושא משרה, יחזיר לבנק, בתנאים המפורטים במדיניות, סכומים ששולמו לו כחלק מתנאי הכהונה והעסקה, אם שולמו לו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק (Claw back). כמו כן, הוספה התניה כי כל תגמול משתנה יוענק וישולם בכפוף להתניה שהינו בר השבה בהתקיימותם של קריטריונים מוגדרים הקבועים במסמכי מדיניות התגמול הקיימים. בהתייחס לעובדים ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

תקופת ההשבה תהיה קצובה ל-5 שנים ממועד הענקת המענק המשתנה. לגבי עובדים מרכזיים שהינם נושאי משרה כהגדרתם בחוק החברות, תוארך תקופת ההשבה בשנתיים נוספות בהתקיים התנאים הקבועים בהוראה. דירקטוריון הבנק לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, יהיה רשאי להאריך את תקופת ההשבה, מעבר לשנתיים הנוספות, ככל שהחקירה הרלוונטית טרם הסתיימה וטרם התבררה מידת אחריותו של נושא המשרה.

7. צורות תגמול משתנה:

7.1 בהתאם להוראה 301A, נקבעו יחסים בין התגמול המשתנה לתגמול הקבוע, כך שבכל מקרה התגמול המשתנה לנושא המשרה לא יעלה על 100% מעלות השכר עבור כל נושא משרה, בכפוף למפורט להלן ולמגבלות ולכללים הקבועים בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים.

7.2 התגמול המשתנה על-פי מסמכי מדיניות התגמול הקיימים כולל תגמול בדרך של תשלום מזומן בלבד ואינו כולל מניות או מכשירים מבוססי מניות וצורות אחרות.

7.3 מעבר לתגמול המשתנה השנתי, כפי שפורט בהרחבה לעיל, מסמכי מדיניות התגמול הקיימים כוללים אפשרות להעניק מענקים מיוחדים כגון:

(א) מענק בנסיבות מיוחדות לנושאי המשרה (למעט יו"ר ומנכ"ל) - ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים להעניק מענק בנסיבות מיוחדות לנושאי המשרה כאמור לעיל בשנה בה שיעור התשואה בפועל נמוך משיעור התשואה המינימאלי אך לא פחות משיעור תשואה של 6% ובכפוף לעמידה ביחסי הלימות ההון הנדרשים על-פי הוראות המפקח על הבנקים ובמתווה שקבע הדירקטוריון לצורך עמידה ביחסי ההון. היקף המענק הכולל מוגבל לסכום לא מהותי שלא יעלה על 150,000 ש"ח תוך קביעת תקרה של עד משכורת אחת לנושא משרה.

(ב) בונוס מצטיינים לעובדים ולעובדים מרכזיים (בתחילת כל שנה על המנכ"ל יהיה להציג לאישור ועדת התגמול את העקרונות לחלוקת בונוס המצטיינים לעובדים ולעובדים מרכזיים): מנכ"ל הבנק יהיה רשאי להעניק בונוס מצטיינים לעובדים ולעובדים מרכזיים בסכום שלא יעלה על 1,150,000 ש"ח בתנאים כמפורט בסעיף 5.5. לעיל.

בשנת 2017 התכנסה ועדת התגמול 8 פעמים כאשר התגמול ששולם לחבריה במהלך השנה עמד על כ-100,152 ש"ח (כולל מע"מ).

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
פיצויים		
62.1	66.3	סכום ההתחייבות
62.3	62.6	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
(0.2)	3.7	עודף ההתחייבות (נכס) על נכסי התוכנית
-	3.7	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
0.2	-	עודף נכסי התוכנית שנכלל בסעיף "נכסים אחרים"
הטבות אחרות*		
5.2	5.9	סכום ההתחייבות
-	-	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
5.2	5.9	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית
5.2	5.9	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
-	-	עודף נכסי התוכנית שנכלל בסעיף "נכסים אחרים"
סה"כ		
5.2	9.6	עודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
0.2	-	עודף נכסי התוכנית מעל ההתחייבות בגין הטבות לעובדים שנכלל בסעיף "נכסים אחרים"

* כולל בעיקר הפרשות לחופשה ולמענק יובלות.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

תכניות להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה		
		מחויבות בגין הטבה חזויה (עתודה לפיצויי פרישה) בתחילת השנה
57.8	62.1	
		עלות שירות
3.5	3.6	
		עלות ריבית
1.8	1.6	
		עלויות אחרות
-	1.6	
(0.4)	3.2	הפסד אקטוארי (רווח)
(0.6)	(5.8)	הטבות ששולמו
62.1	66.3	מחויבות בגין הטבה חזויה (עתודה לפיצויי פרישה) בסוף השנה
59.8	64.6	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף השנה
ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית		
		שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת השנה
58.7	62.3	
		תשואה בפועל על נכסי התכנית
0.6	1.9	
		הפקדות לתכנית על-ידי התאגיד הבנקאי
3.6	3.4	
(0.6)	(5.0)	הטבות ששולמו
62.3	62.6	שווי הוגן של נכסי התכנית (יעודה לפיצויי פרישה) בסוף השנה
0.2	(3.7)	מצב המימון - נכס (התחייבות) נטו שהוכר בסוף השנה
ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד		
		סכומים שהוכרו בסעיף נכסים אחרים
0.2	-	
		סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
-	3.7	
0.2	(3.7)	נכס (התחייבות) נטו שהוכר בסוף השנה
ד. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס		
		רווח (הפסד) אקטוארי נטו
2.3	(1.1)	
		התחייבות נטו בגין המעבר
(1.3)	(1.3)	
1.0	(2.4)	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר
ה. תכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התכנית		
		מחויבות בגין הטבה חזויה
62.1	66.3	
		מחויבות בגין הטבה מצטברת
59.8	64.6	
(62.3)	(62.6)	שווי הוגן של נכסי התכנית

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
תכניות להטבה מוגדרת (המשך)
2. הוצאה לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד			
3.4	3.5	3.6	עלות שירות
1.9	1.8	1.6	עלות ריבית
-	-	1.6	עלויות אחרות
(1.5)	(0.7)	(1.7)	תשואה חזויה על נכסי תכנית הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
(0.4)	(0.3)	(0.3)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
(0.3)	-	-	התחייבות (נכס) נטו בגין מעבר ⁽¹⁾
(0.7)	(0.3)	(0.3)	סה"כ הפחתות של סכומים שלא הוכרו
3.1	4.3	4.8	סך עלות ההטבה, נטו
<p>(1) הפחתה של רווחים אקטואריים הנובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון ורווחים או הפסדים אקטואריים שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון, כל אלה כפי שהוגדרו ביום 1 בינואר 2013 (מועד יישום לראשונה של כללי חשבוונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא זכויות עובדים) ואשר נכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר.</p>			
ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס			
0.7	(0.3)	2.9	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
0.4	0.3	0.3	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
(0.2)	-	-	הפחתה של התחייבות (נכס) נטו בגין המעבר
0.9	-	3.2	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
3.1	4.3	4.8	סך עלות ההטבה נטו
4.0	4.3	8.0	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר
ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2018 לפני השפעת המס			
(0.3)	-	-	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
-	-	-	נכס (התחייבות) נטו בגין המעבר
-	-	-	עלות (זיכוי) נטו בגין שירות קודם
(0.3)	-	-	סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

3. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה		
3.1%	2.6%	שיעור היוון
1.5%	1.5%	שיעור עליית המדד
9.0%	9.0%	שיעור עזיבה
1.0%	1.0%	שיעור גידול ריאלי בתגמול
2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה		
1.5%	1.5%	שיעור היוון
2.4%	2.6%	תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי התוכנית
1.0%	1.0%	שיעור גידול ריאלי בתגמול

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס *

תוכנית פרישה				
קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		
ליום 31 בדצמבר				
2016	2017	2016	2017	
12.6	22.4	(10.3)	(14.6)	שיעור היוון
(0.1)	(0.1)	0.1	0.1	שיעור עזיבה
(10.8)	(15.3)	13.3	23.6	שיעור גידול ריאלי בתגמול

* ניתוח הרגישות ניתן רק בגין הנחות שיש להן השפעה מהותית על המחויבות.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

4. נכסי תכנית

א. הרכב השווי הוגן של נכסי תכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2016				2017				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
								סוג נכס
0.2	-	-	0.2	0.4	-	-	0.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
20.1	-	-	20.1	20.1	-	-	20.1	מניות
								אגרות חוב:
8.2	-	-	8.2	8.9	-	-	8.9	ממשלתיות
25.0	13.1	5.8	6.1	24.4	13.5	5.2	5.7	קונצרניות
33.2	13.1	5.8	14.3	33.3	13.5	5.2	14.6	סך הכל אגרות חוב
8.8	8.0	0.3	0.5	8.6	7.9	0.3	0.4	אחר
62.3	21.1	6.1	35.1	62.4	21.4	5.5	35.5	סך הכל

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוג נכסים ויעד הקצאה לשנת 2018

% מנכסי התכנית		יעד הקצאה	
ליום 31 בדצמבר		2018	
2016	2017	%	
0.3%	1%	0%-3%	מזומנים ופקדונות בבנקים
32.3%	32%	29%-41%	מניות
			אגרות חוב:
13.1%	14%	0%-25%	ממשלתיות
40.1%	39%	18%-54%	קונצרניות
53.2%	53.3%		סך הכל אגרות חוב
14.2%	13.8%	2%-26%	אחר
100.0%	100.0%		סך הכל

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

4. נכסי תכנית (המשך)

ג. התנועה בשווי ההוגן של נכסי תכנית ששווים נמדד על בסיס שימוש בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)

התנועה בשנת 2017			
תשואה בפועל על נכסי התכנית			
יתרת פתיחה	רווחים, רכישות, מכירות וסילוקים, נטו	יתרת סגירה	
			סוג נכס
13.1	0.4	13.5	קונצרניות
8.0	(0.1)	7.9	אחר
21.1	0.3	21.4	סך הכל

התנועה בשנת 2016			
תשואה בפועל על נכסי התכנית			
יתרת פתיחה	רווחים, רכישות, מכירות וסילוקים, נטו	יתרת סגירה	
			קונצרניות
9.5	3.6	13.1	קונצרניות
7.2	0.8	8.0	אחר
16.7	4.4	21.1	סך הכל

5. תזרימי מזומנים

הפקדות בפועל		
תחזית*	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2017	2016
3.5	3.4	3.6

א. הפקדות

הפקדות

* אומדן ההפקדות שצפוי לשלמן לתוכניות להטבה מוגדרת במהלך שנת הכספים הנוכחית.

ב. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד

שנה

6.1	2018
6.2	2019
6.8	2020
5.7	2021
5.1	2022
21.4	2023-2027
25.7	2028 ואילך
77.0	סך הכל

ביאור 24 - עסקאות תשלום מבוסס מניות

1 מנכ"ל הבנק הקודם

על-פי תנאי העסקתו של המנכ"ל הקודם, מר אוריאל פז, אשר סיים את כהונתו כמנכ"ל הבנק ביום 31 באוקטובר 2015. מר פז היה זכאי לאופציות משני סוגים - יחידות מסוג A ויחידות מסוג B. כמות יחידות האופציות מסוג A תשתנה בהתאם לתשואת מניית הבנק.

במקרה של ניתוק יחסי עובד-מעביד בין הבנק מר אוריאל פז, יהיו האופציות שהבשילו ניתנות למימוש תוך 180 יום ממועד ניתוק יחסי עובד-מעביד, שאם לא כן יפקעו.

מר פז סיים את כהונתו כמנכ"ל הבנק ביום 31 באוקטובר 2015, ולא מימש את האופציות שהבשילו בתוך התקופה הנ"ל ובהתאם לכך, כל האופציות שהוקצו פקעו ביום 30 באפריל 2016.

בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2017 ו-2016 לא נרשמו תקבולים בגין אופציות למנכ"ל הבנק הקודם. האומדן לשוויין הכלכלי של האופציות אשר חושב על-ידי מעריך חיצוני תוך שימוש במודל הבינומי הוערך בכ-4.2 מיליוני ש"ח, אשר סווגו עם פקיעת האופציות במהלך שנת 2016 כפרמיה.

2 מנהלים בכירים

א. למועד דוח זה, לשני מנהלים בכירים בבנק יחידות פאנטום (מסוג A ו-B) שהוענקו להם על-פי תכנית להקצאת יחידות פאנטום שאושרה בדירקטוריון הבנק ביום 29 בנובמבר 2011. (להלן: "המנהלים" ו"התוכנית"). יתרת היחידות שהוקצו על-פי התכנית למנהלים אחרים על-פי התכנית פקעו עם ניתוק יחסי עובד-מעביד עמם על-פי הוראות בתכנית.

ב. היחידות הוענקו ללא תמורה. כל יחידת פאנטום מקנה את הזכות לקבל, לאחר מימושה, תמורה המשקפת את ההפרש שבין ממוצע מחיר מניית הבנק ב-30 ימי העסקים שקדמו למועד המימוש לבין תוספת המימוש. יחידות הפאנטום יהיו ניתנות למימוש למשך תקופה של 48 חודשים ממועד ההבשלה של כל מנה, כפוף להוראות תוכנית האופציות.

ג. למועד דוח זה, נותרו בידי שני המנהלים הבכירים כאמור לעיל 3 מנות (מתוך 4) הניתנות למימוש בהיקף לא מהותי.

ביאור 25א - הון עצמי

א. הון המניות הרשום של הבנק ליום 31 בדצמבר 2017 מורכב מ-100,250,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח כל אחת (ליום 31 בדצמבר 2016 - דומה). ההון המונפק והנפרע ליום 31 בדצמבר 2017 - 70,517,741 מניות רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב (ליום 31 בדצמבר 2016 - דומה).

ב. דיבידנדים

1. מדיניות ומגבלות בחלוקת הדיבידנדים

ביום 27 באפריל 2017, החליט דירקטוריון הבנק לאמץ מדיניות חלוקת דיבידנד מעודכנת ("מדיניות חלוקת דיבידנד"). בהתאם למדיניות זו, ניתן יהיה לחלק כדיבידנד עד 30% מהרווח הנקי של הבנק בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק ובכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון הרגולטורים החלים עליו גם לאחר חלוקת הדיבידנד. עוד נקבע במדיניות, כי בהגעה ליעדי הלימות ההון ארוכי הטווח ובמתווה עולה כפי שהנחה הדירקטוריון את הנהלת הבנק לפעול על-פיהן (נכון למועד הדוח המייד, 10.5% יחס הון עצמי רובד 1), ניתן יהיה לחלק דיבידנד בסכום של עד 50% מהרווח הנקי ובכפוף לעמידה בכל יתר התנאים הדרושים לחלוקה על-פי דין ולמגבלות החלות על הבנק (לפרטים אודות מדיניות חלוקת הדיבידנד הקודמת של הבנק, [ראה ביאור 25א\(ב\)](#) לדוח הכספי של הבנק לשנת 2016).

חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 והוראות בנק ישראל ולמגבלות החלות על הבנק, ולכן נסיבות מסוימות יכול וימנעו מהבנק את האפשרות לחלק דיבידנד.

מדיניות חלוקת הדיבידנד תישאר בתוקפה כל עוד לא החליט הדירקטוריון אחרת ועשויים להיות בה שינויים מעת לעת ואין באמור בה כדי לגרוע מסמכות דירקטוריון הבנק להחליט מעת לעת בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין ובהוראות רגולטוריות החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או על שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד בגין תקופה מסוימת.

מובהר בזה, למען הסר ספק, כי אין באישור מדיניות חלוקת דיבידנד כדי ליצור התחייבות כלפי צד שלישי כלשהו לחלוקה של דיבידנד בפועל ו/או מועדי תשלום דיבידנד ו/או שיעורו וכי כל חלוקה של דיבידנד בפועל יהיה כפוף לעמידה בכל התנאים הדרושים לחלוקה על-פי דין ולמגבלות החלות על הבנק בהתייחס לחלוקה ולהחלטה ספציפית של הדירקטוריון.

המידע האמור לעיל בדבר חלוקת הדיבידנד מהווה מידע צופה פני עתיד, העשוי שלא להתממש כולו או חלקו או להתממש באופן שונה מכפי שנצפה. מידע זה מתבסס על הערכות ותחזיות שונות שהיו בפני דירקטוריון הבנק. מידע זה יכול שלא יתממש בשל שינויים העשויים לחול בגורמים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. הגורמים המשפיעים כוללים תחזיות והערכות לגבי שינויים במצב הכלכלי במשק, חקיקה, הוראות גורמי פיקוח ואחרים ושינויים ברווחיות הבנק בתכנית האסטרטגית, ובתכנית העבודה.

2. חלוקת דיבידנדים

להלן פירוט אודות חלוקת הדיבידנדים בבנק בשנים 2015-2017:

שנה	במיליוני ש"ח
2017	7.1
2016	13.8
2015	17.1

ביום 4 בינואר 2018, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד ביניים בסך 5.5 מיליוני ש"ח. הדיבידנד בסך 0.078 ש"ח לכל מניה רגילה 1 ש"ח ע"נ שולם ב-28 בינואר 2018, לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 14 בינואר 2018 (המועד הקובע).

ביאור 25 - הון עצמי - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1 הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 והוראה 299 בדבר "מדידה והלימות ההון".

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
א. בנתוני המאחד		
1 - הון לצורך חישוב יחס ההון		
800.4	822.9	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
-	-	הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
352.1	407.6	הון רובד 2, לאחר ניכויים
1,152.5	1,230.5	סך הכל הון כולל
2 - יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
7,148.4	7,286.2	סיכון אשראי
21.2	42.8	סיכויי שוק
753.9	768.5	סיכון תפעולי
7,923.5	8,097.5	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3 - יחס ההון לרכיבי סיכון		
10.1%	10.2%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.5%	15.2%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.8%	9.9%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
13.3%	13.4%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאחד)		
1 - הון עצמי רובד 1		
808.3	837.3	הון עצמי
-	-	הבדלים בין הון עצמי לבין הון עצמי רובד 1
808.3	837.3	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:		
(0.8)	(0.4)	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
(7.1)	(14.0)	מיסים נדחים לקבל
(7.9)	(14.4)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1
800.4	822.9	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2 - הון רובד 2		
263.3	316.9	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
88.8	90.7	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
352.1	407.6	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	ניכויים - הון רובד 2
352.1	407.6	סך הכל הון רובד 2

(1) יחסי ההון הנדרשים על-ידי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015 בתוספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו ישמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
		ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1
10.0%	10.1%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת הוראות המעבר ⁽²⁾⁽¹⁾
0.1%	0.1%	השפעת הוראות המעבר
10.1%	10.2%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר השפעת הוראות המעבר בהוראה 299

2 יחס כיסוי הנזילות (LCR) לפי הוראות המפקח על הבנקים (בנתוני המאוחד)⁽³⁾
מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 221 בדבר יחס כיסוי נזילות.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
458%	243%	יחס כיסוי הנזילות
100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

3 יחס המינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (בנתוני המאוחד)
מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 218 בדבר יחס מינוף.

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
800.4	822.9	הון רובד 1
14,973.1	14,414.2	סך החשיפות
5.3%	5.7%	יחס המינוף
5.0%	5.0%	יחס המינוף המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

(1) לתאריך המאזן לא קיימת השפעה בגין תוכנית התייעלות.
(2) לרבות השפעת כללי חשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.
(3) המידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א - התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
		יתרת אשראי מפקדונות לפי מידת גביה ⁽²⁾
910.3	748.9	מטבע ישראלי צמוד למדד
44.2	46.7	מטבע ישראלי לא צמוד
954.5	795.6	סך הכל
		מידע על העמדת הלוואות במהלך השנה
0.9	3.1	הלוואות מפקדונות לפי מידת הגביה
1.2	1.6	הלוואות עומדות
2.1	4.7	סך הכל

ליום 31 בדצמבר						
2016		2017				
סך הכל	סך הכל	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	עד שנה
						תזרימים בגין עמלת גביה ומרווחי ריבית בגין הפעילות במידת גביה ⁽³⁾
59.1	44.4	0.7	7.8	10.0	16.4	9.5
51.3	37.8	0.4	5.8	8.3	14.5	8.8

- (1) אשראים ופיקדונות מפקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראים עם עמלת גביה.
 (2) הלוואות עומדות ופקדונות ממשלה שניתנו בגינם, בסך 27.8 מיליוני ש"ח (2016 - 52.6 מיליוני ש"ח), לא נכללו בביאור זה.
 (3) כולל מגזר מטבע חוץ ומגזר שקלי הלא צמוד שאינו עולה על 10% מסך הפקדונות לפי מידת גביה.
 (4) היוון בוצע לפי שיעור של 3.51% (2016 - 3.67%).
 (5) הנתונים אינם לוקחים בחשבון הערכה של פירע"נת מוקדמים.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב - תביעות משפטיות

- 1 הבנק הינו צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שנקטו נגדו לקוחותיו, או לקוחותיו בעבר, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילות הבנק במהלך העסקים הרגיל. לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות ולגבי תביעות אשר לא תדחנה או תבוטלנה, נכללו בדוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובעות, במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.
- 2 ביום 17 באוגוסט 2016 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו כתב תביעה ובקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק וכן כנגד תשעה בנקים נוספים, בטענה לפיה הבנקים גובים מעסקים שהינם לקוחותיהם ואשר אינם נכללים בהגדרת "עסק קטן", עמלות שלא בהתאם למה שמותר להם לגבות על-פי תעריפוניהם. לכן, מבקשות התובעות לחייב את הבנקים להשיב ללקוחות אלו את העמלות הללו, אשר נגבו, לטענתן, שלא כדין. כמו כן, מבקשות התובעות כי ינתן צו עשה כנגד הנתבעים אשר יאסור עליהם להוסיף ולגבות עמלות מהלקוחות האמורים שלא לפי תעריפוניהם. התובעות העריכו כי סכום הנזק שנגרם לקבוצה כולה על-ידי עשרת הבנקים הנתבעים, עומד על כמיליארד ש"ח. הואיל והיקף העמלות הרלוונטיות אשר שולמו על-ידי לקוחות בנק ירושלים, בעלי המאפיינים האמורים, בתקופה נשוא התביעה, הינו זניח, אזי בהתאם גם ההיקף הכספי של התביעה האמורה ככל שהיא מתייחסת לבנק ירושלים אינו מהותי. ביום 7 במאי 2017 קבע בית המשפט כי על כל אחת מהמבקשות להפקיד ערובה בסך 250,000 ש"ח וזאת עד ליום 8 ביוני 2017. כן נקבע, כי מבקשת שלא תבצע הפקדה כאמור תימחק בבקשתה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 29 במאי 2017, הגישה המבקשת 1 בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על ההחלטה בבקשה להפקדת ערובה וכן בקשה לעיכוב ביצוע ובקשה לצירוף ראיה. בקשת רשות הערעור נדחתה, והמבקשת לא הפקידה ערובה. לפיכך, ביום 7 בנובמבר 2017 ניתנה החלטה המוחקת את הבקשה לאישור התביעה הייצוגית.
- 3 ביום 17 בנובמבר 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי - המחלקה הכלכלית בתל אביב תובענה ובקשה לאישור התובענה כייצוגית כנגד הבנק וכנגד מספר נתבעים נוספים שכינה כדירקטורים בכלל, בטענה לפיה כלל בטוחה, בכובעה כמנהל תיקים, ביצעה עבור לקוחותיה עסקאות בניירות ערך של חברות מקבוצת אי.די.בי, וזאת תוך העדפה של האינטרסים שלה ושל חברות שונות בקבוצת אי.די.בי על פני האינטרסים של לקוחותיה. לטענת התובע, הפרה כלל בטוחה את הוראות הדין, לרבות הוראות חוק העיסוק בייעוץ השקעות, שעניין חובת האמונים של כלל בטוחה כלפי לקוחותיה, חובתה ליידע את לקוחותיה על ניגוד עניינים הקיים לה בביצוע פעולות כאמור ומבלי לקבל את הסכמתם מראש עובר לביצועה של כל עסקה שיש בה משום ניגוד עניינים וכן איסור על העדפת נכסים פיננסיים של כלל בטוחה או תאגיד הקשור אליה. לטענת התובע הוא היה קשור בהסכם לניהול השקעות עם כלל בטוחה, אשר רכשה לתיקו ניירות ערך של חברות מקבוצת אי.די.בי, ובפעולותיה גרמה לו כלל בטוחה הפסדים משמעותיים. סכום התביעה האישית מוערך בכ-19,000 ש"ח. המבקש ציין כי לא ניתן להעריך בשלב זה את סכום התביעה הקבוצתית. ביום 30 ביוני 2015 הגישה כלל פיננסים, בשם הבנק, את תגובת הבנק לבקשה. בינואר 2016 הוגשה תשובת המבקש לתגובת המשיבים.
- ביום 8 בינואר 2017 ניתנה החלטה בבקשת האישור (להלן: "החלטה") המאשרת את ניהול התובענה כייצוגית כנגד כלל בטוחה, ודוחה את הבקשה בנוגע לדירקטורים. חברי הקבוצה כפי שנקבעו בהחלטה הינם "כל מי שקיבל שירותי ניהול השקעות מחברת כלל פיננסים בטוחה ("בטוחה") ובמסגרת ניהול התיקים רכשה עבורו בטוחה (או מי מטעמה) ניירות ערך, בלי שהתקבל אישורו מראש ביחס לכל עסקה כאמור, וכתוצאה מהרכישה כאמור נגרם לו נזק. כן, נקבע בהחלטה כי הקבוצה תכלול את מי שבוצעו בחשבונות רכישות של ניירות ערך כאמור בתקופה של עד 7 שנים טרם הגשת בקשת האישור ועד המועד בו הושלמה עסקת המיזוג של כלל בטוחה לבנק ירושלים. ביום 28 במאי 2017 הוגש כתב הגנה מטעם הבנק. ביום 17 בדצמבר 2017 הוגש כתב תשובה מטעם המבקש.
- ביום 6 באוגוסט 2013 רכש בנק ירושלים את מלוא מניות כלל בטוחה מחברת כלל פיננסים בע"מ, אשר החזיקה ב-100% ממניות כלל בטוחה. לפיכך, בהתאם להסכם הרכישה, אחראי הבנק גם להתחייבויות וחובות כלל בטוחה בגין תביעה זו, ככל שתהיינה. זאת, בכפוף להתחייבות כלל פיננסים לשפות את הבנק בגין נזקים הנובעים מאירועים שאירעו בכלל בטוחה לפני מועד המכירה ובכללם תשלום על-פי פסק דין שינתן בתביעה זו, ככל שינתן, ככל שהסך הכולל של נזקים אלו יעלה על 2.5 מיליוני ש"ח. ביום 21 בדצמבר 2014 הודיעו כלל פיננסים בע"מ, כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ לבנק ירושלים כי כלל פיננסים בע"מ המחתה את התחייבויותיה וזכויותיה על-פי סעיף 10 להסכם הרכישה לכלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ. לפיכך, כיום חלה התחייבותה לשיפוי של כלל פיננסים בע"מ על כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ. להערכת הנהלת הבנק, המתבססת על הערכת יועציו המשפטיים באשר לסיכויי התביעה, ההפרשה שנכללה בדוחות הכספיים בניכוי השיפוי הינה נאותה.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

- 4 ביום 5 ביוני 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו תובענה ובקשה לאישור התובענה כייצוגית כנגד הבנק וכנגד 10 בנקים נוספים, בטענה לפיה הבנק גבה עמלות החזרת חוב מלקוחותיו שלא כדין, במקרים בהם החיוב אשר לא כובד בחשבון הלקוח היה בסכום נמוך יותר מגובה העמלה שגבה הבנק בגין החזרת החיוב. לתובע אין עילת תביעה אישית כנגד בנק ירושלים, אך הוא מעריך שהנזק שלטענתו נגרם לכלל לקוחות בנק ירושלים מהתנהלות הבנק במקרים נשוא התביעה הינו כ-200 אלפי ש"ח, ומעמיד תביעתו כנגד הבנק על סך זה. טרם הוגשה תגובת הבנק לבקשה ולתביעה, ולפיכך טרם ניתן להעריך את סיכויי התביעה.
- 5 ביום 6 באוגוסט 2017 הוגשה והתקבלה בבנק בקשה, שהוגשה לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז, לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק, שעניינה ביטול הטבות בעמלות עו"ש הנגבות מלקוחות, אשר לפי הנתען זכאים להטבות אלו ללא הגבלה בזמן. לפי הנתען, לקוחות אלו הוטעו, לכאורה, על-ידי הבנק במסגרת פרסומים שהופצו על-ידו. בין היתר ביקשו התובעים כי בית המשפט יחייב את הבנק לשלם לקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג פיצוי בסך כולל 9.2 מיליוני ש"ח או כל סכום אחר אותו ימצא בית המשפט הנכבד לנכון לפסוק בנסיבות העניין וכן ייתן צו המחייב את הבנק ליתן לתובעים וליתר חברי הקבוצה פטור מעמלות העו"ש עד למועד סגירת החשבון על-ידם. טרם הוגשה תגובת הבנק לבקשה ולתביעה ולפיכך, טרם ניתן להעריך את סיכויי התביעה.
- 6 ביום 30 ביולי 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישור התובענה כייצוגית כנגד הבנק בטענה כי הבנק גובה מלקוחותיו דמי ניהול פקדון נירות ערך בגין ניירות ערך שבעבר נסחרו בבורסה ונמחקו ממסחר בבורסה בניגוד לקבוע בדיון ולתעריפון הבנק ליחיד/עסק קטן. כמו כן, עוד נטען כי הבנק גובה בניגוד לדיון גם דמי ניהול פקדון נירות ערך שמעולם לא נרשמו למסחר בבורסה. ביום 26 בנובמבר 2017 ניתן פסק דין במסגרתו אושרה בקשת הסתלקות מוסכמת שהוגשה על-ידי הצדדים.
- 7 ביום 9 בנובמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק, בטענה לפיה במסגרת אירוע פריצה שאירע במהלך חודש ינואר 2016 לאתר "מסחר בבורסה - ירושלים ברוקראז" פורסם מידע רגיש בנוגע ללקוחות הבנק. לטענת המבקש, התנהלות הבנק בהקשר זה מהווה הפרה של חוק הגנת הפרטיות, הוראות הפיקוח על הבנקים וכן רשלנות. על בסיס עילות תביעה אלו, הגיש המבקש כנגד הבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית על סך 3 מיליוני ש"ח (כאשר מדובר באומדן הכפוף לשינויים). על הבנק להגיש תשובתו לבקשת האישור עד ליום 4 במרץ 2018. בשלב זה לא ניתן לדעת את סיכויי התביעה בשל השלב המקדמי בו נמצאת התביעה.
- 8 נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לבנק אין חשיפה מהותית בגין תביעות שהוגשו נגדו אשר ההסתברות להתממשותן אינה קלושה למעט כמפורט בסעיף 3 לביאור זה.

ג - התחייבויות תלויות אחרות

1. בחודש ינואר 2012 אושרה באסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק החלטה, לפיה יעניק הבנק למי שיכנהו מעת לעת כנושאי משרה בבנק ובחברות הבנות שלו התחייבות לשיפוי בגין חבות כספית שתוטל על מי מהם ובגין הוצאות התדיינות סבירות הקשורות לרשימת אירועים שצורפה כנספח לכתב ההתחייבות. מתן השיפוי מותנה בקיומם של התנאים המפורטים בכתב ההתחייבות וסכום השיפוי המירבי לנושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות במצטבר לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק.
- ביום 30 לאוקטובר 2016, אישרה מחדש האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק הענקת כתב התחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות ענין אישי בהענקת כתבי התחייבות לשיפוי להם, לתקופה של שלוש שנים נוספות, שתחילתה ביום 9 לאוקטובר 2016 (המועד בו יחלפו 3 שנים מהמועד בו אושרו כתבי השיפוי למר זלמן שובל, מר גדעון שובל ומר משה באואר). באותם תנאים של כתבי התחייבות לשיפוי הנוכחים שאושרו בחודש אוקטובר 2013 כאמור לעיל לכל יתר נושאי המשרה ובכלל זה לדירקטורים האחרים ולדירקטורים האמורים.
2. במסגרת הקמת החברה, "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ, חברה בת בשליטה מלאה של הבנק (להלן: "מימון והנפקות") התחייב הבנק לשפות את מימון והנפקות בגין כל התחייבויותיה, זאת בכדי לעמוד בדרישות הוראות המפקח על הבנקים בנושא יחס הון מזערי (סעיף 4 להוראה 311 להוראות ניהול בנקאי תקין).
- במסגרת הנפקות לציבור של תעודות התחייבות על-ידי מימון והנפקות, התחייב הבנק כלפי מימון והנפקות והנאמן לאותן הנפקות לקיים את כל תנאיהן של תעודות ההתחייבות אשר הונפקו על-ידי ושיוחזקו על-ידי הציבור. למועד

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

הדוח, יתרת התחייבות הבנק הינה ל-144 מיליון ש"ח ע"נ אגרות חוב (סדרה ח'), 711 מיליון ש"ח ע"נ (סדרה ט'), 100 מיליון ש"ח ע"נ כתבי התחייבות נדחים (סדרה י"ד), 131 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים (סדרה 10), 128 מיליון ש"ח ע"נ כתבי התחייבות נדחים (סדרה 11), 106 מיליון ש"ח ע"נ כתבי התחייבויות נדחים (סדרה 12) ו-403 מיליון ש"ח ע"נ אגרות חוב (סדרה י"ג) שהונפקו על-ידי מימון והנפקות. התחייבות הבנק הנ"ל אינה ניתנת לביטול או לשינוי מאחר שתלויות בהן זכויות בעלי תעודות הפיקדון.

3. ביום 6 באוגוסט 2013 רכש בנק ירושלים את מלוא מניות כלל בטוחה מחברת כלל פיננסיים בע"מ, אשר החזיקה ב-100% ממניות כלל בטוחה. לפיכך, בהתאם להסכם הרכישה, אחראי הבנק גם להתחייבויות וחובות כלל בטוחה בגין פעילות העבר שלה, ככל שתהיינה, ובכלל זה בגין תביעות קיימות כנגד כלל בטוחה אשר הוערכו לצורכי ייחוס עלויות הרכישה בסך כולל של 5 מיליון ש"ח (מהוון ליום הרכישה - 4.6 מיליון ש"ח). זאת, בכפוף להתחייבות כלל פיננסיים לשפות את הבנק בגין נזקים הנובעים מאירועים שארעו בכלל בטוחה לפני מועד המכירה, ככל שהסך הכולל של נזקים אלו יעלה על 2.5 מיליון ש"ח (מהוון ליום הרכישה 2.3 מיליון ש"ח). בנוסף אחראי הבנק כתוצאה מעסקת הרכישה גם בגין התחייבויות לשיפוי של גופים שונים אשר רכשו פעילויות שונות מכלל בטוחה לפני מועד המכירה. זאת, בכפוף להתחייבות כלל פיננסיים לשפות את הבנק בגין נזקים הנובעים מאירועים שארעו בכלל בטוחה לפני מועד המכירה, ככל שהסך הכולל של נזקים אלו יעלה על 30 אלפי ש"ח.

ד - התקשרויות

הבנק וחברה מאוחדת התקשרו בחוזה שכירות ארוכי טווח הכוללים אופציה להארכה. דמי השכירות לתשלום בשנים הבאות בגין התקשרויות כאמור, הינם כדלהלן:

הבנק	מאוחד			
	31 בדצמבר			
2016	2017	2016	2017	
2.6	5.1	17.2	17.7	שנה ראשונה
1.9	5.2	17.3	17.7	שנה שנייה
1.9	3.3	17.0	15.3	שנה שלישית
1.8	3.1	14.7	12.0	שנה רביעית
1.4	11.4	107.3	105.6	שנה חמישית ואילך
9.6	28.1	173.5	168.3	סה"כ חוזה שכירות לזמן ארוך

ביאור 27 - שעבודים, תנאים מגבילים ובטחונות

א על-פי חוקי העזר של מסלקת מעו"ף בע"מ (להלן: "מסלקת מעו"ף"), נדרש הבנק כחבר מסלקת מעו"ף להפקיד בטחונות נזילים עבור מלוא החשיפה בגין הפעילות בנגזרים ועבור חלקו בקרן הסיכונים. לצורך זה, שיעבד הבנק לטובת מסלקת מעו"ף את זכויותיו בחשבונות הבאים:

1. חשבון במסלקת הבורסה על שם מסלקת מעו"ף בו מופקדות איגרות חוב ממשלתיות בשווי מלא דרישת הבטחונות מלקוחות הבנק ובגין חלקו של הבנק בקרן הסיכונים (להלן: "חשבון הבטוחות"). שווי איגרות החוב שהופקדו ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכם בסך של 156.4 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2016 - 295.7 מיליוני ש"ח).
 2. חשבון בבנק לאומי לישראל בע"מ על שם מסלקת מעו"ף בו יופקדו מזומנים בשווי של לא פחות מ-25% מחלקו של הבנק בקרן הסיכונים, וכן יופקדו בחשבון זה מזומנים שישולמו כפירות של ניירות ערך שיופקדו בחשבון הבטוחות של הבנק. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 הופקדו כספים בחשבון זה בסך של 8.0 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2016 - 14.5 מיליוני ש"ח).
- החשבונות המפורטים לעיל משועבדים בשעבוד צף לטובת מסלקת מעו"ף וכן משועבדים גם בשעבוד קבוע לטובת מסלקת מעו"ף.
- ב - כחבר הבורסה נדרש הבנק להפקיד בטחונות נזילים להבטחת קיום כל התחייבויות לקוחות הבנק כלפי מסלקת הבורסה בגין עסקאות שבוצעו במסלקת הבורסה ולהבטחת חלקם בקרן הסיכונים של מסלקת הבורסה. לצורך זה, שיעבד הבנק לטובת מסלקת הבורסה בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה את זכויותיו בחשבונות הבאים:
1. חשבון במסלקת הבורסה על שמה ואשר מנוהל עבור הבנק בו מופקדות איגרות חוב ממשלתיות בשווי מלא דרישת הבטוחות מלקוחות הבנק ובגין חלקו של הבנק בקרן הסיכונים. שווי איגרות החוב שהופקדו ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכם בסך של 19.1 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2016 - 17.7 מיליוני ש"ח).
 2. חשבון בבנק לאומי לישראל בע"מ ע"ש מסלקת הבורסה בו יופקדו מזומנים בשווי של לא פחות מ-25% מחלקו של הבנק בקרן הסיכונים, וכן יופקדו בחשבון זה מזומנים שישולמו כפירות של ניירות ערך שיופקדו בחשבון הבטוחות של הבנק. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 הופקדו כספים בחשבון זה בסך של 7.0 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2016 - 4.6 מיליוני ש"ח).
- ג - לצורך הבטחת אשראי שנתן או יתן בנק ישראל לבנק במסגרת פעילות הבנק במערכת זה"ב (RTGS), שיעבד הבנק לטובת בנק ישראל, על-פי הסכם עמו מיום 24 בינואר 2011, אגרות חוב בהן מחזיק הבנק ואשר הופקדו או יופקדו בחשבון יעודי המתנהל בבורסה לני"ע על שם בנק ישראל. השעבוד הינו ללא הגבלה בסכום. ליום 31 בדצמבר 2017 לא שועבדו בטוחות (ליום 31 בדצמבר 2016 - 0 מיליוני ש"ח).
- ד - במסגרת הסכם מיום 21 בנובמבר 2016 למכירת תיק הלוואות לאיילון חברה לביטוח בע"מ ואיילון פנסיה וגמל בע"מ (להלן, ביחד ולחוד: "איילון"), המחה הבנק לטובת איילון 80% מכלל זכויותיו והתחייבויותיו בתיק הלוואות ובבטחונות הלוואות. סך הלוואות שהומחו לאיילון על-פי ההסכם עמד ביום 31 בדצמבר 2017 על סך של כ-82.4 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2016 - 102.1 מיליוני ש"ח).
- הודעה בגין המחאת הזכויות נרשמה בספרי הבנק אצל רשם החברות.

פירוט ניירות ערך אשר שועבדו לטובת מסלקת המעו"ף ומסלקת הבורסה כמפורט לעיל (במיליוני ש"ח)

המאוחד		
ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
78.9	59.1	ניירות ערך זמינים למכירה
234.5	116.5	ניירות ערך למסחר
313.4	175.6	סה"כ

ביאור 28 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

א - יישום הוראות המפקח בדבר מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

פעילות הבנק כמתווך פיננסי חושפת אותו למגוון סיכונים ובכלל זה סיכונים שוק. סיכונים שוק כוללים בין היתר סיכונים בסיס, סיכונים ריבית, סיכונים לתנודתיות בשערי החליפין וסיכונים בקצב האינפלציה. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים שוק, כאמור לעיל, מבצע הבנק בין היתר עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כדי להקטין את החשיפה שלו לסיכונים שוק. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים הינה כמתווך, סוחר או כמשתמש סופי. לבנק מכשירים פיננסיים נגזרים כגון עסקאות עתידיות להחלפה בין מטבעות (Swap), וחוזים עתידיים להגנה על שערי מטבע (Future, Forward). הבנק אינו מבצע עסקאות באופציות לחשבונו (נוסטרו) למעט לצרכי גידור.

העסקאות במכשירים הפיננסיים הנגזרים נרשמות לפי שווי הוגן ושינויים בשוויים ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד.

הבנק מתקשר בחוזים שבפני עצמם אינם מכשירים נגזרים אך הם מכילים נגזרים משובצים. לגבי כל חוזה, הבנק מעריך האם המאפיינים הכלכליים של הנגזר המשובץ קשורים באופן ברור והדוק לאלה של החוזה המארח וקובע האם מכשיר נפרד עם אותם תנאים כשל המכשיר המשובץ היה מקיים את ההגדרה של מכשיר נגזר. כאשר נקבע שהנגזר המשובץ בעל מאפיינים כלכליים שאינם קשורים באופן ברור והדוק למאפיינים הכלכליים של החוזה המארח, וכן שמכשיר נפרד עם אותם תנאים היה כשיר כמכשיר נגזר, הנגזר המשובץ מופרד מהחוזה המארח ומטופל כנגזר בפני עצמו. נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החוזה המארח.

ביאור 28 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (במאוחד ובבנק)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב - היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2017				
סך הכל	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
א. נגזרים ALM (2)(1)				
172.8	-	172.8	-	-
534.5	-	-	254.5	280.0
707.3	-	172.8	254.5	280.0
* מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
254.5	-	-	254.5	-
ב. נגזרים אחרים (1)				
175.6	-	-	141.7	-
חוזי Futures				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
4,646.5	4,581.7	64.8	-	-
4,646.5	4,581.7	64.8	-	-
חוזי אופציה שנסחרים אחרים				
2,213.2	2,213.2	-	-	-
2,213.2	2,213.2	-	-	-
13,861.1	-	-	-	-
ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
86.8	-	-	86.8	-
113.9	-	113.9	-	-
14,769.1	-	286.7	341.3	280.0
סך כל הסכום הנקוב				
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים ALM (2)(1)				
1.2	-	1.2	-	-
3.3	-	0.4	0.9	2.0
ב. נגזרים אחרים (1)				
62.8	62.4	0.4	-	-
62.9	62.4	0.4	0.1	-
ג. נגזרים אשראי				
1.1	-	-	1.1	-
-	-	-	-	-
65.1	62.4	1.6	1.1	-
66.2	62.4	0.8	1.0	2.0
סך כל שווי הוגן ברוטו חיובי (בנכסים)				
סך כל שווי הוגן ברוטו שלילי (בהתחייבויות)				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) כלל היתרה כמופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 28 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2016				
סך הכל	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
א. נגזרים ALM ⁽²⁾⁽¹⁾				
328.8	-	328.8	-	-
402.7	-	-	352.7	50.0
731.5	-	328.8	352.7	50.0
חוזי Forward				
*Swaps				
סה"כ				
352.7	-	-	352.7	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
ב. נגזרים אחרים ⁽¹⁾				
175.6	-	-	175.6	-
חוזי Futures				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
3,291.5	3,150.8	140.7	-	-
3,291.5	3,150.8	140.7	-	-
חוזי אופציה אחרים				
2,181.9	2,181.9	-	-	-
2,181.9	2,181.9	-	-	-
11,122.4	10,665.4	281.4	175.6	-
סה"כ				
ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
98.3	-	-	98.3	-
17.9	-	17.9	-	-
11,970.1	10,665.4	628.1	626.6	50.0
סך כל הסכום הנקוב				
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים ALM ⁽²⁾⁽¹⁾				
6.8	-	3.1	3.7	-
2.3	-	1.0	1.3	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
שווי הוגן ברוטו שלילי				
ב. נגזרים אחרים				
144.3	143.9	0.4	-	-
144.4	143.9	0.4	0.1	-
151.1	143.9	3.5	3.7	-
סך כל שווי הוגן ברוטו חיובי (בנכסים)				
146.7	143.9	1.4	1.4	-
סך כל שווי הוגן ברוטו שלילי (בהתחייבויות)				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) כלל היתרה כמפה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 28 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (במאוחד ובבנק) (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 בדצמבר 2017					
סך הכל	אחרים	דילרים / בחקרים	בנקים	בורסות	
65.1	1.1	7.8	2.1	54.1	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1.1)	(1.1)	-	-	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
64.0	-	7.8	2.1	54.1	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
40.0	-	17.9	3.2	18.9	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
104.0	-	25.7	5.3	73.0	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
66.2	-	7.9	3.4	54.9	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
0.3	-	-	0.3	-	ביטחון במזומן ששועבד
65.9	-	7.9	3.1	54.9	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2016					
סך הכל	אחרים	דילרים / בחקרים	בנקים	בורסות	
151.1	-	38.1	8.0	105.0	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(2.7)	-	-	(2.7)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
148.4	-	38.1	5.3	105.0	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
40.3	-	8.1	8.0	24.2	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
188.7	-	46.2	13.3	129.2	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
146.7	-	26.4	2.4	117.9	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
0.3	-	-	0.3	-	ביטחון במזומן ששועבד
146.4	-	26.4	2.1	117.9	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביאור 28 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד - פירוט מועדי פרעון (סכומי ערך נקוב)

סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 3 חודשים		עד 3 חודשים	
		מעל שנה	ועד 5 שנים		
ליום 31 בדצמבר 2017					
280.0	-	150.0	100.0	30.0	חוזי ריבית (שקל - מדד)
483.0	86.8	41.5	213.0	141.7	חוזי ריבית (אחר)
416.3	-	-	32.2	384.1	חוזי מטבע חוץ
13,589.8	-	214.6	180.5	13,194.7	חוזים בגין מניות
14,769.1	86.8	406.1	525.7	13,750.5	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2016					
50.0	-	-	50.0	-	חוזי ריבית (שקל - מדד)
626.6	265.0	186.0	-	175.6	חוזי ריבית (אחר)
628.1	-	-	85.7	542.4	חוזי מטבע חוץ
10,665.4	-	403.1	11.2	10,251.1	חוזים בגין מניות
11,970.1	166.7	589.1	146.9	10,969.1	סך הכל

- (1) ההפרש הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על החבות של הלווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.
- (2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 64.1 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.16 - 151.1 מיליוני ש"ח) הכלולה בסעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א - כללי

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים, מיום 3 בנובמבר 2014, החל מהדוח הכספי לשנת 2015, הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים מתבצע בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. הגילוי המלא נכלל לראשונה בדוח ליום 31 במרץ 2016 ומספרי ההשוואה סווגו מחדש בהתאם לסיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים, נכון ליום 1 בינואר 2016.

ב - הגדרות

- אנשים פרטיים - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להן חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדיר ואחר".
- מגזר בנקאות פרטית - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- עסק - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- מחזור פעילות - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- עסק זעיר - עסק שמחזור פעילותו קטן מ-10 מיליוני ש"ח.
- עסק קטן - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-10 מיליוני ש"ח וקטן מ-50 מיליוני ש"ח.
- עסק בינוני - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-50 מיליוני ש"ח וקטן מ-250 מיליוני ש"ח.
- עסק גדול - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-250 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי - כולל את הפעילויות הבאות: פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך ובמכשירים נגזרים, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של התאגיד הבנקאי, עסקאות רכש חוזר ושאיילה של ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך, פעילות ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באגרות חוב זמינות למכירה ובאגרות חוב המוחזקות לפדיון, שלא שויכו למגזרי נגזרים שהם חלק מניהול נכסים והתחייבויות, פיקדונות בבנקים ומבנקים בארץ ובעולם, פקדונות בממשלות ושל ממשלות, פעילות השקעה ריאלית - השקעה במניות זמינות למכירה אחר - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, שירותי ייעוץ, פעילויות מכירה וניהול תיקי אשראי ופעילות פיתוח מוצרים פיננסיים.
- נכסים בניהול - ניירות ערך של לקוחות, הלוואות בניהול הבנק ונכסים הנובעים מפעילות לפי מידת הגבייה.

ג - הכללים העיקריים שישומו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית, נטו

מרווח המתקבל מההפרש בין ריבית האשראי שהועמד ללקוחות המגזר לבין מחיר הכסף (מחיר ההעברה הכלכלי התואם את מגזר ההצמדה ואת מח"מ האשראי).

וכן רווח המתקבל מההפרש בין ריבית הפיקדון שניתן ללקוחות המגזר לבין מחיר הכסף (מחיר ההעברה הכלכלי התואם את מגזר ההצמדה ואת מח"מ הפקדון).

הכנסות שאינן מריבית

הכנסות שאינן מריבית נזקפות ישירות למגזר בו מסווגת פעילות הלקוח.

הוצאות בגין הפסדי אשראי

ההפרשה נזקפה למגזר הפעילות בו מסווגת פעילות הלקוח אשר בגינה בוצעה ההפרשה. באופן דומה, גביה מהפרשה שבוצעה או הקטנתה יוחסה אף היא למגזר בו מסווגת פעילות הלקוח.

הוצאות תפעוליות ואחרות

הוצאות ישירות הניתנות לזיהוי, נזקפו ספציפית למגזרי הפעילות. יתרת ההוצאות העקיפות או ההוצאות הישירות שלא ניתן היה לשייכן באופן ישיר, יוחסו על-פי מודל לפיו הוצאות אלו מיוחסות בהתאם לחלקן היחסי של המשרות הישירות במגזר מסך המשרות בבנק, המהווה אומדן מיטבי להיקף פעילות הלקוח במגזר הפעילות.

מיסים על הכנסה

המיסים חושבו על-פי שיעור המס האפקטיבי ויוחסו בהתאם לכל מגזר.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017								
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
473.5	-	4.5	-	15.6	35.1	-	418.3	הכנסות ריבית מחיצוניים
110.1	-	35.6	6.2	1.2	3.7	13.5	49.9	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
363.4	-	(31.1)	(6.2)	14.4	31.4	(13.5)	368.4	מחיצוניים
-	-	55.6	8.0	(2.0)	(4.3)	18.1	(75.4)	בינמגזרי
363.4	-	24.5	1.8	12.4	27.1	4.6	293.0	סך הכנסות ריבית, נטו
125.5	-	(0.6)	19.0	11.3	26.4	5.4	64.0	סך הכנסות שאינן מריבית
488.9	-	23.9	20.8	23.7	53.5	10.0	357.0	סך ההכנסות
36.9	-	-	-	0.7	(2.4)	-	38.6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
399.8	-	10.9	45.9	7.9	26.3	15.4	293.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
52.2	-	13.0	(25.1)	15.1	29.6	(5.4)	25.0	רווח (הפסד) לפני מיסים
15.2	-	3.7	(7.3)	4.5	8.7	(1.6)	7.2	הפרשה למיסים על הרווח
37.0	-	9.3	(17.8)	10.6	20.9	(3.8)	17.8	רווח נקי (הפסד)
								מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:
207.0	-	6.1	27.6	2.4	11.6	6.4	152.9	הוצאות ישירות
192.8	-	4.8	18.3	5.5	14.7	9.0	140.5	הוצאות עקיפות
172.7	-	12.6	(4.8)	14.5	31.4	2.6	116.4	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
13,450.5	-	3,628.2	13.1	487.9	923.1	9.5	8,388.7	יתרה ממוצעת של נכסים
9,754.4	-	-	13.1	420.0	923.1	9.5	8,388.7	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
9,772.4	-	-	22.1	357.8	786.9	10.5	8,595.1	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
41.2	-	-	-	16.9	8.8	-	15.5	יתרת חובות פגומים
165.0	-	-	-	-	2.7	-	162.3	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
12,631.4	-	1,985.8	898.5	560.2	926.0	1,625.8	6,635.1	יתרה ממוצעת של התחייבויות
10,577.9	-	-	898.5	504.9	913.6	1,625.8	6,635.1	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
10,560.1	-	-	727.4	615.2	896.9	1,619.5	6,701.1	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
7,961.6	-	479.3	43.4	683.0	1,114.7	20.9	5,620.3	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
8,097.5	-	528.7	34.4	597.4	1,102.0	17.1	5,817.9	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
10,285.9	-	-	-	2,946.5	848.7	2,661.4	3,829.3	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
								פיצול הכנסות ריבית נטו:
306.0	-	-	-	12.0	26.5	-	267.5	מרווח מפעילות מתן אשראי
29.2	-	-	1.8	0.4	0.6	4.6	21.8	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
28.2	-	24.5	-	-	-	-	3.7	אחר
363.4	-	24.5	1.8	12.4	27.1	4.6	293.0	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017					
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	מגזר משקי בית			
		סך הכל משקי בית	אחר ⁽²⁾	הלוואות לדיוור	
418.3	-	418.3	145.9	272.4	הכנסות ריבית מחיצוניים
63.4	13.5	49.9	49.9	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
					הכנסות ריבית, נטו:
354.9	(13.5)	368.4	96.0	272.4	מחיצוניים
(57.3)	18.1	(75.4)	57.4	(132.8)	בינמגזרי
297.6	4.6	293.0	153.4	139.6	סך הכנסות ריבית, נטו
69.4	5.4	64.0	38.4	25.6	סך הכנסות שאינן מריבית
367.0	10.0	357.0	191.8	165.2	סך ההכנסות
38.6	-	38.6	40.2	(1.6)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
308.8	15.4	293.4	223.4	70.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
19.6	(5.4)	25.0	(71.8)	96.8	רווח (הפסד) לפני מיסים
5.6	(1.6)	7.2	(20.9)	28.1	הפרשה למיסים על הרווח
14.0	(3.8)	17.8	(50.9)	68.7	רווח נקי (הפסד)
					מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:
159.3	6.4	152.9	119.9	33.0	הוצאות ישירות
149.5	9.0	140.5	103.5	37.0	הוצאות עקיפות
119.0	2.6	116.4	21.6	94.8	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
8,398.2	9.5	8,388.7	1,302.8	7,085.9	יתרה ממוצעת של נכסים
8,398.2	9.5	8,388.7	1,302.8	7,085.9	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
8,605.6	10.5	8,595.1	1,317.0	7,278.1	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
15.5	-	15.5	14.2	1.3	יתרת חובות פגומים
162.3	-	162.3	9.9	152.4	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
8,260.9	1,625.8	6,635.1	6,635.1	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
8,260.9	1,625.8	6,635.1	6,635.1	-	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
8,320.6	1,619.5	6,701.1	6,701.1	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
5,641.2	20.9	5,620.3	1,605.5	4,014.8	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
5,835.0	17.1	5,817.9	1,596.6	4,221.3	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
6,490.7	2,661.4	3,829.3	2,950.5	878.8	יתרה ממוצעת של נכסים בנייהול
					פיצול הכנסות ריבית נטו:
267.5	-	267.5	130.9	136.6	מרווח מפעילות מתן אשראי
26.4	4.6	21.8	21.8	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
3.7	-	3.7	0.7	3.0	אחר
297.6	4.6	293.0	153.4	139.6	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(2) מגזר זה כולל את הפעילות של כרטיסי האשראי, אשר היקפה אינו מהותי.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017							
סך הכל	מגזר עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
50.7	15.6	-	15.6	35.1	2.6	32.5	הכנסות ריבית מחיצוניים
4.9	1.2	0.8	0.4	3.7	3.4	0.3	הוצאות ריבית מחיצוניים
							הכנסות ריבית, נטו:
45.8	14.4	(0.8)	15.2	31.4	(0.8)	32.2	מחיצוניים
(6.3)	(2.0)	1.1	(3.1)	(4.3)	3.1	(7.4)	בינמגזרי
39.5	12.4	0.3	12.1	27.1	2.3	24.8	סך הכנסות ריבית, נטו
37.7	11.3	0.6	10.7	26.4	10.0	16.4	סך הכנסות שאינן מריבית
77.2	23.7	0.9	22.8	53.5	12.3	41.2	סך ההכנסות
(1.7)	0.7	-	0.7	(2.4)	-	(2.4)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
34.2	7.9	-	7.9	26.3	10.6	15.7	הוצאות תפעוליות ואחרות
44.7	15.1	0.9	14.2	29.6	1.7	27.9	רווח (הפסד) לפני מיסים
13.2	4.5	0.3	4.2	8.7	0.6	8.1	הפרשה למיסים על הרווח
31.5	10.6	0.6	10.0	20.9	1.1	19.8	רווח נקי (הפסד)
							מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:
14.0	2.4	-	2.4	11.6	5.2	6.4	הוצאות ישירות
20.2	5.5	-	5.5	14.7	5.4	9.3	הוצאות עקיפות
45.9	14.5	0.6	13.9	31.4	5.1	26.3	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
1,411.0	487.9	67.9	420.0	923.1	191.9	731.2	יתרה ממוצעת של נכסים
1,343.1	420.0	-	420.0	923.1	191.9	731.2	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
1,144.7	357.8	-	357.8	786.9	70.5	716.4	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
25.7	16.9	-	16.9	8.8	0.5	8.3	יתרת חובות פגומים
2.7	-	-	-	2.7	-	2.7	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
1,486.2	560.2	190.4	369.8	926.0	585.9	340.1	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,418.5	504.9	135.1	369.8	913.6	573.5	340.1	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
1,512.1	615.2	236.7	378.5	896.9	522.4	374.5	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
1,797.7	683.0	39.4	643.6	1,114.7	94.5	1,020.2	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,699.4	597.4	47.1	550.3	1,102.0	72.5	1,029.5	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
3,795.2	2,946.5	2,585.3	361.2	848.7	797.7	51.0	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
							פיצול הכנסות ריבית נטו:
38.5	12.0	-	12.0	26.5	2.1	24.4	מרווח מפעילות מתן אשראי
1.0	0.4	0.3	0.1	0.6	0.2	0.4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	-	-	-	-	אחר
39.5	12.4	0.3	12.1	27.1	2.3	24.8	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017					
מגזר ניהול פיננסי ⁽³⁾					
סך הכל	אחר	פעילות השקעה ריאלית	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות למסחר	
4.5	-	-	4.0	0.5	הכנסות ריבית מחיצוניים
35.6	-	-	35.6	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו:
(31.1)	-	-	(31.6)	0.5	מחיצוניים
55.6	-	-	56.1	(0.5)	בינמגזרי
24.5	-	-	24.5	-	סך הכנסות ריבית, נטו
(0.6)	2.5	-	(2.6)	(0.5)	סך הכנסות שאינן מריבית
23.9	2.5	-	21.9	(0.5)	סך ההכנסות
10.9	0.5	-	5.6	4.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
13.0	2.0	-	16.3	(5.3)	רווח (הפסד) לפני מיסים
3.7	0.7	-	4.6	(1.6)	הפרשה למיסים על הרווח (חסכון במס)
9.3	1.3	-	11.7	(3.7)	רווח נקי (הפסד)
					מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:
6.1	0.5	-	2.6	3.0	הוצאות ישירות
4.8	-	-	3.0	1.8	הוצאות עקיפות
12.6	1.4	-	13.6	(2.4)	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
3,628.2	-	-	3,174.9	453.3	יתרה ממוצעת של נכסים
1,985.8	-	-	1,701.3	284.5	יתרה ממוצעת של התחייבויות
-	-	-	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
-	-	-	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
479.3	-	-	455.0	24.3	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
528.7	-	-	501.9	26.8	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
					מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית
(0.4)	-	-	(0.4)	-	הפרשי שער, נטו
0.5	-	-	0.5	-	הפרשי מדד, נטו
(1.5)	-	-	(1.0)	(0.5)	חשיפות ריבית נטו
-	-	-	-	-	חשיפות למניות, נטו
21.0	-	-	21.0	-	מרווחי ריבית שמשוייכים לניהול פיננסי
19.6	-	-	20.1	(0.5)	סך הכל הכנסות ריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית על בסיס צבירה
1.8	-	-	1.8	-	רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת ערך שאינה זמנית של אגרות חוב
-	-	-	-	-	שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד
2.5	2.5	-	-	-	הכנסות אחרות שאינן מריבית
4.3	2.5	-	1.8	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
23.9	2.5	-	21.9	(0.5)	סך הכל הכנסות ריבית, נטו והכנסות מימון שאינן מריבית

(3) בהתאם להוראות המעבר לשנת 2017, לא הוצגו מספרי השוואה, של גילוי נפרד זה.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*								
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
438.3	-	6.0	-	15.5	42.6	-	374.2	הכנסות ריבית מחיצוניים
95.3	-	31.0	8.4	0.1	1.5	13.4	40.9	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
343.0	-	(25.0)	(8.4)	15.4	41.1	(13.4)	333.3	מחיצוניים
-	-	52.3	10.7	(3.6)	(8.1)	15.9	(67.2)	בינמגזרי
343.0	-	27.3	2.3	11.8	33.0	2.5	266.1	סך הכנסות ריבית, נטו
167.8	-	35.4	22.0	8.8	29.3	6.4	65.9	סך הכנסות שאינן מריבית
510.8	-	62.7	24.3	20.6	62.3	8.9	332.0	סך ההכנסות
30.4	-	-	-	1.3	(0.4)	0.1	29.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
386.5	-	8.3	44.5	7.4	26.7	14.7	284.9	הוצאות תפעוליות ואחרות
93.9	-	54.4	(20.2)	11.9	36.0	(5.9)	17.7	רווח (הפסד) לפני מיסים
38.3	-	22.4	(8.2)	4.9	14.9	(2.4)	6.7	הפרשה למיסים על הרווח
55.6	-	32.0	(12.0)	7.0	21.1	(3.5)	11.0	רווח נקי (הפסד)
								מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:
199.7	-	5.2	24.7	2.4	11.4	5.9	150.1	הוצאות ישירות
186.8	-	3.1	19.8	5.0	15.3	8.8	134.8	הוצאות עקיפות
178.3	-	38.5	(0.2)	11.9	36.3	1.7	90.1	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
14,190.3	-	3,823.0	41.4	633.1	1,350.1	6.6	8,336.1	יתרה ממוצעת של נכסים
10,252.9	-	-	41.4	518.7	1,350.1	6.6	8,336.1	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
9,892.6	-	-	2.2	408.9	1,191.0	6.3	8,284.2	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
45.9	-	-	-	13.6	16.6	-	15.7	יתרת חובות פגומים
153.1	-	-	-	-	5.1	-	148.0	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
13,390.7	-	2,336.2	1,090.5	546.0	968.0	1,583.5	6,866.5	יתרה ממוצעת של התחייבויות
10,940.2	-	-	1,090.5	431.7	968.0	1,583.5	6,866.5	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
10,868.3	-	-	1,005.2	483.2	929.7	1,595.8	6,854.4	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
8,131.4	-	485.4	49.1	559.7	1,436.4	23.9	5,576.9	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
7,923.5	-	455.4	41.9	620.0	1,222.2	21.8	5,562.2	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
11,540.7	-	-	-	3,569.2	1,337.4	2,447.5	4,186.6	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
								פיצול הכנסות ריבית נטו:
291.9	-	-	-	13.9	31.0	-	247.0	מרווח מפעילות מתן אשראי
20.0	-	-	2.3	0.2	1.3	2.5	13.7	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
31.1	-	27.3	-	(2.3)	0.7	-	5.4	אחר
343.0	-	27.3	2.3	11.8	33.0	2.5	266.1	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.
* סווג מחדש.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)
אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*					
מגזר משקי בית					
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	סך הכל משקי בית	אחר ⁽²⁾	הלוואות לדיוור	
374.2	0.0	374.2	132.3	241.9	הכנסות ריבית מחיצוניים
54.3	13.4	40.9	40.9	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
					הכנסות ריבית, נטו:
319.9	(13.4)	333.3	91.4	241.9	מחיצוניים
(51.3)	15.9	(67.2)	43.9	(111.1)	בינמגזרי
268.6	2.5	266.1	135.3	130.8	סך הכנסות ריבית, נטו
72.3	6.4	65.9	38.4	27.5	סך הכנסות שאינן מריבית
340.9	8.9	332.0	173.7	158.3	סך ההכנסות
29.5	0.1	29.4	37.3	(7.9)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
299.6	14.7	284.9	218.2	66.7	הוצאות תפעוליות ואחרות
11.8	(5.9)	17.7	(81.8)	99.5	רווח (הפסד) לפני מיסים
4.3	(2.4)	6.7	(33.6)	40.3	הפרשה למיסים על הרווח
7.5	(3.5)	11.0	(48.2)	59.2	רווח נקי (הפסד)
					מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:
156.0	5.9	150.1	118.5	31.6	הוצאות ישירות
143.6	8.8	134.8	99.7	35.1	הוצאות עקיפות
91.8	1.7	90.1	10.6	79.5	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
8,342.7	6.6	8,336.1	1,283.3	7,052.8	יתרה ממוצעת של נכסים
8,342.7	6.6	8,336.1	1,283.3	7,052.8	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
8,290.5	6.3	8,284.2	1,270.1	7,014.1	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
15.7	-	15.7	15.7	-	יתרת חובות פגומים
148.0	-	148.0	10.6	137.4	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
8,450.0	1,583.5	6,866.5	6,866.5	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
8,450.0	1,583.5	6,866.5	6,866.5	-	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
8,450.2	1,595.8	6,854.4	6,854.4	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
5,600.8	23.9	5,576.9	1,445.3	4,131.6	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
5,584.0	21.8	5,562.2	1,574.3	3,987.9	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
6,634.1	2,447.5	4,186.6	3,145.6	1,041.0	יתרה ממוצעת של נכסים בנייהול
					פיצול הכנסות ריבית נטו:
247.0	-	247.0	121.6	125.4	מרווח מפעילות מתן אשראי
16.2	2.5	13.7	13.7	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
5.4	-	5.4	-	5.4	אחר
268.6	2.5	266.1	135.3	130.8	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(2) מגזר זה כולל את הפעילות של כרטיסי האשראי, אשר היקפה אינו מהותי.
* סווג מחדש.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*							
מגזר עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾			מגזר עסקים קטנים וזעירים			סך הכל	
סך הכל	סך הכל	אחר	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן		
58.1	15.5	-	15.5	42.6	1.6	41.0	הכנסות ריבית מחיצוניים
1.6	0.1	0.1	-	1.5	1.3	0.2	הוצאות ריבית מחיצוניים
							הכנסות ריבית, נטו:
56.5	15.4	(0.1)	15.5	41.1	0.3	40.8	מחיצוניים
(11.7)	(3.6)	0.1	(3.7)	(8.1)	2.1	(10.2)	בינמגזרי
44.8	11.8	-	11.8	33.0	2.4	30.6	סך הכנסות ריבית, נטו
38.1	8.8	0.3	8.5	29.3	12.7	16.6	סך הכנסות שאינן מריבית
82.9	20.6	0.3	20.3	62.3	15.1	47.2	סך ההכנסות
0.9	1.3	-	1.3	(0.4)	0.2	(0.6)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
34.1	7.4	-	7.4	26.7	11.9	14.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
47.9	11.9	0.3	11.6	36.0	3.0	33.0	רווח (הפסד) לפני מיסים
19.8	4.9	0.1	4.8	14.9	1.3	13.6	הפרשה למיסים על הרווח
28.1	7.0	0.2	6.8	21.1	1.7	19.4	רווח נקי (הפסד)
							מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:
13.8	2.4	-	2.4	11.4	5.7	5.7	הוצאות ישירות
20.3	5.0	-	5.0	15.3	6.2	9.1	הוצאות עקיפות
48.2	11.9	0.2	11.7	36.3	6.5	29.8	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
1,983.2	633.1	114.4	518.7	1,350.1	332.9	1,017.2	יתרה ממוצעת של נכסים
1,868.8	518.7	-	518.7	1,350.1	332.9	1,017.2	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
1,599.9	408.9	-	408.9	1,191.0	350.8	840.2	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
30.2	13.6	-	13.6	16.6	0.6	16.0	יתרת חובות פגומים
5.1	-	-	-	5.1	-	5.1	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
1,514.0	546.0	278.5	267.5	968.0	592.4	375.6	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,399.7	431.7	164.2	267.5	968.0	592.4	375.6	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
1,412.9	483.2	172.2	311.0	929.7	528.8	400.9	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
1,996.1	559.7	3.7	556.0	1,436.4	66.8	1,369.6	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,842.2	620.0	2.1	617.9	1,222.2	103.5	1,118.7	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,906.6	3,569.2	3,346.4	222.8	1,337.4	1,323.0	14.4	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
							פיצול הכנסות ריבית נטו:
44.9	13.9	-	13.9	31.0	1.5	29.5	מרווח מפעילות מתן אשראי
1.5	0.2	-	0.2	1.3	0.9	0.4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(1.6)	(2.3)	-	(2.3)	0.7	-	0.7	אחר
44.8	11.8	-	11.8	33.0	2.4	30.6	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.
* סווג מחדש.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015*								
סך הכל	מגזר עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾			מגזר עסקים קטנים וזעירים			משקי בית	
	סכומים שלא הוקצו	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית		
406.3	-	12.7	-	13.9	43.5	0.2	336.0	הכנסות ריבית מחיצוניים
72.2	-	23.9	9.4	-	0.7	11.8	26.4	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
334.1	-	(11.2)	(9.4)	13.9	42.8	(11.6)	309.6	מחיצוניים
-	-	53.0	10.6	(2.1)	(9.4)	14.7	(66.8)	בימגזרי
334.1	-	41.8	1.2	11.8	33.4	3.1	242.8	סך הכנסות ריבית, נטו
142.7	5.8	0.9	26.4	10.8	23.2	5.2	70.4	סך הכנסות שאינן מריבית
476.8	5.8	42.7	27.6	22.6	56.6	8.3	313.2	סך ההכנסות
40.4	-	-	-	-	(1.1)	-	41.5	הוצאות בגין הפסדי אשראי
365.8	-	9.1	45.6	7.1	25.3	13.3	265.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
70.6	5.8	33.6	(18.0)	15.5	32.4	(5.0)	6.3	רווח (הפסד) לפני מיסים
22.0	1.8	10.5	(5.6)	4.8	10.1	(1.6)	2.0	הפרשה למיסים על הרווח
48.6	4.0	23.1	(12.4)	10.7	22.3	(3.4)	4.3	רווח נקי (הפסד)
								מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:
192.5	-	6.2	25.0	2.4	11.3	5.8	141.8	הוצאות ישירות
173.3	-	2.9	20.6	4.7	14.0	7.5	123.6	הוצאות עקיפות
151.5	-	11.4	1.8	13.9	31.8	1.7	90.9	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
13,979.7	-	4,105.9	6.8	795.3	1,130.0	4.7	7,937.0	יתרה ממוצעת של נכסים
9,683.8	-	-	6.8	605.3	1,130.0	4.7	7,937.0	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
10,000.9	-	-	-	607.3	1,200.9	5.0	8,187.7	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
25.7	-	-	-	-	9.9	-	15.8	יתרת חובות פגומים
178.4	-	-	-	-	3.1	-	175.3	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
13,206.2	-	1,922.7	1,143.2	341.6	1,134.3	1,631.5	7,032.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות
11,093.5	-	-	1,143.2	151.6	1,134.3	1,631.5	7,032.9	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
11,019.0	-	-	1,378.8	167.7	1,115.6	1,594.0	6,762.9	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
7,904.5	-	569.1	81.3	598.9	1,370.3	23.4	5,261.5	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
8,013.8	-	570.4	82.0	662.5	1,296.5	22.9	5,379.5	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
12,883.0	-	-	12.5	4,015.4	936.9	3,113.7	4,804.5	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
								פיצול הכנסות ריבית נטו:
265.6	-	-	0.3	11.5	30.9	-	222.9	מרווח מפעילות מתן אשראי
19.0	-	-	0.7	0.1	1.6	2.4	14.2	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
49.5	-	41.8	0.2	0.2	0.9	0.7	5.7	אחר
334.1	-	41.8	1.2	11.8	33.4	3.1	242.8	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.
* סווג מחדש.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015*					
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	מגזר משקי בית			
		סך הכל משקי בית	אחר ⁽²⁾	הלוואות לדיוור	
336.2	0.2	336.0	116.8	219.2	הכנסות ריבית מחיצוניים
38.2	11.8	26.4	26.4	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
					הכנסות ריבית, נטו:
298.0	(11.6)	309.6	90.4	219.2	מחיצוניים
(52.1)	14.7	(66.8)	34.6	(101.4)	בינמגזרי
245.9	3.1	242.8	125.0	117.8	סך הכנסות ריבית, נטו
75.6	5.2	70.4	38.8	31.6	סך הכנסות שאינן מריבית
321.5	8.3	313.2	163.8	149.4	סך ההכנסות
41.5	-	41.5	40.8	0.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
278.7	13.3	265.4	201.0	64.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
1.3	(5.0)	6.3	(78.0)	84.3	רווח (הפסד) לפני מיסים
0.4	(1.6)	2.0	(23.4)	25.4	הפרשה למיסים על הרווח
0.9	(3.4)	4.3	(54.6)	58.9	רווח נקי (הפסד)
147.6	5.8	141.8	111.3	30.5	מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:
131.1	7.5	123.6	89.7	33.9	הוצאות ישירות
92.6	1.7	90.9	10.7	80.2	הוצאות עקיפות
					רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
7,941.7	4.7	7,937.0	1,064.4	6,872.6	יתרה ממוצעת של נכסים
7,941.7	4.7	7,937.0	1,064.4	6,872.6	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
8,192.7	5.0	8,187.7	1,167.0	7,020.7	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
15.8	-	15.8	15.8	-	יתרת חובות פגומים
175.3	-	175.3	10.7	164.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
8,664.4	1,631.5	7,032.9	7,032.9	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
8,664.4	1,631.5	7,032.9	7,032.9	-	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
8,356.9	1,594.0	6,762.9	6,762.9	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
5,284.9	23.4	5,261.5	1,267.2	3,994.3	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
5,402.4	22.9	5,379.5	1,330.9	4,048.6	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
7,918.2	3,113.7	4,804.5	3,558.1	1,246.4	יתרה ממוצעת של נכסים בנייהול
					פיצול הכנסות ריבית נטו:
222.9	-	222.9	109.4	113.5	מרווח מפעילות מתן אשראי
16.6	2.4	14.2	14.2	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
6.4	0.7	5.7	1.4	4.3	אחר
245.9	3.1	242.8	125.0	117.8	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(2) מגזר זה כולל את הפעילות של כרטיסי האשראי, אשר היקפה אינו מהותי.
* סווג מחדש.

ביאור 29 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015*							
סך הכל	מגזר עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
57.4	13.9	-	13.9	43.5	2.9	40.6	הכנסות ריבית מחיצוניים
0.7	-	-	-	0.7	0.7	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
							הכנסות ריבית, נטו:
56.7	13.9	-	13.9	42.8	2.2	40.6	מחיצוניים
(11.5)	(2.1)	0.1	(2.2)	(9.4)	2.1	(11.5)	בינמגזרי
45.2	11.8	0.1	11.7	33.4	4.3	29.1	סך הכנסות ריבית, נטו
34.0	10.8	0.3	10.5	23.2	10.3	12.9	סך הכנסות שאינן מריבית
79.2	22.6	0.4	22.2	56.6	14.6	42.0	סך ההכנסות
(1.1)	-	-	-	(1.1)	0.3	(1.4)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
32.4	7.1	-	7.1	25.3	10.9	14.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
47.9	15.5	0.4	15.1	32.4	3.4	29.0	רווח (הפסד) לפני מיסים
14.9	4.8	0.1	4.7	10.1	1.0	9.1	הפרשה למיסים על הרווח
33.0	10.7	0.3	10.4	22.3	2.4	19.9	רווח נקי (הפסד)
							מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:
13.7	2.4	-	2.4	11.3	5.5	5.8	הוצאות ישירות
18.7	4.7	-	4.7	14.0	5.4	8.6	הוצאות עקיפות
45.7	13.9	0.3	13.6	31.8	6.0	25.8	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
1,925.3	795.3	190.0	605.3	1,130.0	177.0	953.0	יתרה ממוצעת של נכסים
1,735.3	605.3	-	605.3	1,130.0	177.0	953.0	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
1,808.2	607.3	-	607.3	1,200.9	133.3	1,067.6	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
9.9	-	-	-	9.9	1.3	8.6	יתרת חובות פגומים
3.1	-	-	-	3.1	0.1	3.0	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
1,475.9	341.6	198.1	143.5	1,134.3	704.7	429.6	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,285.9	151.6	8.1	143.5	1,134.3	704.7	429.6	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
1,283.3	167.7	9.2	158.5	1,115.6	673.1	442.5	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
1,969.2	598.9	1.0	597.9	1,370.3	102.5	1,267.8	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,959.0	662.5	0.8	661.7	1,296.5	100.8	1,195.7	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,952.3	4,015.4	3,851.3	164.1	936.9	927.6	9.3	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
							פיצול הכנסות ריבית נטו:
42.4	11.5	-	11.5	30.9	2.6	28.3	מרווח מפעילות מתן אשראי
1.7	0.1	-	0.1	1.6	1.2	0.4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
1.1	0.2	0.1	0.1	0.9	0.5	0.4	אחר
45.2	11.8	0.1	11.7	33.4	4.3	29.1	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי. * סווג מחדש.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)
הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2017						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי						
105.4	-	105.4	51.0	44.8	9.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
36.9	-	36.9	40.0	(1.3)	(1.8)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(48.8)	-	(48.8)	(47.8)	(0.5)	(0.5)	מחיקות חשבונאיות
11.4	-	11.4	10.4	0.4	0.6	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(37.4)	-	(37.4)	(37.4)	(0.1)	0.1	מחיקות חשבונאיות נטו
104.9	-	104.9	53.6	43.4	7.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה^(**)
3.2	-	3.2	0.5	0.4	2.3	^(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾, ועל חובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה						
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
1,133.2	-	1,133.2	15.6	1.3	1,116.3	שנבדקו על בסיס פרטני
8,639.2	-	8,639.2	1,125.0	7,276.8	237.4	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(**)
9,772.4	-	9,772.4	1,140.6	7,278.1	1,353.7	סך הכל חובות⁽¹⁾
7,017.1	-	7,017.1	-	6,830.1	187.0	^(**) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾						
14.2	-	14.2	9.4	0.1	4.7	שנבדקו על בסיס פרטני
87.5	-	87.5	43.7	42.9	0.9	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(***)
101.7	-	101.7	53.1	43.0	5.6	סך ההפרשה להפסדי אשראי
43.6	-	43.6	-	42.9	0.7	^(***) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך 0.7 מיליוני ש"ח ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 25.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)
הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2016						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי						
114.4	-	114.4	45.1	60.2	9.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
30.4	-	30.4	37.4	(7.7)	0.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(49.4)	-	(49.4)	(41.3)	(7.7)	(0.4)	מחיקות חשבונאיות
10.0	-	10.0	9.8	-	0.2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(39.4)	-	(39.4)	(31.5)	(7.7)	(0.2)	מחיקות חשבונאיות נטו
105.4	-	105.4	51.0	44.8	9.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה^(**)
2.9	-	2.9	0.5	0.2	2.2	^(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾, ועל חובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה						
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
1,552.4	-	1,552.4	19.7	-	⁽³⁾ 1,532.7	שנבדקו על בסיס פרטי
8,340.2	-	8,340.2	1,104.2	7,014.1	⁽³⁾ 221.9	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(**)
9,892.6	-	9,892.6	1,123.9	7,014.1	1,754.6	סך הכל חובות⁽¹⁾
6,822.2	-	6,822.2	-	6,669.7	152.5	^(**) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾						
15.7	-	15.7	9.8	-	5.9	שנבדקו על בסיס פרטי
86.8	-	86.8	40.7	⁽²⁾ 44.6	1.5	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(***)
102.5	-	102.5	50.5	44.6	7.4	סך ההפרשה להפסדי אשראי
45.1	-	45.1	-	44.6	0.5	^(***) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטי בסך 1 מיליוני ש"ח ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 24.1 מיליוני ש"ח.
(3) הוצג מחדש.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)
הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2015						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור		
						1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי
110.7	-	110.7	36.0	64.5	10.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
40.4	-	40.4	40.3	0.5	(0.4)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(43.1)	-	(43.1)	(37.1)	(4.9)	(1.1)	מחיקות חשבונאיות
6.4	-	6.4	5.9	0.1	0.4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(36.7)	-	(36.7)	(31.2)	(4.8)	(0.7)	מחיקות חשבונאיות נטו
114.4	-	114.4	45.1	60.2	9.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה⁽²⁾
2.8	-	2.8	0.6	0.4	1.8	^(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים

ליום 31 בדצמבר 2017							פעילות לווים בישראל
חובות לא פגומים מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים		
ציבור מסחרי							
-	-	817.3	21.2	-	-	796.1	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.5	2.7	438.3	4.0	2.7	-	431.6	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	87.2	-	-	-	87.2	שרותים פיננסים
-	-	10.9	0.5	0.1	-	10.3	מסחרי - אחר
0.5	2.7	1,353.7	25.7	2.8	1,325.2		סך הכל מסחרי
26.2	152.4	7,278.1	1.3	152.4 ⁽⁶⁾	7,124.4		אנשים פרטים - הלוואות לדיור
14.5	9.9	1,140.6	14.2	20.4	1,106.0		אנשים פרטים - אחר
41.2	165.0	9,772.4	41.2	175.6	9,555.6		סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
41.2	165.0	9,772.4	41.2	175.6	9,555.6		סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
41.2	165.0	9,772.4	41.2	175.6	9,555.6		סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2016							
חובות לא פגומים מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾			פעילות לווים בישראל	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים		
ציבור מסחרי							
-	-	953.8	18.6	-	-	935.2	בינוי ונדל"ן - בינוי
2.0	5.1	460.9	11.0	6.5	-	443.4	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	321.2	-	-	-	321.2	שרותים פיננסים
-	-	18.7	0.6	0.1	-	18.0	מסחרי - אחר
2.0	5.1	1,754.6	30.2	6.6	1,717.8		סך הכל מסחרי
29.3	137.4	7,014.1	-	137.4 ⁽⁶⁾	6,876.7		אנשים פרטים - הלוואות לדיור
24.8	10.6	1,123.9	15.7	21.2	1,087.0		אנשים פרטים - אחר
56.1	153.1	9,892.6	45.9	165.2	9,681.5		סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
56.1	153.1	9,892.6	45.9	165.2	9,681.5		סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
56.1	153.1	9,892.6	45.9	165.2	9,681.5		סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי, ראה [ביאור 2.2.5](#) להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של 8.7 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים (31 בדצמבר 2016 - 8.6 מיליון ש"ח).
- (6) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 9.2 מיליוני ש"ח עם הפרשה לפי עומק הפיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיעה מועד פרע"נ (31 בדצמבר 2016 - 7.9 מיליון ש"ח).

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

ליום 31 בדצמבר 2017					פעילות לווים בישראל
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					ציבור מסחרי
28.7	21.2	21.2	-	-	בינוי ונדל"ן- בינוי
5.3	4.0	4.0	-	-	בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שרותים פיננסים
0.4	0.5	0.5	-	-	מסחרי- אחר
34.4	25.7	25.7	-	-	סך הכל מסחרי
1.3	1.3	1.3	-	-	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
34.8	14.2	14.2	-	-	אנשים פרטיים - אחר
70.5	41.2	41.2	-	-	סך הכל ציבור- פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
70.5	41.2	41.2	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
70.5	41.2	41.2	-	-	סך הכל
					מזה:
	4.3	4.3	-	-	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	19.3	19.3	-	-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ליום 31 בדצמבר 2016					פעילות לווים בישראל
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					ציבור מסחרי
26.1	18.6	18.6	-	-	בינוי ונדל"ן- בינוי
12.3	11.0	11.0	-	-	בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שרותים פיננסים
0.6	0.6	0.6	-	-	מסחרי- אחר
39.0	30.2	30.2	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
33.9	15.7	15.7	-	-	אנשים פרטיים - אחר
72.9	45.9	45.9	-	-	סך הכל ציבור- פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
72.9	45.9	45.9	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
72.9	45.9	45.9	-	-	סך הכל
					מזה:
	5.2	5.2	-	-	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	21.8	21.8	-	-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר.
 (2) יתרת חוב רשומה.
 (3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.
 (4) סווג מחדש.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית פעילות לווים בישראל

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017			
מזה נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	
						ציבור - מסחרי
0.2	0.2	10.6	-	-	20.1	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.1	0.1	7.7	-	-	5.5	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
0.1	0.1	0.9	-	-	0.5	מסחרי - אחר
0.4	0.4	19.2	-	-	26.1	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	0.5	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
1.6	1.6	16.6	1.5	1.7	14.9	אנשים פרטיים - אחר
2.0	2.0⁽⁴⁾	35.8	1.5	1.7⁽⁴⁾	41.5	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2015			
			ציבור - מסחרי
0.3	0.3	9.3	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.1	0.1	1.7	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
0.1	0.1	3.1	מסחרי - אחר
0.5	0.5	14.1	סך הכל מסחרי
-	-	0.1	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
0.7	0.7	14.5	אנשים פרטיים - אחר
1.2	1.2⁽⁴⁾	28.7	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
 (3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
 (4) אילו החובות היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 2.5 מיליוני ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 - 2.3 מיליוני ש"ח ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 - 1.2 מיליוני ש"ח).

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל

ליום 31 בדצמבר 2017				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
				ציבור מסחרי
3.4	3.3	-	-	בינוי ונדל"ן- בינוי
1.2	0.6	-	-	בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	שרותים פיננסים
0.5	0.4	-	-	מסחרי- אחר
5.1	4.3	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	אנשים פרטים - הלואות לדיור
14.2	6.7	-	-	אנשים פרטיים - אחר
19.3	11.0	-	-	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2016				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
				ציבור מסחרי
4.3	4.1	-	-	בינוי ונדל"ן- בינוי
1.2	0.6	-	-	בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	שרותים פיננסים
0.6	0.6	-	-	מסחרי- אחר
6.1	5.3	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	אנשים פרטים - הלואות לדיור
15.7	7.2	-	-	אנשים פרטיים - אחר
21.8	12.5	-	-	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

ליום 31 בדצמבר 2017, לא קיימות בבנק התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח								
ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017		
יתרת חוב	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר חוזים
רשומה לאחר ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש		רשומה לאחר ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש		רשומה לאחר ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	
-	-	-	(4)-	(4)-	1	-	-	-
0.7	0.7	1	-	-	-	-	-	-
0.3	0.3	2	-	-	-	(4)-	(4)-	1
1.0	1.0	3	(4)-	(4)-	1	(4)-	(4)-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.1	10.1	465	8.5	8.5	364	6.2	6.2	259
11.1	11.1	468	8.5	8.5	365	6.2	6.2	260

ציבור מסחרי

בינוי ונדל"ן- בינוי

בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן

מסחרי- אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטים - הלוואות לדיור

אנשים פרטים - אחר

סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שכשלו ⁽²⁾					
31 בדצמבר 2015		31 בדצמבר 2016		31 בדצמבר 2017	
יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	מספר חוזים
רשומה		רשומה		רשומה	
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
(3)0.3	72	0.9	53	0.5	54
0.3	72	0.9	53	0.5	54

ציבור מסחרי

בינוי ונדל"ן- בינוי

בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן

מסחרי- אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטים- הלוואות לדיור

אנשים פרטים - אחר

סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מחר חוזר.
- (2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (3) החל מהדוחות לשנת 2015 מיישם הבנק עדכון לקובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, אשר מחייב, בין היתר, כי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי שאורגנו מחדש וארגון מחדש כשל יימחקו לכל המאוחר תוך 60 יום. הבנק יישם את ההוראה בדרך של מכאן ולהבא. לפירוט נוסף, ראה [ביאור 7.ח1](#).
- (4) סכום נמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)⁽¹⁾, סוג החזר וסוג ריבית

סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	ליום 31 בדצמבר 2017			סך הכל		
	יתרת הלוואות לדיור					
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: סך הכל			
473.1	4,151.4	383.6	5,966.0	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
48.7	1,014.1	64.1	1,307.0	מעל 60%		
0.4	4.3	0.3	5.1		שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
522.2	5,169.8	448.0	7,278.1		סך הכל	

סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	ליום 31 בדצמבר 2016 ⁽²⁾			סך הכל		
	יתרת הלוואות לדיור					
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: סך הכל			
199.7	4,130.9	317.4	5,658.5	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון	
23.4	1,092.6	57.5	1,348.8	מעל 60%		
0.2	5.1	2.1	6.8		שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
223.3	5,228.6	377.0	7,014.1		סך הכל	

(1) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
(2) סווג מחדש.

איכות אשראי - יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV מהווה יחס בין סכום הלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
ביאור 3.ב.30 מציג יתרות חוב בגין הלוואות לדיור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך שנת 2017

1. מכירה ורכישה של אשראי לציבור (בסיס מאוחד)

סיכון אשראי שנרכש			סיכון אשראי שנמכר				אשראי לציבור שנמכר השנה	סה"כ סיכון אשראי לציבור
סיכון אשראי חוץ מאזני מזה: אשראי בעייתי	אשראי לציבור שנרכש השנה	סיכון אשראי חוץ מאזני מזה: אשראי בעייתי	יתרה לסוף שנה של האשראי שנמכר, אשר התאגיד הבנקאי נותן עבורו שירות	סה"כ רווח (הפסד) בגין אשראי שנמכר	סיכון אשראי חוץ מאזני מזה: אשראי בעייתי	סה"כ סיכון אשראי לציבור שנמכר השנה		
-	-	-	116.5	2.5	-	-	34.1	סה"כ מסחרי
-	-	-	0.1	-	-	-	-	אנשים פרטיים- הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים- אחר
-	-	-	116.6	2.5	-	-	34.1	סה"כ סיכון אשראי לציבור

2. סינדיקציות והשתתפות בסינדיקציות של הלוואות

עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים		עסקאות סינדיקציה שהתאגיד הבנקאי יזם				סה"כ סיכון אשראי לציבור
2017		יתרה ליום 31 בדצמבר 2017		2017		
חלקו של התאגיד הבנקאי		חלקם של אחרים		חלקו של התאגיד הבנקאי		
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	
-	-	295.5	801.2	148.7	307.6	סה"כ מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
-	-	295.5	801.2	148.7	307.6	סה"כ סיכון אשראי לציבור

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של לווה⁽¹⁾

31 בדצמבר 2016			31 בדצמבר 2017			תקרת האשראי באלפי ש"ח
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾⁽⁴⁾	אשראי ⁽³⁾	מספר לווים ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾⁽⁴⁾	אשראי ⁽³⁾	מספר לווים ⁽²⁾	
11.4	27.8	10,615	9.1	28.2	9,718	אשראי ללווה עד 10
17.6	81.8	6,738	15.1	77.9	6,600	אשראי ללווה מעל - 10 עד 20
31.3	286.7	10,658	27.1	296.4	10,888	אשראי ללווה מעל - 20 עד 40
35.2	591.4	12,247	30.7	572.9	12,131	אשראי ללווה מעל - 40 עד 80
22.0	302.6	3,032	17.5	283.0	2,810	אשראי ללווה מעל - 80 עד 150
16.0	791.4	3,724	11.4	735.6	3,462	אשראי ללווה מעל - 150 עד 300
37.0	2,016.4	4,806	31.2	2,092.5	4,973	אשראי ללווה מעל - 300 עד 600
158.6	2,011.9	2,715	208.5	2,244.9	3,080	אשראי ללווה מעל - 600 עד 1,200
108.8	976.9	741	202.7	1,061.7	884	אשראי ללווה מעל - 1,200 עד 2,000
104.1	797.4	340	203.5	776.3	389	אשראי ללווה מעל - 2,000 עד 4,000
175.7	549.2	134	150.7	571.2	142	אשראי ללווה מעל - 4,000 עד 8,000
201.8	402.1	53	269.9	367.2	55	אשראי ללווה מעל - 8,000 עד 20,000
393.4	375.3	27	438.6	329.9	29	אשראי ללווה מעל - 20,000 עד 40,000
248.6	407.1	12	314.1	334.7	12	אשראי ללווה מעל - 40,000 עד 200,000
0.3	274.6 ⁽⁵⁾	1	-	-	-	אשראי ללווה מעל - 200,000 עד 280,000
1,561.8	9,892.6	55,843	1,930.1	9,772.4	55,173	

(1) לווה כהגדרתו בהוראה 313 של "ניהול בנקאי תקין" בנושא "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים", אשר יתרת האשראי שלו עולה על 150 ש"ח.

(2) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני.

(3) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(4) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה בודד.

(5) חבות הנטו של הלווה, בניכוי בטחונות המשועבדים לבנק, כ-4.9 מיליוני ש"ח.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. מכשירים פיננסיים חוץ - מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף שנה

31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾		יתרות חוזים ⁽¹⁾		
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:				
0.5	0.5	118.8	115.5	ערביות להבטחת אשראי ⁽¹⁾
0.1	⁽³⁾ -	32.2	19.1	ערביות לרוכשי דירות
0.3	0.3	131.9	115.0	ערביות והתחייבויות אחרות
0.4	0.4	136.6	120.1	מסגרת אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
⁽³⁾ -	⁽³⁾ -	31.0	31.0	מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
1.6	2.0	1,124.9	1,543.0	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדין לא ניתן
2.9	3.2	1,575.4	1,943.7	סך הכל

(1) יתרות חוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

(3) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

		31 בדצמבר 2017				
		מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
2,659.0	-	20.1	64.3	-	2,574.6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
858.3	1.7	76.6	110.3	14.3	655.4	ניירות ערך
9,670.7	-	201.8	695.4	3,130.9	5,642.6	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
150.6	150.6	-	-	-	-	בניינים וציוד
0.4	0.4	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
64.0	60.3	3.2	-	-	0.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
150.6	33.6	-	-	7.1	109.9	נכסים אחרים
13,553.6	246.6	301.7	870.0	3,152.3	8,983.0	סך הכל נכסים
התחייבויות						
10,560.1	-	389.9	867.8	*1,519.8	7,782.6	פיקדונות הציבור
33.6	-	-	-	33.6	-	פיקדונות מבנקים
0.5	-	-	-	-	0.5	פיקדונות הממשלה
34.4	-	-	-	10.8	23.6	ניירות ערך שהושאלו
1,872.2	-	-	-	1,529.9	342.3	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
66.2	60.3	0.2	-	2.0	3.7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
149.3	55.7	-	4.9	-	88.7	התחייבויות אחרות
12,716.3	116.0	390.1	872.7	3,096.1	8,241.4	סך הכל התחייבויות
837.3	130.6	(88.4)	(2.7)	56.2	741.6	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים⁽³⁾						
-	-	93.3	13.8	(279.0)	171.9	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
837.3	130.6	4.9	11.1	(222.8)	913.5	סך הכל כללי

* כולל תוכניות חסכון מאוחד ובבנק, עם רצפה שקלית בסכום של 303.0 מיליוני ש"ח. הערות שוליים בסוף ביאור 31.

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
2,522.0	-	28.6	75.6	-	2,417.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,434.5	6.1	143.8	149.1	10.5	1,125.0	ניירות ערך
9,790.1	-	187.5	893.3	3,403.8	5,305.5	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
157.8	157.8	-	-	-	-	בניינים וציוד
0.8	0.8	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
151.1	144.4	0.3	3.9	-	2.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
145.7	44.5	-	-	5.6	95.6	נכסים אחרים
14,202.0	353.6	360.2	1,121.9	3,419.9	8,946.4	סך הכל נכסים
התחייבויות						
10,868.3	-	399.9	1,129.0	*1,899.7	7,439.7	פיקדונות הציבור
36.5	-	-	-	36.5	-	פיקדונות מבנקים
1.1	-	-	-	-	1.1	פיקדונות הממשלה
590.4	-	-	-	175.3	415.1	ניירות ערך שהושאלו
1,582.1	-	-	0.3	1,153.2	428.6	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
146.7	144.4	0.5	0.7	-	1.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
168.6	44.7	0.4	12.0	-	111.5	התחייבויות אחרות
13,393.7	189.1	400.8	1,142.0	3,264.7	8,397.1	סך הכל התחייבויות
808.3	164.5	(40.6)	(20.1)	155.2	549.3	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים⁽³⁾						
-	-	45.3	26.2	(50.0)	(21.5)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
808.3	164.5	4.7	6.1	105.2	527.8	סך הכל כללי

* כולל תוכניות חסכון מאוחד ובבנק, עם רצפה שקלית בסכום של 314.2 מיליוני ש"ח. הערות שוליים בסוף ביאור 31.

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - בנק

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

		31 בדצמבר 2017				
		מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
2,659.0	-	20.1	64.3	-	2,574.6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
858.3	1.7	76.6	110.3	14.3	655.4	ניירות ערך
9,670.7	-	201.8	695.4	3,130.9	5,642.6	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
408.3	386.2	-	-	-	22.1	השקעות בחברות מוחזקות
10.3	10.3	-	-	-	-	בניינים וציוד
0.4	0.4	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
64.0	60.3	3.2	-	-	0.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
137.3	33.4	-	-	-	103.9	נכסים אחרים
13,808.3	492.3	301.7	870.0	3,145.2	8,999.1	סך הכל נכסים
התחייבויות						
12,114.8	-	389.9	867.8	*2,661.2	8,195.9	פיקדונות הציבור
33.6	-	-	-	33.6	-	פיקדונות מבנקים
0.5	-	-	-	-	0.5	פיקדונות הממשלה
34.4	-	-	-	10.8	23.6	ניירות ערך שהושאלו
582.2	-	-	-	384.3	197.9	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
66.2	60.3	0.2	-	2.0	3.7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
139.3	57.2	-	4.9	-	77.2	התחייבויות אחרות
12,971.0	117.5	390.1	872.7	3,091.9	8,498.8	סך הכל התחייבויות
837.3	374.8	(88.4)	(2.7)	53.3	500.3	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים⁽³⁾						
-	-	93.3	13.8	(279.0)	171.9	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
837.3	374.8	4.9	11.1	(225.7)	672.2	סך הכל כללי

* כולל תוכניות חסכון מאוחד ובנק, עם רצפה שקלית בסכום של 303.0 מיליוני ש"ח.

הערות שוליים בסוף ביאור 31.

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - בנק (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2016						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
2,522.0	-	28.6	75.6	-	2,417.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,434.5	6.1	143.8	149.1	10.5	1,125.0	ניירות ערך
9,790.1	-	187.5	893.3	3,403.8	5,305.5	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
397.0	374.9	-	-	-	22.1	השקעות בחברות מוחזקות
11.3	11.3	-	-	-	-	בניינים וציוד
0.8	0.8	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
151.1	-	0.3	42.5	-	108.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
134.2	42.9	-	-	-	91.3	נכסים אחרים
14,441.0	436.0	360.2	1,160.5	3,414.3	9,070.0	סך הכל נכסים
התחייבויות						
12,147.7	-	399.9	1,129.0	*2,701.1	7,917.7	פיקדונות הציבור
36.5	-	-	-	36.5	-	פיקדונות מבנקים
1.1	-	-	-	-	1.1	פיקדונות הממשלה
590.4	-	-	-	175.3	415.1	ניירות ערך שהושאלו
559.3	-	-	0.3	346.8	212.2	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
146.7	-	0.5	39.3	-	106.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
151.0	44.7	0.4	12.0	-	93.9	התחייבויות אחרות
13,632.7	44.7	400.8	1,180.6	3,259.7	8,746.9	סך הכל התחייבויות
808.3	391.3	(40.6)	(20.1)	154.6	323.1	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים⁽³⁾						
-	-	45.3	26.2	(50.0)	(21.5)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
808.3	391.3	4.7	6.1	104.6	301.6	סך הכל כללי

*כולל תוכניות חסכון מאוחד ובבנק, עם רצפה שקלית בסכום של 314.2 מיליוני ש"ח

(1) כולל הצמדה למטבע חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) אינם מגדרים גידור חשבונאי.

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון - מאוחד⁽¹⁾

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2017				
תזרימי מזומנים חוזיים צפויים				
מעל שנתיים ועד 3 שנים	מעל שנה ועד שנתיים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה ועד חודש
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)				
1,052.1	1,262.2	1,998.3	323.1	2,757.0
1,074.8	1,874.6	1,811.6	713.5	3,506.3
(22.7)	(612.4)	186.7	(390.4)	(749.3)
		24.1	-	(131.2)
(22.7)	(612.4)	210.8	(390.4)	(880.5)
מטבע חוץ⁽³⁾				
162.3	198.4	77.3	3.2	131.3
-	17.7	444.4	139.0	648.9
162.3	180.7	(367.1)	(135.8)	(517.6)
78.6	160.0	(234.4)	(118.6)	(327.1)
-	-	-	-	-
		(24.1)	-	131.2
162.3	180.7	(391.2)	(135.8)	(386.4)
סך הכל				
1,214.4	1,460.6	2,075.6	326.3	2,888.3
1,074.8	1,892.3	2,256.0	852.5	4,155.2
139.6	(431.7)	(180.4)	(526.2)	(1,266.9)
1,111.8	1,368.1	1,490.5	323.0	129.8
812.6	1,555.2	2,124.4	850.5	3,807.4
ליום 31 בדצמבר 2016				
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)				
1,152.3	1,456.0	1,679.0	302.3	3,059.9
1,078.9	1,850.8	2,046.6	678.2	4,198.8
73.4	(394.8)	(367.6)	(375.9)	(1,138.9)
-	-	64.5	19.1	(155.1)
73.4	(394.8)	(303.1)	(356.8)	(1,294.0)
מטבע חוץ⁽³⁾				
112.9	211.8	164.9	52.2	236.1
-	68.7	289.1	330.0	865.8
112.9	143.1	(124.2)	(277.8)	629.7
95.7	125.5	(54.4)	(294.0)	(422.8)
-	-	-	-	-
-	-	(64.5)	(19.0)	155.0
112.9	143.1	(188.7)	(296.8)	784.7
סך הכל				
1,265.2	1,667.8	1,843.9	354.5	3,296.0
1,078.9	1,919.5	2,335.7	1,008.2	5,064.6
186.3	(251.7)	(491.8)	(653.7)	(1,768.6)
1,093.6	1,367.7	1,409.9	296.4	555.7
746.0	1,624.6	2,174.9	947.2	4,188.1

הערות השוליים בסוף ביאור 32.

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2017								
שיעור תשואה חוזי ⁽⁵⁾	יתרות מאזנויות ⁽⁴⁾		סך הכל תזרימי המזומנים	תזרימי מזומנים חוזיים צפויים				
	סך הכל	ללא תקופת פירעון ⁽²⁾		מעל 20 שנה	מעל 10 שנים ועד 20 שנה	מעל 5 שנים ועד 10 שנים	מעל 4 שנים ועד 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 4 שנים
4.04%	12,114.8	3.3	14,942.4	621.2	2,818.4	2,554.8	722.6	832.7
0.84%	11,339.1		11,762.5	108.4	201.6	544.7	702.3	1,224.7
	775.7	3.3	3,179.9	512.8	2,616.8	2,010.1	20.3	(392.0)
	(107.1)	-	(107.1)					
	668.6	3.3	3,072.8	512.8	2,616.8	2,010.1	20.3	(392.0)
3.54%	1,171.7		1,364.5	8.5	225.5	349.4	114.5	94.1
0.79%	1,262.8		1,250.0	-	-	-	0.0	-
	(91.1)	-	114.5	8.5	225.5	349.4	114.5	94.1
	46.7		182.6	3.7	168.9	278.5	97.1	75.9
	-	-	-	-	-	-	-	-
	107.1		107.1					
	16.0	-	221.6	8.5	225.5	349.4	114.5	94.1
4.00%	13,286.5	3.3	16,306.9	629.7	3,043.9	2,904.2	837.1	926.8
0.84%	12,601.9	-	13,012.5	108.4	201.6	544.7	702.3	1,224.7
	684.6	3.3	3,294.4	521.3	2,842.3	2,359.5	134.8	(297.9)
5.05%	9,670.7	3.3	12,689.6	618.3	3,041.1	2,868.9	812.0	926.1
0.71%	9,302.4	-	10,746.2	-	169.0	239.5	449.4	738.2
ליום 31 בדצמבר 2016								
3.76%	12,515.9	4.4	15,016.7	535.3	2,567.0	2,722.0	706.7	836.2
0.93%	11,828.0	-	12,053.3	-	209.0	444.1	747.2	799.7
	687.9	4.4	2,963.4	535.3	2,358.0	2,277.9	(40.5)	36.5
	(71.5)	-	(71.5)	-	-	-	-	-
	616.4	4.4	2,891.9	535.3	2,358.0	2,277.9	(40.5)	36.5
3.05%	1,476.9	-	1,752.4	43.5	292.3	426.2	102.8	109.7
0.55%	1,521.0	-	1,553.9	-	-	0.3	-	-
	(44.1)	-	198.5	43.5	292.3	425.9	102.8	109.7
	8.7		247.5	38.3	235.1	348.0	86.0	90.1
	-	-	-	-	-	-	-	-
	71.5	-	71.5	-	-	-	-	-
	27.4	-	270.0	43.5	292.3	425.9	102.8	109.7
3.68%	13,992.8	4.4	16,769.1	578.8	2,859.3	3,148.2	809.5	945.9
0.89%	13,349.0	-	13,607.2	-	209.0	444.4	747.2	799.7
	643.8	4.4	3,161.9	578.8	2,650.3	2,703.8	62.3	146.2
4.85%	9,790.1	4.4	12,489.8	498.0	2,801.3	2,794.3	798.0	874.9
0.81%	9,399.9	-	11,047.3	-	165.9	394.9	264.8	540.9

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון - בנק⁽¹⁾

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2017				
תזרימי מזומנים חוזיים צפויים				
מעל שנתיים ועד 3 שנים	מעל שנה ועד שנתיים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה ועד חודש
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)				
1,052.1	1,262.2	1,998.3	323.1	2,757.0
1,091.6	1,905.6	2,048.0	493.0	3,733.2
(39.5)	(643.4)	(49.7)	(169.9)	(976.2)
-	-	24.1	-	(131.2)
(39.5)	(643.4)	(25.6)	(169.9)	(1,107.4)
מטבע חוץ⁽³⁾				
162.3	198.4	77.3	3.2	131.3
-	17.7	444.4	139.0	648.9
162.3	180.7	(367.1)	(135.8)	(517.6)
78.6	160.0	(234.4)	(118.6)	(327.1)
-	-	-	-	-
-	-	(24.1)	-	131.2
162.3	180.7	(391.2)	(135.8)	(386.4)
סך הכל				
1,214.4	1,460.6	2,075.6	326.3	2,888.3
1,091.6	1,923.3	2,492.4	632.0	4,382.1
122.8	(462.7)	(416.8)	(305.7)	(1,493.8)
1,111.8	1,368.1	1,490.5	323.0	129.8
986.6	1,819.0	2,436.0	631.1	4,205.4
ליום 31 בדצמבר 2016				
תזרימי מזומנים חוזיים צפויים				
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)				
1,152.3	1,456.0	1,679.0	302.3	3,059.3
1,083.5	2,086.7	2,088.0	478.3	4,400.4
68.8	(630.7)	(409.0)	(176.0)	(1,341.1)
-	-	64.5	19.1	(155.1)
68.8	(630.7)	(344.5)	(156.9)	(1,496.2)
מטבע חוץ⁽³⁾				
112.9	211.8	164.9	52.2	236.1
-	68.7	289.1	330.0	865.8
112.9	143.1	(124.2)	(277.8)	(629.7)
95.7	125.5	(54.4)	(294.0)	(422.8)
-	-	-	-	-
-	-	(64.5)	(19.0)	155.0
112.9	143.1	(188.7)	(296.8)	(474.7)
סך הכל				
1,265.2	1,667.8	1,843.9	354.5	3,295.4
1,083.5	2,155.4	2,377.1	808.3	5,266.2
181.7	(487.6)	(533.2)	(453.8)	(1,970.8)
1,093.6	1,367.7	1,409.9	296.4	555.7
977.1	2,091.0	2,289.5	805.1	4,421.6

(1) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופות הנתרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.
 (2) נכסים ללא תקופת פרעון כולל נכסים בסך 3.3 מיליוני ש"ח שזמן פרעונם עבר (4.4 מיליוני ש"ח נכון ל-31 בדצמבר 2016).
 (3) לא כולל מט"ח צמוד למטבע חוץ.

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון - בנק⁽¹⁾ (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2017								
יתרות מאזניות ⁽⁴⁾			תזרימי מזומנים חוזיים צפויים					
שיעור תשואה חוזי ⁽⁵⁾	סך הכל	ללא תקופת פירעון ⁽²⁾	סך הכל תזרימי המזומנים	מעל 10 שנים		מעל 5 שנים		מעל 3 שנים ועד 4 שנים
				מעל 20 שנה	עד 20 שנה	מעל 10 שנים	עד 5 שנים	
4.04%	12,114.8	3.3	14,942.4	621.2	2,818.4	2,554.8	722.6	832.7
0.61%	11,590.7	-	11,889.1	-	169.0	527.5	844.9	1,076.3
	524.1	3.3	3,053.3	621.2	2,649.4	2,027.3	(122.3)	(243.6)
	(107.1)	-	(107.1)	-	-	-	-	-
	417.0	3.3	2,946.2	621.2	2,649.4	2,027.3	(122.3)	(243.6)
3.54%	1,171.7	-	1,364.5	8.5	225.5	349.4	114.5	94.1
0.79%	1,262.8	-	1,250.0	-	-	-	0.0	-
	(91.1)	-	114.5	8.5	225.5	349.4	114.5	94.1
	46.7	-	182.6	3.7	168.9	278.5	97.1	75.9
	-	-	-	-	-	-	-	-
	107.1	-	107.1	-	-	-	-	-
	16.0	-	221.6	8.5	225.5	349.4	114.5	94.1
4.00%	13,286.5	3.3	16,306.9	629.7	3,043.9	2,904.2	837.1	926.8
0.63%	12,853.5	-	13,139.1	-	169.0	527.5	844.9	1,076.3
	433.0	3.3	3,167.8	629.7	2,874.9	2,376.7	(7.8)	(149.5)
5.05%	9,670.7	3.3	12,689.6	618.3	3,041.1	2,868.9	812.0	926.1
0.66%	12,114.8	-	12,382.5	-	169.0	509.1	733.3	893.0
31 בדצמבר 2016								
יתרות מאזניות ⁽⁴⁾			תזרימי מזומנים חוזיים צפויים					
3.76%	12,528.1	4.4	15,016.1	535.3	2,567.0	2,722.0	706.7	836.2
0.75%	12,067.0	-	12,330.0	-	209.0	583.4	588.6	812.1
	461.1	4.4	2,686.1	535.3	2,358.0	2,138.6	118.1	24.1
	(71.5)	-	(71.5)	-	-	-	-	-
	389.6	4.4	2,614.6	535.3	2,358.0	2,138.6	118.1	24.1
3.05%	1,476.9	-	1,752.4	43.5	292.3	426.2	102.8	109.7
0.55%	1,521.0	-	1,553.9	-	-	0.3	-	-
	(44.1)	-	198.5	43.5	292.3	425.9	102.8	109.7
	8.7	-	247.5	38.3	235.1	348.0	86.0	90.1
	-	-	-	-	-	-	-	-
	71.5	-	71.5	-	-	-	-	-
	27.4	-	270.0	43.5	292.3	425.9	102.8	109.7
3.68%	14,005.0	4.4	16,768.5	578.8	2,859.3	3,148.2	809.5	945.9
0.73%	13,588.0	-	13,883.9	-	209.0	583.7	588.6	812.1
	417.0	4.4	2,884.6	578.8	2,650.3	2,564.5	220.9	133.8
4.85%	9,790.1	4.4	12,489.8	498.0	2,801.3	2,794.3	798.0	874.9
0.70%	12,147.8	-	12,391.4	-	165.9	534.2	402.8	704.2

(4) כפי שנכללה בביאור "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים, שאינם מסולקים נטו.

(5) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

ביאור 33א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המידע הכלול בביאור זה מתייחס להערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון הינו סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס.

נציין כי, יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן לא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים בשל ריבוי של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום בעת ביצוע הערכת השווי הוגן.

ב - השיטה וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק, ניירות ערך לא סחירים - לפי נתוני שערך המתקבלים ממקורות חיצוניים. אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכחים בשיעורי נכיון מתאימים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות לפי סוגי אוכלוסיה עיקריים בחלוקה לפי מיגזרי הצמדה ואשראי בשיעורי ריבית קבועה ומשתנה. תזרימי המזומנים (קרן וריבית) הונו בשיעורי ריבית זהה לשיעורי הריבית הממוצעת לפיה נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. לא הובאו בחשבון בחישוב השווי הוגן פרעונות מוקדמים של אשראים כאשר השפעתם אינה חד משמעית. השווי הוגן של יתרות חובה בחשבונות עו"ש הוערך בהתאם ליתרה המאזנית.

השווי הוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי מחיקות והפרשות להפסדי אשראי. לא הובאו בחשבון בחישוב השווי הוגן פרעונות מוקדמים של אשראים כאשר השפעתם אינה חד משמעית.

פיקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים דומים, על-ידי הבנק ביום הדיווח, למעט אגרות חוב הרשומות למסחר בבורסה המוצגות לפי שווי שוק. השווי הוגן של יתרות זכות בחשבונות עו"ש ושל פיקדונות ללא זמן פירעון הוערכו בהתאם ליתרה המאזנית.

לגבי מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי הוגן הוערך על-פי הערך הנוכחי של תזרים המזומנים העתידי המהווה בשיעור ריבית המשקף את רמת הריבית בו היתה מבוצעת עסקה דומה במועד הדיווח. מכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק ומכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו על בסיס מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מכשירים פיננסיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים ובריבית שוק משתנה - היתרה במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן כפוף לשינויים בסיכונים אשראי ובמרווח הבנק בעסקאות בריבית משתנה.

ביאור 33א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2017				
סה"כ	שווי הוגן			יתרה במאזן
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
2,659.0	-	-	2,659.0	2,659.0
858.3	-	0.6	857.7	858.3
9,576.3	9,576.3	-	-	9,670.7
65.1	1.1	63.6	0.4	64.0
25.8	25.8	-	-	25.8
13,184.5	9,603.2	64.2	3,517.1	13,277.8

נכסים פיננסיים

מזומנים ופיקדונות בבנקים

ניירות ערך⁽²⁾

אשראי לציבור, נטו⁽³⁾

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים אחרים

סך הכל הנכסים הפיננסיים⁽⁴⁾

התחייבויות פיננסיות

פיקדונות הציבור

פיקדונות מבנקים

פיקדונות הממשלה

ניירות ערך שהושאלו

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הפיננסיות⁽⁴⁾

ליום 31 בדצמבר 2016				
סה"כ	שווי הוגן			יתרה במאזן
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
2,522.0	-	-	2,522.0	2,522.0
1,434.5	6.1	0.8	1,427.6	1,434.5
9,744.5	9,744.5	-	-	9,790.1
151.1	-	3.2	147.9	151.1
25.0	25.0	-	-	25.0
13,877.1	9,775.6	4.0	4,097.5	13,922.7

נכסים פיננסיים

מזומנים ופיקדונות בבנקים

ניירות ערך⁽²⁾

אשראי לציבור, נטו⁽³⁾

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים אחרים

סך הכל הנכסים הפיננסיים⁽⁴⁾

התחייבויות פיננסיות

פיקדונות הציבור

פיקדונות מבנקים

פיקדונות הממשלה

ניירות ערך שהושאלו

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הפיננסיות⁽⁴⁾

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניהול ערך.

(3) מזה, אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון לימים 31.12.2017 ו-31.12.2016 בסך 4.2 מיליון ש"ח ו-17.0 מיליון ש"ח, בהתאמה.

(4) מזה: נכסים אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן) לימים 31.12.2017 ו-31.12.2016 בסך 3,608.3 מיליון ש"ח ו-4,132.6 מיליון ש"ח, בהתאמה. התחייבויות אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן) לימים 31.12.17 ו-31.12.2016 בסך 3,107.1 מיליון ש"ח ו-3,172.0 מיליון ש"ח, בהתאמה. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאור 33.

ביאור 33ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2017				
סך הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
404.0	-	-	404.0	אגרות חוב ממשלת ישראל
118.7	-	-	118.7	אגרות חוב ממשלת זרות
0.6	-	0.6	-	אגרות חוב חברות אחרות
523.3	-	0.6	522.7	סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למטרות מסחר:				
333.3	-	-	333.3	אגרות חוב ממשלת ישראל
1.7	-	-	1.7	תעודות סל
335.0	-	-	335.0	סך הכל ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
-	-	-	-	חוזי ריבית- אחר
1.6	-	1.2	0.4	חוזי מטבע חוץ
62.4	-	-	62.4	חוזי מניות
1.1	1.1	-	-	חוזים בגין נגזרי אשראי
65.1	1.1	1.2	62.8	סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
923.4	1.1	1.8	920.5	סך הכל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות				
34.4	-	-	34.4	ניירות ערך שהושאלו
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
2.0	2.0	-	-	חוזי ריבית- שקל מדד
1.0	-	0.9	0.1	חוזי ריבית- אחר
0.8	-	0.4	0.4	חוזי מטבע חוץ
62.4	-	-	62.4	חוזי מניות
66.2	2.0	1.3	62.9	סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
100.6	2.0	1.3	97.3	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 33 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016				
סך הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
637.2	-	-	637.2	אגרות חוב ממשלת ישראל
232.8	-	-	232.8	אגרות חוב ממשלת זרות
0.8	-	0.8	-	אגרות חוב חברות אחרות
6.1	6.1	-	-	מניות וקרנות
876.9	6.1	0.8	870.0	סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למטרות מסחר:				
531.2	-	-	531.2	אגרות חוב ממשלת ישראל
26.4	-	-	26.4	אגרות חוב ממשלות זרות
-	-	-	-	תעודות סל
557.6	-	-	557.6	סך הכל ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
3.7	-	3.7	-	חוזי ריבית - אחר
3.5	-	3.1	0.4	חוזי מטבע חוץ
143.9	-	-	143.9	חוזי מניות
151.1	-	6.8	144.3	סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,585.6	6.1	7.6	1,571.9	סך הכל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות				
590.4	-	-	590.4	ניירות ערך שהושאלו
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	-	-	חוזי ריבית - שקל מדד
1.4	-	1.3	0.1	חוזי ריבית - אחר
1.4	-	1.0	0.4	חוזי מטבע חוץ
143.9	-	-	143.9	חוזי מניות
146.7	-	2.3	144.4	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
737.1	-	2.3	734.8	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 33ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2017							
רווחים (הפסדים) שטרם ממושו בגין מכשירים המוחזקים לסוף התקופה	שווי הוגן לסוף תקופה	רווחים (הפסדים) נטו שממושו ושטרם ממושו שנכללו				שווי הוגן לתחילת תקופה	
		מכירות	רכישות	ברוח כולל אחר	בדוח רווח והפסד		
-	-	(5.8)	-	-	(0.3)	6.1	מניות וקרנות בתיק הזמין למכירה
1.1	1.1	-	-	-	1.1	-	נכסים בגין נגזרי אשראי
(2.0)	(2.0)	-	-	-	(2.0)	-	התחייבויות בגין חוזי ריבית - שקל מדד
ליום 31 בדצמבר 2016							
0.3	6.1	-	-	(0.3)	(0.1)	5.9	מניות וקרנות בתיק הזמין למכירה

ביאור 33ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

ליום 31 בדצמבר 2017			
(מבוקר)			
ממוצע משוקלל	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן
2.64	ריבית משכנתאות סיכון לכשל משכנתאות	היוון תזרימי מזומנים	1.1
0.69%	סיכון צד נגדי לעסקה ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	(2.0)

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאוחדות שלו

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א - יתרות

2017											
בעלי עניין											
מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה	מחזיקי מניות										
	אחרים ⁽⁶⁾⁽⁵⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		אחרים ⁽³⁾		בעלי שליטה ⁽²⁾				
היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁸⁾	ליום 31 בדצמבר ⁽⁷⁾	היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁸⁾	ליום 31 בדצמבר ⁽⁷⁾	היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁸⁾	ליום 31 בדצמבר ⁽⁷⁾	היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁸⁾	ליום 31 בדצמבר ⁽⁷⁾	היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁸⁾	ליום 31 בדצמבר ⁽⁷⁾		
נכסים											
	1.3	1.2	-	-	0.7	0.6	-	-	0.1	-	אשראי לציבור
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הפרשה להפסדי אשראי
	1.3	1.2	-	-	0.7	0.6	-	-	0.1	-	אשראי לציבור, נטו
התחייבויות											
	-	-	0.3	0.3	1.5	1.2	-	-	5.3	5.0	פיקדונות הציבור
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות אחרות - זכאים אחרים ויתרות זכות מניות (כלול בהון העצמי) ⁽⁹⁾
	-	-	-	-	0.1	0.1	-	-	699.7	699.7	
2016											
בעלי עניין											
מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה	מחזיקי מניות										
	אחרים ⁽⁶⁾⁽⁵⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		אחרים ⁽³⁾		בעלי שליטה ⁽²⁾				
היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁸⁾	ליום 31 בדצמבר ⁽⁷⁾	היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁸⁾	ליום 31 בדצמבר ⁽⁷⁾	היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁸⁾	ליום 31 בדצמבר ⁽⁷⁾	היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁸⁾	ליום 31 בדצמבר ⁽⁷⁾	היתרה הגבוהה במהלך השנה ⁽⁸⁾	ליום 31 בדצמבר ⁽⁷⁾		
נכסים											
	0.6	0.4	-	-	1.6	1.5	-	-	0.1	-	אשראי לציבור
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הפרשה להפסדי אשראי
	0.6	0.4	-	-	1.6	1.5	-	-	0.1	-	אשראי לציבור, נטו
התחייבויות											
	-	-	3.8 ⁽¹⁰⁾	0.3 ⁽¹⁰⁾	1.7	1.7	-	-	7.1	5.4	פיקדונות הציבור
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות אחרות - זכאים אחרים ויתרות זכות מניות (כלול בהון העצמי) ⁽⁹⁾
	-	-	-	-	0.1	0.1	-	-	699.7	699.7	

הערות שוליים בסוף ביאור 34.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאחדות שלו (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
ב - תמצית תוצאות עסקיות

2015				2016				2017				
בעלי עניין				בעלי עניין				בעלי עניין				
מחזיקי מניות				מחזיקי מניות				מחזיקי מניות				
אחרים (6)(5)	נושאי משרה ⁽⁴⁾	אחרים ⁽³⁾	בעלי שליטה ⁽²⁾	אחרים (6)(5)	נושאי משרה ⁽⁴⁾	אחרים ⁽³⁾	בעלי שליטה ⁽²⁾	אחרים (6)(5)	נושאי משרה ⁽⁴⁾	אחרים ⁽³⁾	בעלי שליטה ⁽²⁾	
-	-	-	(0.1)	-	0.1	-	(0.1)	-	0.1	-	(0.1)	הכנסות ריבית נטו הוצאות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	בגין הפסדי אשראי
(0.6)	-	-	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	הכנסות שאינן מריבית
0.6	14.1	-	0.3	0.8	13.9	-	0.3	0.7	15.0	-	0.3	הוצאות תפעוליות ואחרות
(1.2)	(14.1)	-	(0.2)	(0.8)	(13.8)	-	(0.4)	(0.7)	(14.9)	-	(0.4)	סה"כ

ג - תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין

2017								
בעלי עניין								
מחזיקי מניות								
אחרים ⁽⁶⁾⁽⁵⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		אחרים ⁽³⁾		בעלי שליטה ⁽²⁾		
מספר מקבלי הטבות	סך ההטבה	מספר מקבלי הטבות	סך ההטבה	מספר מקבלי הטבות	סך ההטבה	מספר מקבלי הטבות	סך ההטבה	
-	-	14	13.6	-	-	-	-	בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו ^(*)
-	-	9	1.4	-	-	2	0.3	דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו ^(*)
6	0.7	-	-	-	-	-	-	בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו
2016								
-	-	12	12.4	-	-	-	-	בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו ^(*)
-	-	9	1.5	-	-	2	0.3	דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו ^(*)
2	0.8	-	-	-	-	-	-	בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו
2015								
-	-	13	12.6	-	-	-	-	בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו ^(*)
-	-	9	1.5	-	-	2	0.3	דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו ^(*)
2	0.6	-	-	-	-	-	-	בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

(*) לא כולל מס שכר.
הערות שוליים בסוף ביאור 34.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאחדות שלו (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד - הכנסות ריבית, נטו בעסקאות עם התאגיד הבנקאי וחברות מאוחדות שלו עם בעלי עניין וצדדים קשורים

2015	2016	2017	
			א. בגין נכסים
-	0.1	0.1	מאשראי לציבור
			ב. בגין התחייבויות
(0.1)	(0.1)	(0.1)	על פיקדונות הציבור
(0.1)	-	-	סך כל הכנסות ריבית, נטו

- (1) בעל עניין, צד קשור, איש קשור - כהגדרתו בסעיף ד.80 בהוראות הדיווח לציבור.
- (2) מחזיקי מניות בעלי שליטה וקרוב שלהם - בהתאם לסעיף ד.80(1) בהוראות הדיווח לציבור.
- (3) מחזיקים אחרים - לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי, ומי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של התאגיד הבנקאי או את מנהלו הכללי - בהתאם לסעיף ד.80(2) בהוראות הדיווח לציבור.
- (4) נושאי משרה - בהתאם לסעיף ד.80(3) בהוראות הדיווח לציבור.
- (5) בהתאם לסעיף ד.80(4) בהוראות הדיווח לציבור.
- (6) מזה: סך הכל נכסים לתאריך המאזן בסך 0 מיליוני ש"ח וסך הכל התחייבויות לתאריך המאזן בסך 0.3 מיליוני ש"ח, בגין תאגידים, שאדם או תאגיד, שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין לעיל לפי חוק ניירות ערך, מחזיק עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם, או רשאי למנות עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהדירקטורים שלהם.
- (7) יתרה לתאריך המאזן.
- (8) היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה - וזאת על בסיס יתרות שהיו בכל סופי החודשים.
- (9) אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון התאגיד הבנקאי.
- (10) סכומים אלו הוחזקו על-ידי חברה מקבוצת בעל השליטה בנאמנות, עבור צדדים שלישיים שאינם קשורים.
- (11) יתרה קטנה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מופיעה בביאור זה.
- (12) סווג מחדש.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאוחדות שלו (המשך)

ג. תנאי העסקה של המנכ"ל

ביום 1 בנובמבר, 2015, החל מר גיל טופז לכהן כמנכ"ל הבנק (להלן: "המנכ"ל" או "מנכ"ל הבנק"). תנאי העסקתו וכהונתו של מנכ"ל הבנק אושרו באסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק ביום 20 באוגוסט 2015, לאחר תקבלו אישור הדירקטוריון בישיבתו מיום 14 ביולי 2015 ואישור ועדת התגמול, בישיבתה מיום 8 ביולי 2015 (להלן: "תנאי עסקה"). תנאי העסקה של המנכ"ל כאמור נקבעו בהתאם למדיניות התגמול לנושאי משרה לשנים 2014-2016, שאושרה על-ידי האסיפה הכללית ביום 20 ביולי 2014 ועודכנה ביום 20 באוגוסט 2015 (להלן: "מדיניות התגמול לשנים 2014-2016"). ביום 21 בדצמבר 2016, אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק עדכון בתנאי כהונתו והעסקתו של מנכ"ל הבנק, לאחר אישור הדירקטוריון ביום 27 לאוקטובר 2016 ואישור ועדת התגמול בישיבתה מיום 27 לאוקטובר 2016 (להלן: "התיקון בתנאי העסקתו של מנכ"ל הבנק"); בהתאמה להוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 (להלן: "חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים") ולמדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה לנושאי המשרה לשנים 2017-2019 שאושרה אף היא באסיפה הכללית הנ"ל (להלן: "מדיניות התגמול החדשה"). לפרטים בדבר מדיניות התגמול החדשה [ראה ביאור 23](#).

בהתאם להחלטת האסיפה הנ"ל, התיקון המתייחס לתקרת המענק השנתי המשתנה יכנס לתוקף החל מה-12 לאוקטובר 2016, בכפוף להוראות המעבר הקבועות במדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה, ואילו לגבי אותם תנאים אשר תוקנו בהתאמה למדיניות התגמול החדשה, אלו יכנסו לתוקף החל מיום 1 לינואר 2017. יובהר כי עד לכניסתו לתוקף של תיקון תנאי העסקתו של המנכ"ל ימשיכו לחול תנאי כהונתו והעסקה הקודמים.

להלן פרטים אודות תנאי העסקה של המנכ"ל:

כללי

תקופת העסקת המנכ"ל תהא לארבע שנים אשר החלו עם תחילת כהונתו בבנק. הצדדים יהיו רשאים לסיים את קשר העבודה בכל עת, בהודעה מוקדמת, בכתב של 6 חודשים.

במשך 6 חודשים מיום ניתוק יחסי עובד-מעביד, יחולו על המנכ"ל הוראות לעניין אי תחרות כמפורט בתנאי העסקה ותמורת מענק הסתגלות. הבנק רשאי, על-פי שיקול דעתו הבלעדי, להאריך את תקופת אי התחרות בעוד 3 חודשים נוספים כנגד תשלום בגובה שכרו של לתקופה זו.

תגמול קבוע

משכורתו החודשית של המנכ"ל במהלך שנת 2015 ו-2016 תהא סך של 97,750 ש"ח ברוטו; החל ממשכורת חודש ינואר, 2017 תעמוד על סך של 103,500 ש"ח ברוטו למשרה מלאה; החל ממשכורת חודש ינואר 2018 תעמוד על סך של 115,000 ש"ח ברוטו למשרה מלאה והחל ממשכורת חודש ינואר 2019 תעמוד על סך של 120,000 ש"ח ברוטו למשרה מלאה (להלן: "משכורת חודשית"). המשכורת החודשית תהא צמודה לעליית המדד המחירים לצרכן כאמור בתנאי העסקה. בנוסף, יהיה המנכ"ל זכאי להפרשות סוציאליות ותנאים נלווים כמפורט בתנאי העסקה.

תגמול משתנה

- בהתאם לתיקון בתנאי העסקתו של מנכ"ל הבנק, יהיה המנכ"ל זכאי למענק שנתי משתנה בהתאם ובכפוף למדיניות התגמול החדשה ולהוראות המפקח על הבנקים.
- בכפוף לאמור לעיל, תקרת המענק השנתי המשתנה (מינימום, מקסימום) בהתאמה, לו יהיה זכאי המנכ"ל בגין שנה קלנדרית יהיה בין 300,000 ש"ח ל-700,000 ש"ח בכפוף למגבלות ולכללים הקבועים בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים הפיננסיים, וכמפורט להלן:
- הוגדרו תנאי סף חדשים לתשלום מענק שנתי משתנה כמפורט במדיניות התגמול החדשה.
- שונה חישוב "שיעור תשואה" כך שחישוב "שיעור התשואה" יהיה כרווח הכולל כמדווח בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ביחס להון העצמי הממוצע. בחישוב שיעור התשואה ינטרלו רווחים/הפסדים שמקורם באירועים חד פעמיים (רווחים/הפסדים פיננסיים דוגמת נוסטרו לא ייחשבו לחד פעמיים) וכן רווחי/הפסדי הון בהתאם לשיקול דעתו של הדירקטוריון.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאוחדות שלו (המשך)

- בכפוף להתקיימותם של תנאי הסף נקבעה רשימה של קריטריונים שבהתקיימותם יהיו ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים להעניק עד 3 משכורות חודשיות על-פי שיקול דעת ובנוסף, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים לאשר מענק שנתי משתנה נוסף מעבר ל-3 משכורות אלו על-פי פרמטרים מדידים אשר יקבעו בסמוך לתחילת כל שנת מענק על-ידי הדירקטוריון לאחר אישור ועדת תגמול, עד לתקרת המענק השנתי הקבוע במדיניות התגמול ובכפוף לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים.
 - מבלי לגרוע מהאמור, היה ויתברר כי ישנם רכיבי תגמול, כהגדרתם ועל-פי התנאים הקבועים בחוק התגמול לנושאי משרה בתאגידים הפיננסיים אשר אינם נכללים בתקרת התגמול שנקבעה בסעיף 2(א) לחוק התגמול לנושאי משרה בתאגידים הפיננסיים, יכול ויעודכן התגמול השנתי המשתנה לו יהיה זכאי המנכ"ל, כמפורט לעיל, על מנת לכלול רכיבים אלה, כולם ו/או מקצתם. ככל שהעדכון אינו מהותי כאמור בסעיף 12.2 למדיניות התגמול החדשה הוא יהיה כפוף לקבלת אישור ועדת התגמול והדירקטוריון וככל שהעדכון יהיה מהותי, עדכונו יהיה כפוף גם לאישור האסיפה הכללית. כמו כן יהיה התגמול, במקרה לעיל כפוף גם לתנאים הבאים: (1) סך התגמול כאמור בחוק התגמול לנושאי משרה בתאגידים הפיננסיים של המנכ"ל לאחר העדכון לא יעלה על שניים וחצי מיליון שקלים חדשים בשנה צמוד למדד כמפורט בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים ו-1; (2) סך התגמול הכולל למנכ"ל לא יעלה על התגמול שהמנכ"ל היה זכאי לקבל על-פי הסכם העסקתו קודם לתיקון בכל הקשור לתגמול המשתנה.
 - התגמול המשתנה המרבי לא יעלה על 100% מהתגמול הקבוע כהגדרתו במדיניות התגמול החדשה של מנכ"ל הבנק.
 - כל תגמול משתנה יוענק וישולם בכפוף להתניה שהינו בר השבה בהתאם לתנאים המוגדרים במדיניות התגמול החדשה.
 - תנאי הפריסה של התגמול המשתנה - לאור התיקון במדיניות התגמול החדשה - חל שינוי בסעיף זה ביחס לתנאי כהונה והעסקה קודמים. המענק השנתי המשתנה של המנכ"ל בגין שנה קלנדרית ישולם במועדים ובתנאים הקבועים במדיניות התגמול החדשה.
- בגין כל סוגי התגמול המשתנה, לא ישולמו תנאים נלווים. בנסיבות בהן לא יהיה זכאי מנכ"ל הבנק לפיצוי פיטורים ובנסיבות אחרות, כפי שיקבעו מעת לעת על-ידי הדירקטוריון (ככל שייקבעו) לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, הבנק יהיה רשאי לשלול את זכאותו של המנכ"ל לתגמול המשתנה (כולו או חלקו) כולל המענקים ולכל חלקי התגמול המשתנים שטרם שולמו ולרבות לגבי אותם חלקי התגמולים המשתנים שנדחו.

תנאי פרישה

- פיצוי פיטורים - תשלומי הבנק לתוכנית הפנסיונית בגין פיצוי פיטורים יבואו במקום תשלום פיצוי פיטורים העשויים להגיע למנכ"ל או לשאריו, לפי המקרה, והם ממצים את חובותיו של בנק בכל הקשור לתשלום פיצוי פיטורים, כאמור בסעיף 14 לחוק פיצוי פיטורים. עם סיום עבודתו של מנכ"ל הבנק, ישחרר הבנק לזכות מנכ"ל הבנק את כל הכספים אשר הצטברו לזכותו בתוכנית הפנסיונית, לרבות פירותיהם והבנק לא יהיה זכאי לקבל סכום כלשהו מתוך כספי התוכנית.
 - הודעה מוקדמת- תקופת ההודעה המוקדמת במקרה של סיום יחסי עובד-מעביד ביוזמת מי מהצדדים תהיה, בכתב של 6 חודשים. הבנק יהיה רשאי לוותר על עבודתו של מנכ"ל הבנק במהלך תקופת ההודעה המוקדמת, כולה או חלקה, ובמקרה זה מנכ"ל הבנק יהיה זכאי לתשלום כל הזכויות הקבועות בהסכם כאילו עבד בפועל בתקופה זו. יחד עם זאת, הבנק יהיה רשאי לסיים את קשר העבודה לאלתר, או במהלך תקופת ההודעה המוקדמת ובלבד שישלם למנכ"ל הבנק את תמורת ההודעה המוקדמת שנותרה לזכותו בגובה המשכורת החודשית ושווי התנאים הנלווים והסוציאליים הקבועים בהסכם, למעט התגמול המשתנה. היה ומנכ"ל הבנק יפר את חובתו למסור לבנק הודעה מוקדמת להתפטרותו, יהיה עליו לשלם לבנק פיצוי מוסכם בגובה השכר הכולל שהוא זכאי לקבל אילו עבד.
 - מענק הסתגלות - עם סיום העסקתו של המנכ"ל ישולם למנכ"ל מענק הסתגלות בסכום השווה ל-3 משכורות חודשיות בגובה השכר הקבוע כאמור לעיל, כפי שיהיה במועד סיום העסקתו בבנק. מענק ההסתגלות מהווה תמורה להתחייבות לאי תחרות של 6 חודשים.
- הסדרי פרישה משתנים - לאור התיקון במדיניות התגמול החדשה - חל שינוי בסעיף זה ביחס לתנאי כהונה והעסקה קודמים והם ישולמו במועדים ובתנאים הקבועים במדיניות התגמול החדשה.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאוחדות שלו (המשך)

הוראות כלליות נוספות

כל הוראות ההסכם עם המנכ"ל תהיינה כפופות למדיניות התגמול של הבנק כפי שתהיה מעת לעת ולהוראות בנק ישראל והמפקח על הבנקים, כפי שיהיו מעת לעת ולחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים ויתוקנו במידת הצורך בהתאמה.

הדירקטוריון יהיה רשאי, מטעמים מיוחדים, להחליט על הפחתת התגמול המשתנה (כולו או חלקו), למנכ"ל הבנק, לאחר קבלת המלצת ועדת תגמול.

באם יימצא כי שולמו למנכ"ל הבנק, סכומים כחלק מתנאי הכהונה והעסקה אשר התבססו על נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק, ולאור הצגתם מחדש של הנתונים היו אמורים להשתלם למנכ"ל הבנק סכומים נמוכים מאלו שקיבל בפועל או לא להיות משולמים כלל, ישיב מנכ"ל הבנק על-פי דרישת הבנק סכומים אלו בתוספת הפרשי הצמדה ממועד התשלום ועד למועד ההחזר.

ז - תנאי העסקה של יו"ר הדירקטוריון

דירקטוריון הבנק, בישיבתו מיום 17 לספטמבר 2015, החליט למנות את מר זאב נהרי כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון הבנק ("יו"ר הדירקטוריון" או: "מר נהרי") וזאת על-פי סעיף 111(א)(3) לפקודת הבנקאות, 1941 ותקנון הבנק וזאת עד למועד בו המינוי יובא לאישור על-ידי האסיפה הכללית המיוחדת שתכנס לצורך זה ובכפוף לאישורים הנדרשים על-פי דין.

ביום 11 באוקטובר 2015 התקבל אישור בנק ישראל כי אין לו התנגדות למינויו של מר נהרי לדירקטור וליו"ר דירקטוריון הבנק ומהמועד הנ"ל מכהן מר נהרי בפועל כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון הבנק. ביום 19 בנובמבר 2015, אישרה האסיפה הכללית את מינויו של מר נהרי כדירקטור בבנק.

ועדת התגמול והדירקטוריון בישיבות שהתקיימו בחודש ספטמבר ובחודש אוקטובר 2015 אישרו את תנאי הכהונה והעסקה של יו"ר הדירקטוריון, מר זאב נהרי (להלן: "תנאי העסקה"). תנאי העסקה של היו"ר הדירקטוריון אושרו באסיפה הכללית שהתכנסה ביום 19 בנובמבר 2015.

תנאי העסקה של יו"ר הדירקטוריון תואמים למדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק (2017-2019).

להלן פרטים אודות עיקרי תנאי העסקה של יו"ר הדירקטוריון

כללי

תקופת העסקת היו"ר תהא ל-4 שנים אשר יחלו עם תחילת כהונתו בפועל. על אף האמור בסעיף לעיל, הצדדים יהיו רשאים לסיים את קשר העבודה בכל עת, בהודעה מוקדמת בכתב של 3 חודשים. בתקופת העסקה יועסק היו"ר במסגרת שבוע עבודה בן 4 ימים (לא פחות מ-80% משרה).

יו"ר הדירקטוריון מתחייב שלא לעסוק בכל עסק אחר ו/או תפקיד אחר ו/או עיסוק אחר ו/או עבודה אחרת, אצל או עבור תאגיד בנקאי או גוף פיננסי או גורם הפעיל בשוק ההון, ו/או בכל עיסוק אחר האסור על-פי נוהל בנקאי תקין, אלא אם כן נתקבל אישור לכך מדירקטוריון הבנק בכתב ומראש. יו"ר הדירקטוריון התחייב להימנע מניגוד עניינים.

משכורת חודשית ותנאים נלווים

משכורתו החודשית של יו"ר הדירקטוריון תהיה סך של 95,000 ש"ח ברוטו לחודש עבודה (עבור היקף משרה של 80%). השכר יהיה צמוד לעליות המדד המחירים לצרכן, כאשר מדד הבסיס הינו במועד תחילת עבודתו. בנוסף, יהיה יו"ר הדירקטוריון זכאי להפרשות סוציאליות ותנאים נלווים הכוללים, בין היתר, הפרשות סוציאליות; ימי מחלה, דמי הבראה, רכב המתאים לצורכי עבודתו, ביטוח נושאי משרה קיימים בבנק, ככל שתהיה העברת שליטה בבנק ביטוח Run-of כמקובל בבנק, התחייבות לשיפוי בתנאים מקובלים לנושאי משרה בכירים בבנק, החזר הוצאות הקשורות למילוי תפקידו והטבות נוספות

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים⁽¹⁾ של הבנק והחברות המאוחדות שלו (המשך)

תגמול משתנה

בהתאם לתנאי הכהונה וההעסקה, ובהתאמה להוראות ניהול בנקאי תקין A 301, יו"ר הדירקטוריון לא יהיה זכאי למענק שנתי משתנה.

תנאי פרישה

פיצויי פיטורים - תשלומי הבנק לתוכנית הפנסיונית בגין פיצויי פיטורים יבואו במקום תשלום פיצויי פיטורים העשויים להגיע ליו"ר הדירקטוריון או לשאיירי, לפי המקרה והם ממצים את חובותיו של בנק בכל הקשור לתשלום פיצויי הפיטורים, כאמור בסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים. עם סיום עבודתו של יו"ר הדירקטוריון, ישחרר הבנק לזכות יו"ר הדירקטוריון את כל הכספים אשר הצטברו לזכותו בתוכנית הפנסיונית, לרבות פירותיהם והבנק לא יהיה זכאי לקבל סכום כלשהו מתוך כספי התוכנית.

הודעה מוקדמת - תקופת ההודעה המוקדמת במקרה של סיום יחסי עובד-מעביד ביזמת מי מהצדדים תהיה, בכתב של 3 חודשים. הבנק יהיה רשאי לוותר על עבודתו של יו"ר הדירקטוריון במהלך תקופת ההודעה המוקדמת, כולה או חלקה ובמקרה זה יו"ר הדירקטוריון יהיה זכאי לתשלום כל הזכויות הקובעות בהסכם כאילו עבד בפועל בתקופה זו. יחד עם זאת, הבנק יהיה רשאי לסיים את קשר העבודה לאלתר, או במהלך תקופת ההודעה המוקדמת, ובלבד שישלם ליו"ר הדירקטוריון את תמורת ההודעה המוקדמת שנתרה לזכותו בגובה המשכורת החודשית ושווי התנאים הנלווים והסוציאליים הקבועים בהסכם.

הוראות כלליות נוספות

כל הוראות ההסכם עם יו"ר הדירקטוריון תהיינה כפופות למדיניות התגמול של הבנק כפי שתהיה מעת לעת ולהוראות בנק ישראל והמפקח על הבנקים, כפי שיהיו מעת לעת.

ביאור 35 - נושאים שונים

- 1 ביום 9 במאי 2017 הודיעה חברת הדירוג Standard & Poor's Maalot כי היא מותירה את דירוג המנפיק של הבנק העומד על ilA+, ומשנה את תחזית הדירוג לחיובית מיציבה.
- 2 ביום 16 באוקטובר 2017, הבנק התקשר עם מיטב דש טרייד בע"מ ו-מיטב דש ברוקראז' בע"מ (להלן: "הרוכשות") בהסכמים למכירת תיקי הלקוחות העצמאיים ותיקי הלקוחות המוסדיים של הבנק בתחום פעילות הברוקראז' (Brokerage) (להלן: "הממכר" ו-"הסכמי המכירה", בהתאמה), בתמורה כוללת של 21 מיליוני ש"ח (להלן יחד: "העסקה").
עם השלמת העסקה, הבנק צפוי להעביר יתרות בגין נכסי לקוחות בניירות ערך (אינם מהווים נכס מאזני או חוץ מאזני) וכן לגרוע יתרות מאזניות של נכסים והחייבויות בגין מכשירים נגזרים אשר נכון ליום 31.12.17 עומדות על סך של כ-60 מיליוני ש"ח.
הסכמי המכירה כוללים, בין היתר, מצגים שונים כמקובל בעסקאות מסוג זה, וכן התחייבות של הבנק לשיפוי בגין הפרת מצגים וחבויות עבר בקשר עם הממכר וזאת בכפוף למגבלת זמן ותקרת שיפוי מקסימאלית של 100% מסכום התמורה.
כמו כן, כוללים הסכמי המכירה מגבלות אי תחרות מסוימות החלות על הבנק למשך עד ארבע שנים ממועד השלמת העסקה.
ביום 25 בינואר 2018 הושלמה מכירת פעילות ברוקראז' מוסדיים של הבנק לרוכשות, וביום 15 בפברואר הושלמה מכירת פעילות ברוקראז' פרטיים של הבנק לרוכשות.
בכך הושלמה העסקה.
הצדדים הסכימו ביניהם כי הבנק ימשיך לתת שירותי חבר בורסה ותפעול ניירות ערך לחלק מהפעילות שנמכרה, לתקופה של מספר חודשים, ולא יאוחר מיום 30 ביוני 2018.
בניכוי הוצאות שונות להשלמת העסקה, הבנק ירשום בספריו בשנת 2018 רווח לפני מס בגין העסקה בסך של כ-15 מיליוני ש"ח.
לאור מכירת פעילות הברוקראז', הוסכם בין הבנק ובין הספק אשר נתן לו שירותי מיקור חוץ בקשר לפעילות האמורה, על העברת מכלול המחלוקות שהתגלעו ביניהם בהקשר זה, להכרעת בורר שהוסכם על הצדדים.
- 3 ביום 4 בינואר 2018, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד ביניים בסך 5.5 מיליוני ש"ח, לפרטים נוספים ראה [ביאור 25](#) לדוחות הכספיים.
- 4 ביום 18 בינואר 2018, החליט דירקטוריון הבנק לאשר הגשת הצעה לבורסה למכירת כל מניות הבנק בבורסה בהתאם לעקרונות שפורטו בפניית הבורסה מיום 28 בדצמבר 2017 שהופנתה לכלל בעלי המניות בבורסה למכור ולהעביר את מניותיהם בחברת הבורסה, במועד זה לא קיימת כל ודאות כי מכירת מניות הבנק בבורסה, כולן או חלקן, תושלם לנוכח התנאים הנכללים בהצעת הבנק על-פי העקרונות שפורטו בפניית הבורסה. ככל שתתקבל הצעת הבנק במלואה, צפוי הבנק לקבל בתמורה במעמד השלמת העסקה (קלוזינג) סך של כ-27 מיליוני ש"ח ולרשום רווח בדוחותיו הכספיים בסכום דומה (התמורה בגין המניות כאמור משקפת מחיר של 500 מיליוני ש"ח לבורסה). לפרטים נוספים [ראה ביאור 12](#) לדוחות הכספיים.
- 5 ביום 1 בפברואר 2018, נחתם הסכם בין הבנק ובין גופים מוסדיים מקבוצת כלל ביטוח ("הרוכשות"), על-פיו מכר הבנק בעסקת המחאת מכר בלתי חוזרת, סופית גמורה ומוחלטת 50% מזכויותיו בקשר עם תיק הלוואות לדיר שסכומו הכולל כ-600 מיליון ש"ח, אשר מורכב מהלוואות לדיר שהועמדו על-ידי הבנק במהלך תקופה מוגדרת שהוסכמה בין הצדדים ("תיק הלוואות").
יתרת תיק הלוואות נותרת בבעלות הבנק, באופן שזכויות הרוכשת בחלק תיק הלוואות שנמכר וזכויות הבנק בחלק שנותר בבעלותו תהיינה בדרגת קדימות זהה (פרי פסו).
בהתאם להסכם ניהול שנחתם בין הצדדים, הבנק ינהל ויתפעל עבור הרוכשת את חלק תיק הלוואות שנרכש על-ידיה, באופן ועל בסיס אותם כללים לפיהם הבנק מנהל ומתפעל הלוואות לדיר עבור עצמו, לרבות חלק תיק הלוואות שנותר בבעלותו.
ביום 21 בפברואר 2018 הושלמה העסקה ו-50% מזכויות הבנק בתיק הלוואות הומחו לרוכשת בהמחאת מכר בלתי חוזרת, סופית וגמורה.
הרווח שהבנק ירשום בספריו יהיה של כ-10.7 מיליוני ש"ח (לפני מס) בדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2018.

ביאור 36 - מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס

ליום 31 בדצמבר			
2016	2017		
מיליוני ש"ח			
14,441.0	13,808.1	סה"כ נכסים	
13,632.9	12,971.1	סה"כ התחייבויות	
808.1	837.0	הון עצמי	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
48.7	55.7	37.1	רווח נקי

